

# EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.  
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.  
Egyos szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő  
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs  
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.  
TELEFON-SZÁM:  
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük azon vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április elsején lejárt, hogy előfizetésüket minél előbb sziveskedjenek megújítani, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

## Fiat justitia!

Budapest, április 5.

Távoli harangszó kondulása hallik. Zugása végig száguld Magyarországon s minden ember odafigyel. Vészharangok zugása-e ez? Vagy feltámadást jelentenek? Egyelőre azt hirdetik, hogy Magyarország megszabadult egy nagy szegénytől. Attól, hogy elítélnek egy embert — s az ítélet jogerőssé válhatik — anélkül, hogy bizonyítékainak előterjesztését megengednék. Nem, ez a gyalázat, a kir. tábla mai végzése után, nem éri ezt az országot. Attól sem kell tartani, hogy a hit az igazságszolgáltatás szentségében megrendül. A táblai határozat sem többet, sem kevesebbet nem mond, csak azt, hogy akit felelőségre vonnak valamely büncselekményért, annak adassék mód a védekezésre és bizonyításra, még akkor is, ha egy aktív miniszterelnökről állít valamit, amit inkriminálnak.

Ennek a nagy elvnek, amely ren-

dületlen fundamentuma az igazságszolgáltatásnak, már a barbár korszakokban is meghódoltak. Mennyivel inkább kell meghódolnia ez előtt egy modern jogállamban azoknak, akik mérlegre teszik az igazságot és hivatva vannak arra, hogy a legmagasabb princípiumot sérelem ne érje.

Nem expressis verbis, de a sorok közt az indokolás szellemében benne foglaltatik az is, hogy akárki, még ha legnagyobb dignitáriusa is az országnak, a becsületét keresi, vagy a törvény előtt akarja demonstrálni integritását, tegye azt oly módon, hogy ne kelljen emiatt pirulnia az igazságszolgáltatásnak. De ha csak föltételes módon akarja tenni ezt, erre a mi bíróságaink, ez esetben legalább a magasabb fórumok, nem kaphatók. Vagy demonstrálni akarta integritását a miniszterelnök és akkor tegye azt egészen, vagy nem, akkor ne hívja segítségül a törvényeket.

Es itt nem mértékadó már a politikai nézőpont. Igazságosan sem ellenzéki, sem kormány párti álláspontból nem lehet kiindulni. Mert a per fázisainak folyamán átváltozott a kérdés az igazságszolgáltatás ügyévé. Elítélhetik Déry Zoltánt, ha nem tudja állításait bizonyítékokkal erősíteni, vagy fölmenthetik, ha elég súlyos bizonyítékokat terjeszt elő, de törvényszékeinket

gáncs nem érheti. Ha tévedett az egyik fórum, ime, korrekтивummal szolgál a másik fórum. Jóhiszemű volt, vagy lehetett az első instanczia tévedése, de mindenesetre tévedés volt, amint ezt ma a tábla félre nem érthető módon kifejezésre juttatta.

De jóhiszemű volt-e magának a miniszterelnöknek a magatartása, aki fait accomplit-nak vette már az első foku ítéletet? El lehetett készülvé arra, hogy az a világ, amelyben megfordul, azzal a világgal együtt, amely szemben áll vele, nem fogja befejezettek tekinteni a bizonyítás nélkül való elítélést. Az első fórum ítéletére hivatkozva, fennen hirdette, vagy mások által kürtöltette, hogy ügyének érdemleges elbírálása a parlament elé tartozik, a parlamentben pedig arra hivatkozott, hogy ügye a törvényszék előtt van és annak kompetenciája alá esik.

Nem nyilvánvaló volt-e, hogy mindez csak manőver volt? És célja nem lehetett más, csak az, hogy a fogalmak összezavaritassanak, a vélemények megtévesztessenek és senkise lásson tisztán olyan dologban, amiben mindenkinek a leglisztábban kell látnia. Már-már minden oly irányt vett, mintha tisztán politikai kérdés volna az egész, amit mindenki politikai nézőszöglete szerint ítélni lehet meg. A zsvaj egyre na-

## Vera kisasszony.

Írta: Falk Richárd.

(Utánnomlás tilos.)

A második C. osztályban szokatlan esőndesség uralkodott. Pedig Veronika kisasszony tartotta az óráját, az elnéző Veronika kisasszony, aki nem vette tudomásul a hátulsó padokban folyó társasjátékokat és nem figyelmeztette az örökkön pajkos Szántó Jankát, hogy jó lesz abban hagyni a hajfonatokon való telefonálást, sőt, amikor meglátta, hogy Vihary Duci regényt olvas, még ő fordította el a fejét, ne hogy meg kellessen intenie. Kifejezhetetlen jóság és bánatos szeretet ilte meg Veronika kisasszony lelkületét. Kerülte a hangos szót, óvakodott attól, hogy tanítványai bármelyikét is megbántsa, mert szerette őket, minthogy kívülök senkije sem volt.

— Ilyesmit nem szabad tenni, kisasszony! A feladatot tudni kell! — ezek voltak a legszigorubb intelmek, amiket ki tudott ejteni a száján, amely mindig sirásra állott.

Mert az érzékeny lelkületű leány — hiszen mindössze huszonkét éves volt, amikor a polgári iskolába kinevezték — hamar tudott sirni. Ha megbántották a lányok, nagy beszédes, zöldes fényű szeme egyszerre megtelt könnyel. Félrefordult a táblához és kis batiszt zsebkendőjét nedvesre sírta. Ilyenkor elhalkult a suttogás. A lányok meghatottan nézték, aztán ők is elszontyolodtak. A vége pedig az volt, hogy a fél osztály segített a tanárnőnek a sirásban, a másik fele pedig arra kényszerítette a könnyek okozót,

hogy ünnepélyes bocsánatkérések között biztosítsa Veronika kisasszonyt osztatlan szeretetükről.

Tulajdonképpen valamennyien titkos részvétellel szerették Veronika kisasszonyt. Hangja rezdüléséből, bánatos viselkedéséből kiéreztek, hogy az az örökös rezignáció, a mely viselkedésének külső jele volt, valami mély fájdalommal gyökerezhetik, de természetesen senki sem mert kérdezősködni. A tanárnő talán meg is haragudott volna rájuk és őszinte érdeklődésüket kíváncsiságnak vette volna. Meg aztán mindig is ilyennek ismerte mindenki Veronika kisasszonyt.

De ezen az órán a legpajkosabbak is némán, megdöbbenéssel hallgatták Veronika kisasszony magyarázatát. Tiszta, légy hangja úgy rezgett a fülelt tantermi levegőben, mintha gondonka bagná melodikus panaszt. Amerikáról volt szó. Veronika kisasszony Amerika térképe előtt állott. A mutató pálcza meg-meghajlott a kezében, amint beszélt.

— Évente ezrével és ezrével vándorolnak ki véreink Amerikába — folytatta előadását Veronika kisasszony. — Mennek új hazát keresni. Egyiket a megélhetés, a másikat az életben való csalódás kergeti, ily meszsze a szülőhazától. Nem gondolnak rá, hogy bünt követnek el, akkor, amikor talán ittbagyják azt, aki mindennél jobban szereti őket. Van, aki elhagyja hozzátartozóját, eltiúnik az Ozeánon s többé nem hallat hirt magáról. Pedig idehaza imádkoznak érte, lesik: vajjon mikor fog életjelt adni magáról. S mulnak az évek, ő hallgat. Idehaza egyre száll a fohász, hogy a jó Isten vezesse visz-

sza egyszer. Ha csak egy pillanatra is, adassék meg az érte szenvedőnek a boldogság, hogy ráborulva elsuttoghassa azt a szót, a melyet évek hosszu sora óta nem ejthetett ki, hadi borithassa esőkokkal kezeit és elmondhassa: Isten hozta édes anyám!

Veronika kisasszony az utolsó szavakat már a katedrára hajolva, szakadozottan mondta el. Dus hajzatu fejét ráejtette a karjaira és zokogva ismételte: édes anyám.

Az osztály összenézett. Aztán a kis leányszemeket elborította a forró nedvesség. Felcsillámlott kis agyukban a megértés sugara. Meghatottan nézték egy darab ideig, aztán egyenkint siettek ki a padokból, körülvették, esőkolgatták s vigasztalva kérelték: — Ne sirjon, Veronika kisasszony!

A tanárnő átölelte a hozzá közelebb állókat. Összeszedte minden erejét, hogy uralkodni tudjon magán. Ugy érezte, hogy magyarázattal tartozik a történetekért, de azokért a melankolikus órákért is, amelyeket az idők folyamán tanítványainak szerzett.

— Édes, kis lányaim, hallgassanak meg. Nem akarom, hogy olyasmit gondoljanak a tanárnőjükről, aki magukat nagyon, de nagyon szereti, ami talán nem egyeznék a maguk lelkületével. Egy szomorú, de igaz történetet fogok elmondani.

A kis lányok visszaültek a padokba és feszült figyelemmel lesték Veronika kisasszony szavait. A tanárnő végig simította a homlokát, aztán beült a közepén az első padba s megszólalt:

— Nekem nem volt ám olyan jó dolgom, mint maguknak, kicsikém. Édes apámat korán elvesztettem és édes anyámmal szegé-

gyobbodott; egyre zavarosabbá vált a láрма, az örvények kiszélesedtek, kavargtak és azzal fenyegetőztek, hogy mindent elnyelnek.

Ekkor állt elő a tábla és véget vett a veszedelmes helyzetnek. Nem az ellenzék ügyét akarja szolgálni a tábla, a kormányt sem. Ennek a fórumnak semmi köze ahoz, mily politikai konzekvenciája lehet annak, ha Déry Zoltán be fogja terjeszteni bizonyítékait. Fiat justitia, pereat mundus! Ez volt az egyellen nézőpontja a táblának. Minden összetörhet az erőszak uralma alatt és a pártszenvédelem harcában ebben az országban, de az igazságszolgáltatásnak épségben kell kikerülnie az áldatlan tülekedésből. Mert politikai szégyen-foltokat csak ki lehet törölni talán valahogy; de ha a törvényszéket csorba éri, az nagyobb árnyat vet közeletünkre, mint a legvadabb pártvillongás.

S most már korrigálva van minden. Az egész ügy az egyetlen helyes irányba terelődött és sem a kormánypárt, sem az ellenzék nem kifogásolhat semmit. Abban a pillanatban, amikor a tábla az objektivitás magaslatára lépett, nyugodt lélekkel lehet a további fejleményeket a törvényszékre bízni. A bizonyítást elrendelték. Ez elől többé kitérni nem lehet. Ez az egyetlen pont, amelyben ellenzéknek, kormánypártnak egyformán találkozni kell. Most már senki sem állíthatja, talán maga a főügyész sem, hogy a parlamenti tudomásvétel, mely csak a kormányelnök nyilatkozata alapján történt, res judicata, ami megszügyenítése volna minden igazságszolgáltatásnak.

Hogy mégis harangzugást jelent az ügynek ez a nagyszerű fordulata, azzal a törvényszék megint nem törődhetik. Minden attól függ, milyen lelkiösmeret-

tel néz a miniszterelnök az új tárgyalás elé, mely immáron bizonyítás nélkül nem fog lefolyni. Ha tiszta a lelkiösmerete és tiszta volt a keze, nincs mitől tartania. Ha nem, akkor bizonyára a levegő tisztul meg és Magyarország megszabadul a lidércnyomástól, amely már oly régóta nehezedik rá. A legnagyobb dolog, amelyre mindenki sulyt helyezett, ami nyílt kérdés gyanánt égett a levegőben, győzelemre jutott: az elv ugyanis, hogy a modern jogállamok legfőbb vezérelve vált döntően irányadóvá, mely ebben a két szóban nyilvánul: „fiat justitia! . . .“

### Skutari körül.

Budapest, április 5.

A montenegrói kérdésben még beláthatatlanok a következmények — írja a párisi *Le Figaro* — és ezek elkerülésére szükséges a nagyhatalmak kollektív demonstrációja, bár kétségtelen, hogy „*contre coeur*“, jószándékuk ellenére vesznek részt benne, hiszen a Balkánon kiváltképp a monarchiának vannak érdekei.

Kétségtelen, hogy a montenegrói kérdés, mely ebben a pillanatban csak függvénye az egész albán-problémának, a monarchia érdekszféráját mélyen érdekli. A monarchiának sem az európai kontinensen, sem azon kívül területi és gazdasági terjeszkedésre lehetősége nincs: a Balkán az egyetlen kiaknázatlan piac, mely a monarchia expanzív gazdasági politikáját támogathatja. A vidékek maguk gazdagok és kecsesítőek és a török-balkán háború azon a kétségtelen tényen kívül, hogy a szövetséges szlávok nemzeti ideáljuk megvalósításáért, a haladás törvényszerű erejétől hajtva szálltak hadba az enervált és képtelen török uralommal, ezen kívül a háború kétségtelenül az európai tőke harezá lenn, az európai kapitalizmus terjeszkedési politikája volt.

A balkáni ipar és kereskedelem fejletlensége kényszerítőleg hajtja a déli népeket arra, hogy szükségleteiket a nyugati álla-

mok termékeivel elégítsék ki, már most világos, hogy lenn az az állam fog legkönnyebben boldogulni, amelyik a legmegfelelőbb és legsikeresebb politikával tudja befolyását biztosítani.

A nyugat-ázsiai és kelet-afrikai vidékek gazdasági uralmát jelenti a Balkán-hegemónia és amikor ezért a harez a nagyhatalmak közt a diplomáciai diaszertációk közepette ma még csendesen leperog, egy bizonyos, hogy itt a monarchia élet-halálharcáról van szó.

Ez az élet-halálharc pedig két hatalmas erejű állam ellen folyik: az egyik Oroszország, melynek gabonakiviteli politikája függ a Balkán-kérdéstől és amely így, ha neki kedvezően sikerül a megoldás, egész a Földközi tengerig biztosítja uralmát és ráfeküdhetik az Adriára, a másik Olaszország, mely Albánia felé igyekszik terjeszkedni, hogy ott befolyásával piacot szerezzen magának és egyben „szövetségessé“, Ausztria-Magyarországot, sarokba szoríthassa.

Ez a hármasság kérdés domborodik ki a montenegrói konfliktusban is. Olaszország álláspontját élénken megvilágítja a turini „*Stampa*“ egy cikke, mely egész Olaszországban élénk helyesléssel találkozott és amely nagy óvatossággal így ír:

„Ha Ausztria-Magyarország Skutarit akarja megtenni politikai és gazdasági érdekeinek támpontjává, úgy Itáliának déli Albánia marad Valonával, mely az olasz kereskedelemnek a legszélesebb terjeszkedési lehetőségeket biztosítja.“

Ez az óvatos kijelentés azt bizonyítja, hogy Olaszországnak és a monarchiának azonosak az érdekeik Albániában és igen jól tudjuk, hogy ezeket az érdekeket nem lehet déli és északi rajonokra osztani. Az esetre, ha a monarchia nem tud magának döntő befolyást biztosítani a Balkánon, esődöt mond az egész eddigi külügyi politikánk, az egész ugynevezett Habsburg-politika.

Szövetségessünknek velünk szemben való érdekeltségén kívül azonban itt van a háttérben Oroszország is, mely az egész háború lefolyása alatt a szlavofil politika ürügye alatt, nyíltan támogatta a balkáni népeket, hogy a maga érdekeit tudja megvédelmezni és hogy a hármasságot a fenyegető orosz tulsúly ellenére is ehhez a politikához volt

nyen maradtunk. elhagyatva. Édes anyám, hogy engem fentarhasson selyemfestéssel és mühimzéssel foglalkozott. De ezt a munkát a boltosok rosszul fizetik meg s ugyan csak sokat kell dolgoznia annak, aki ebből akar megélni. Már pedig nem volt egyebünk édes anyám munkájánál. Hiába figyelmeztette Etelka néni, családunk régi ismerőse, hogy ne erőltesse meg magát. A vége az lett, hogy orvosok ajánlatára délvidékra kellett mennie. Persze ilyen fénytűzésre nekünk nem volt pénzünk, hanem ismerősök protekciójával lemehetett a tenger mellé. És én azóta nem láttam. Azzal váltunk el, hogy egy hónap múlva visszajön. Én csak viseltem jól magam Etelka néniél. Akkor öt éves voltam. Vártam, egyre vártam az édes anyámat, nem jött vissza. A néni azt mesélte, hogy elment Amerikába. Én csak legyen jó, majd egyszer visszajön. S én lassankint belenyugodtam abba, hogy az édes anyám tul van a tengeren s mire én nagy leszek, mégis csak megláthatom. Haragszom is magamra, hogy voltak évek, amikor alig gondoltam reá, annyira megnyugvással töltött el az, hogy tudom: merre van. Csak, amikor tizenhat éves lettem, kezdett gyötörni a fájó gondolat, hogy mindenkinek van édes anyja, csak nekem nincsen. Hiába ismertem be, ahogy Etelka néniél jobban senki sem szerethet engem a világon — hiszen ő tanítottatott és leveletetett — de mégis, hol marad olyan sokáig az én édes anyám? Miért nem ír? Hát nem kíváncsi felnőtt leányára? Hiszen, ha tudtam volna merre van, madárszárnyon repültem volna hozzá. Hiába faggattam Etelka néni, ő sem tudott egyebet mondani, mint amit azelőtt mondtam róla: „Édes anyád Amerikában van, de hogy

melyik városban, azt nem tudom.“ S azóta egyre az édes anyámról gondolkodom. Feltettem magamban, ha ő nem keres fel engem, felkutatom én. Gyűjtök pénzt, sok pénzt, mert az amerikai utazás sok pénzbe kerül. Már van is néhány száz koronám, de ez édes kevés. Pályáztam az utazási ösztöndíjra! Oh, ha azt megnyerném, akkor gazdag lennék. Kétezer korona, ah, ez roppant sok! Ha az enyém lenne, nem nyugodnék addig, míg édes anyámat fel nem találom. Lássák kicsikém, mennyivel boldogabbak maguk, mint én. Szeressék édes anyjukat, szeressék helyettem is. . .

A kis lányok elmerengve hallgatták a könyektől megszakított történetet. Sajnálták a kedves Veronika kisasszonyt, aki annyit szenvedett s akinek nem adatott meg a boldogság, hogy édes anyja közelében éljen. Szántó Janka meg komoly lelkiismereti furdalásokat érzett, hogy nevetgélni tudott valamikor Veronikán. Oda is ment hozzá és bünbánólag esőkolgatta a kezét.

E nevezetes földrajzi óra után három héttel csillogó szemekkel, kipirult arcuzal lépett tanítványai elé Veronika kisasszony: — Édes gyermekeim, ez az utolsó földrajzi óra, amelyet egyelőre tartok. Megnyertem az utazási ösztöndíjat és elutazom. Szabadságom egy évig tart. Remélem viszontlátom magukat akkor már a harmadik osztályban. Az igazgató ur megígérte nekem, hogy én fogom tanítani a történelmet, mert ragaszkodtam ahoz, hogy visszatérhessek a második C. osztályomhoz. Tartsanak meg jó emlékezetükben. . .

Veronika kisasszony hangja sirásba fulladt. Kezet fogott mindnyájukkal, aztán elhagyta a tantermet. Elkészönt az igazgató

urtól, még egy pillanatra benézett a tanári szobába és haza sietett.

Ugy tervezte, hogy előbb elutazik Etelka nénihez s bejelenti neki utazását. Nem vitte volna rá a szíve, hogy a jó öregot bucsuölés nélkül hagyja el. — Mig a vonat lassan döcögött a hepe-hupás tájékon a kis mezőváros felé, maga elé képzelte a nagy gözhajtót, amely kilenez napig fogja a hátán hordani. Szinte látta, mint törtét előre türelmetlenül az utasok tömegében, csak hogy minél előbb Amerika partjára léphessen. Aztán látta magát Newyork forragszámban, amint a magyarok között nyomozza édes anyját. S ha ott nem találja, tovább-tovább Chicago, San-Franciskó felé. Ujabb képek kergetőztek egyában. Kis hazikót látott maga előtt, benne egy szegény tehetetlen öreg asszony, aki csak arra vár, hogy valaki, aki megsejtette az ő hollétét, hozzáérjen és sirva kiáltse felé: anyám, édes anyám.

Mikor magához tért álombátásából, már délután négy órára járt az idő. A kalauz sorra járta a fuilkéket s jelentette, hogy Komádra ér a vonat.

— Átszállás a vicinálisra!

Veronika kisasszony összeszedte két kezét táskáját. A mellénél megtapogatta: meg van-e még az odarejtett pénz s aztán készült a kiszállásra. A vicinális rozoga mozdonya javában pöfékelte a kormos füstöt s várta az utasokat. Veronika elhelyezkedett s ahg győzte türellemmel, hogy vége legyen a hosszadalmas utazásnak. Nem is tartott sokáig. A harmadik állomás már Erdkisszállás volt.

A csomagját átadta egy parasztygyereknek és utána ballagott a faluba. A bíró meg a koresmáros megismerte. Nem tudták elgondolni, mit keres idehaza évközben Vero-

kénytelen csatlakozni, azt megindokolja az, hogy Franciaország fináncziális érdekei és Angliának a Földközi tengeren való domináló szerepe függ attól, hogy a Balkán függetleníteni tudja-e magát az ő befolyásuktól, vagy sem?

Ebben a beállításban kell szemlélnünk a monarchia külügyi politikáját azzal a felismeréssel, hogy a monarchia egyedül áll és legfeljebb Németország érdekeltsége azonos az övével, mert a monarchián keresztül a német ipari politika jut újabb terjeszkedési lehetőségekhez dél felé is, mert Németország versenypolitikája Franciaországgal és Angliával szemben, ebbe az irányba tereli magatartását.

Nyilvánvaló, hogy az érdekek ilyen nagy horderejű összeütközése közepette külügyi politikánknak nemcsak elővigyázatos, hanem a végsőkig óvatos magatartást kell tanusítania. Az ut azonban meghatározott és eltérni nem lehet tőle: a döntő befolyást a monarchiának kell biztosítania és ebben az irányban a legnagyobb határozottság, elszámosság és következetesség indokolt, azonban az is kétségtelen, hogy ez az egyenes ut nem fegyvereken keresztül kell, hogy ide elvezessen. E kérdés megoldását békés belpolitika, egészséges gazdasági fellendülés és vámpolitikának, meg a nemzetiségi kérdésnek új csapásokon való irányítását feltételezi elsősorban. A Balkán népeket meg kell győzni arról, hogy a monarchia nem kizsákmányolásukra törekszik és állameszméjüket nem elfojtani jött. Ha ez nem sikerül a monarchiának: rövidesen lemondhat majd nagyhatalmi pozíciójáról.

Budapest, április 5.

**Serényi miniszter itthon.** Fiuméből jelentik: Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter, aki Cattaróban, Pólában és Brióni-szigeten járt, tegnap megérkezett Abbáziába. A miniszter ma este 8 órakor visszautazik Budapestre.

**Képviselői beszámoló.** Dr. Hegyi Árpád, a somogyzili kerület országgyűlési képviselője vasárnap, április 6-án a kerület három nagyközségében, Atalán, Csomán és Bulán beszámolót tart. Somogyzilban a jövő hét vasárnapján tartja meg dr. Hegyi Árpád a beszámolóját.

nika kisasszony, hiszen csak a szünetekben szokott volt mutatkozni.

Etelka néni oda volt a bámulattól. Ölegette, simogatta.

— Micsoda meglepetés kicsikém, jól tetted, hogy meglátogattad szegényt, törő löti nénédet, de mért nem irtad, hogy jössz?

— Magam sem tudtam, néni. Olyan váratlanul történt minden. Buesuzni jöttem.

Etelka néni összereszt.

— Buesuzni? Hát hová szándékozol?

— Amerikába, megkeresem az édes anyámat. Egy évem és kétezer koronám van erre a célra. Meg kell találnom, mert nem viselhetem el tovább ezt a bizonytalanságot. Tudni akarom, mint élt, merre járt s mért nem vágyódott soha leánya után.

Etelka néni felsóhajtott. Mintha mondani akart volna valamit, de elharapta a szót. Nem volt ereje a beszédre. Csak ennyit mondott reszketeg hangon:

— Ne menj ily messze utra, vakon, neki a nagy világnak, gyermekem. Ki tudja, nem mégy e hiába. . .

Veronika belenézett a szemébe, de Etelka néni elfordította a fejét. Veronika két kezébe fogta az ősz fejet s ránézett:

— Etelka néni, maga tud valamit. Igen — igen. Maga utbaigazítást adhat nekem, hol kezdhetném meg a kutatást. Szóljon, beszéljen. . .

Nagy könyveseppek jelentek meg a néni szeme szögletében.

— Kedves gyermekem. . . Ne haragudj reám. . . De nem tehettem másképen. Amit tettem, érted, miattad tettem. . . De. . . de hazudnom kellett. . .

## Bukóféiben.

— A tábla bombája a politikában. —

Lukács legújabb bécsi rapportja.

— Száztízezer főnyi létszámemelés. —

A politika hírei.

Budapest, április 5.

A budapesti ítélőtáblának mai szenzációs végzése, amelylyel a Lukács—Désy-pörben megsemmisítette az első bíróság ítéletét, messzire kiható következményeket rejt magában a magyar politikai helyzet legközelebbi jövőjére is. A táblai végzés legelső sorban és legközelebről Lukács László miniszterelnököt érinti, akinek pozíciója ezzel a nem várt állásfoglalással teljességgel megrendült. Az elsőbírósági ítélet feloldása és a bizonyítás elrendelése Lukács László tökéletes vereségét jelenti, amit többé leplezni nem lehet.

Politikai körökben ma már egészen bizonyosra veszik, hogy a tábla végzése kormányválságot idézett elő és megbuktatta Lukácsot, akit a történetek után többé Bécsben sem tarthatnak. Bécs és az udvar saját reputációjának kockázatát nélkül nem működhet tovább együtt Lukácsal, mert nem lehet tudni, hogy mi minden derülhet ki még a Désy-pörből, ha a bizonyítást immár semmi sem akadályozza. Épp ezért az udvarnak teljesen átvonnia kell állnia a per további folyamán Lukácstól és ez az eltávolodás azt jelenti, hogy Lukácsnak kell az udvar közvetlen közeléből eltávoloznia.

Lukács ugyan ma még nyugodt. Így hirdetik legalább félhivatalos szöcsövei, de ez a nyugodtság csak látszólagos. Hiszen tudvalevő, hogy a munkapártot, sőt Bécset is valószínűleg konsternálta a táblai ítélet, amelyre nem voltak elkészülve. Különösen a munkapárt nem, amelyre nézve egzisztenciális kérdés, hogy Désyt ne engedjék bizonyítani. Ez a konsternáció meglátszott ma a párt minden

Veronika ijedten nézett rá. Ugy beszélt, mint valami nagy bűnös, aki elhallgatott gonosztettet gyön meg.

— Hazudt? A néni? Ugyan, tud is maga, édes néni, hazudni.

— Igen, leányom. De kellett. Mert te nagyon szeretted az édes anyádat. S féltettem az egészségedet, hiszen olyan kicsi, vérszegény, vézna gyerek voltál. De nem venném a szívemre, hogy neki vágj a világnak. . . Ne menj te Amerikába. . . Menj ki a temetőbe. Az urasági kriptától nem messze megtalálod a virágos hantot, tele örök zölddel. Ott alusza álmát a te édes anyád. Akkor hagyott el téged, amikor én magamhoz vettelek. Bocssás meg nekem, ha tudsz, de Isten látja lelkem, nem tehettem másképp. . .

Veronika felsikoltott. Ráoskadt az öreg pamagra és sirt keservesen. Nem jött ki az ajkán egyetlen szemrehányó szó sem. Ami virágot a kis kertben talált, mind magával vitte ki a temetőbe és esőkaival borította a hideg márványkövet, amely alatt édesanyja nyugodott. Amikor kisírt szemmel felállott a hantról, bizonyos megkönnyebbülést érzett. Valami fájo örömet, hogy van neki édesanyja, van hová néhanapján észrevétlenül panaszkodni jöhet, ahol kisírhajta magát s van valaki odafön az égből, akihez fohászos üzenetét küldheti.

És harmadnap Veronika kisasszony a második C. esodálatára megjelent a földrajzi órán és siri esöndben beszélt egy kicsi sírdombról valahol egy falusi temetőben, amely egy egész világot foglal magában s amelyet elborított a látóhatár fölöl egy legendá, egy mese, az amerikai mese legendája.

egyek tagján és csak fokozódott akkor, amikor megérkezett az a bécsi hiradás, hogy Lukács már legközelebb ismét Bécsbe megy és kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Ez a hir a párt tagjai előtt egyértelműnek látszott a kormányválsággal és mint ilyent is tárgyalták.

Természetesen azonnal megindult a pártban a mentés. Menteni Lukácsot és vele együtt az egész pártot. Sok terv merült fel erre nézve az izgatott munkapárti fantáziában, amelyek között nem éppen a legutolsó az, hogy *be kell lépni a Désy-pör összes iratait az igazságügy-minisztériumba és ott kell felejtetni.* Ugyanígy tettek annak idején a Polónyi—Lengyel-ügy aktáival, miért ne lehetne így tenni a Désy—Lukács-pör aktáival is? Így nem volna főtárgyalás, nem volna leleplezés és nem volna kormányválság.

Munkapárti körökben sok helyeslője volt ennek a kalandos tervnek, lehet, hogy Lukács is helyeselte, de hát mit ér ez? Neki Bécsbe kell utaznia és ez a sürgősebb kötelesség, mintsem hogy bárminő mentő akcióba belekezdhetne. A bécsi ut után pedig aligha fog valamit érni a — mentő akció.

Bécsből ma hihetetlen hírek keltek szárnyra a tervezett legújabb létszámemelésről. Egy bécsi lap ma azt a szenzációt paptantotta ki, hogy a létszámemelés nem tizenöt ezer főnyi lesz — mint ezt a legutolsó hírek jeleztek, — hanem kerek száztízezer főnyi. Egyelőre fentartással fogadjuk ezt a hirt, mert nem tudunk hinni a szemeinknek, Talán tévedünk. Hiszen mikor a jelenlegi ujonczlétszámot is csak keservesen tudjuk a sorozásnál előállítani, hogy fogunk bírni száztízezer ujonczszal többet adhatni? Talán Bécs tréfál, hiszen ma — április van! . . .

A politika mai eseményeiről híreink itt következnek:

### Lukácsot Bécsbe cizítájk.

Beavatott bécsi körökből jelentik, hogy Lukács László miniszterelnök már legközelebb Bécsbe utazik és külön kihallgatáson jelenik meg a királynál. A miniszterelnök audienciáját általában a Lukács—Désy-pör legújabb eseményeivel hozzák összefüggésbe, amelyeknek a mai táblai ítélet egész más beállítást adott, mintahogy eddig a bécsi körök látták. Épp ezért e kihallgatásnak Bécsben döntő jelentőséget tulajdonítanak, amelynek messze kiható következményei lehetnek a magyar politika jövőjére.

A munkapárt bécsi szöcsövei ugyan egyelőre tagadják, hogy Lukács küszöbön levő audienciája a Désy-ügygyel volna összefüggésbe és egy tüntetik fel a dolgot, mintha a miniszterelnök csak a kisebb folyó ügyekről tenne jelentést a királynak. Ennek a híresztelésnek azonban Bécsben nem adnak hitelt.

Lukács legközelebbi bécsi útját kapcsolatba hozzák még egy közös minisztertanácskozás tervével is, amelyre a feszült külpolitikai helyzet folytán volna szükség. A közös minisztertanács tervét azonban hivatalosan eddig nem erősítették meg. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy Lukács mostani bécsi tartózkodása alatt gróf Berchtold közös külügyminiszterrel is fog tárgyalni.

### Válsághírek.

Az a tény, hogy a tábla a Lukács—Désy-ügyben megsemmisítette a törvényszék ítéletét és az egész vonalon elrendelte a bizonyítást, valószággal konsternálta a munkapártot. A pártnak Budapestben időző tagjai közül többben mindjárt a hir vétele után ugy nyilatkoz-

tak, hogy a táblának ez a szenzáció végzése már talán a legközelebbi napokban kormányválságot fog előidézni, mert Lukács helyzete a bizonyítás elrendelésével tarthatatlanná vált.

— Ez az ítélet — mondogatták a munkapártiak, — a kormány távozását jelenti.

Ezt a felfogást utóbb a Bécsből érkező magánjelentések is megerősítették, amelyek közül nem egy már az utód személyére nézve is közléseket tartalmazott. A bécsi jelentések általában gróf Zichy János miniszterelnöki megbízatását emlegetik és itt utalnak arra a körülményre, hogy Zichy János a kultuszárcazáról történt lemondása után sem lépett ki a munkapártból. És pedig azért nem, mert ezt egyenesen legmagasabb helyen követelték meg tőle. Közölték vele akkoriban azt is, hogy a legközelebbi változásnál neki *missziója fog lenni*. Most ennek a misszióknak az ideje következett el.

A Zichy-kombináción kívül ma azonban még többféle kombináció is, amelyek mind Lukács tárcájára vonatkoznak. Csak olyan kombináció nincs, amely Lukács Lászlónak kedvez és bíznék az ő maradhatóságában.

#### A pártkörökből.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt körhelyiségében az est folyamán a párt számos képviselő és kültagja járt fenn. A párt tagjai közt nagy megnyugvást keltett a táblának a Lukács-Désy-perben hozott végzése és Désy Zoltán a pártkörben való megjelenésekor zajos óvácziókban részesítették. Nagy örömet keltettek azok a hírek, amelyek a dunavecsei kerületől érkeztek és amelyek szerint a kerület polgársága tántoríthatatlanul kitart a függetlenségi zászló alatt.

A függetlenségi Justh-pártkörben összegyűlt képviselők nagy örömmel fogadták a királyi táblának a Désy-perben hozott ítéletét, mely visszaadta a magyarságnak a bíróságokba vetett hitét. Általános volt a felfogás, hogy a bizonyítás megengedése a Lukács-kormány csufos bukását jelenti, a Lukács-kormány bukásával annak a rendszernek halálát is, amely a jog helyébe az erőszakot, az alkotmány helyébe a törvényteleniséget állította. A képviselők még a Khuen-féle perről beszélgettek és annak a biztos reményüknek adták kifejezést, hogy a törvényszék leszűnteti illetékességét és ezzel érvényt szerez annak a törvényeszerű házdeklarációnak, mely szerint mindazokért, amit egy képviselő a Házban, mint ilyen mond vagy tesz, csakis a Ház által vonható felelősségre.

A nemzeti munkapártban ma este sokan voltak fent, hosszabb ideig Lukács László miniszterelnök is. A nemzeti munkapártban nagy feltűnést keltett a táblának a Désy-perben hozott mai határozata s különösen a határozat éles hangja, amint az első bíróság ítéletének indokolása ellen kikel. A párt tagjait és a miniszterelnököt is meglepte a tábla energikus állásfoglalása, amelyből nem sok jót remélhet a munkapárti felfogás a per további folyamán. Lukács László ennek dacára adta a pártkörben a nyugodtat és bizakodót, de erőltetett bizakodása nem nagyon ragadt át az aggodó hívekre, akik bizony igen sötét szkepszissel néznek a kormány jövője elé.

#### Apponyi Dunavecsein.

A dunavecsei kerület választó polgársága nagy előkészületeket tesz Apponyi Albert grófnak és a szövetségelt ellenzék képviselőtagjainak fogadására. A kerület valamennyi községéből a választó polgárok tömegesen fogtak megjelenni Dunavecsein, hogy meghallgassák Apponyi Albert gróf beszédét. A munkapártiak kisszámú táborában nagy a megrökönyödés, látva, hogy a polgárság felháborodással utasít el magától minden ajánlatot és minden presszió dacára egységesen és lelkesedéssel viszi győzelemre a függetlenségi párt lobogóját. A választók körében nagy örömet keltett a munkapártból kiszivárgott az a hír, hogy Benedek Sándor államtitkár, látva a biztos bukást, valószínűleg visszalép és így a szövetségelt ellenzék pártok, Kossuth-párti jelöltjét, Plathy György dr.-t egyhangulag fogják a kerület országgyűlési képviselőjének megválasztani.

#### Horribilis létszámemelés.

A bécsi Zeit újabb részleteket közöl az ujonczlétszám felemelésének tervéről. Eszerint a számítás az, hogy 1516 gyalogszázad van egyenként 92 főnyi békelétszámmal és 116 század egyenként 118 emberrel, vagyis összesen 145.000 a gyalogszázadok békelétszáma. Jövőben 160 főnyi lesz egy-egy század, vagyis 1516 századnál felemelik az ujonczok létszámát egyenként hetven emberrel, összesen tehát 106.120 fővel és 116 századnál egyenként 30 emberrel, vagyis összesen 3480 emberrel, ami együttvéve 109.600 főnyi létszámemelésnek felel meg. A hadilétszám századonként 250 embert fog kitenni, vagyis összesen 408.000 lesz a hadilétszám s így a terv szerint a rendes állományt 263.000 fővel kell szaporítani, tehát a felével többel, mint amennyi a hadilétszám.

#### Munkapárti üldözés.

A munkásság tervezett általános sztrájkja idején Czabán Samut, a radikális állami tanítók egyik vezérét „politikai elvei” miatt felfüggesztették állásától. Osztály elleni izgatással vádolták Czabánt, aki szombat esténként összegyűjti a népet s ismeretterjesztő előadásokat tart minden kérdéssel, köztük politikai kérdésekről is. Az előadásra a tanfelügyelő kiküldötte egyik spiczipajt, aki teljesen légből kapott vádakkal lépett fel a tanító ellen. Erre rendelték el a fegyelmi vizsgálatot, mely már folyamatban van. A tanítók körében erőteljes mozgalom keletkezett, hogy az ügyet nem tekintik többé Czabán személyes ügyének, hanem mindannyiuk sérelmének és hogy az egész tanítóság segítségét hívják fel a munkapárti hatalom nyomása ellen.

#### Désy bizonyítani fog.

— A tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és új tárgyalást rendelt el. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

A budapesti királyi ítélőtábla ma hirdette ki a Désy-Lukács-perben határozatát és megsemmisítette az első bíróság ítéletét, új tárgyalásra utasította az ügyet és elrendelte a Magyar Bank dolgában a teljes bizonyítást.

A táblai indoklás súlyos megállapításokkal utasította el a törvényszék összes indokait, melyekkel Désy vádjai bizonyításától eltiltni akarta, de nemkülönben keményen lezúgattotta meg a főügyest is legutóbbi beadványa ügyében, melyet elkésettnek, helytelennek és élő törvényekbe ütközőnek deklarálta.

Nem óhajtunk bővebb kommentárokat fűzni a tábla határozatához. Lapunk más helyén és vezető cikkében is kellő objektivitással méltatjuk ennek a határozatnak a jelentőségét, csak azt akarjuk regisztrálni, hogy az az ellenállhatatlan éljen, melyet a végzés felolvastá után a hallgatóság nem tudott elnyomni, miniatűr kifejezése volt annak a közmegegyezésnek, melyet a törvényszéki ítélet után a tábla szerint nélkülözött az ország.

A nevezetes táblai ülésről tudósításunk a következő:

#### Az ülés megnyitása.

Kevéssel fél tizenkettő előtt dr. Ráth Zsigmond elnök vezetésével bevonult a tanács, melynek tagjai dr. Belonyi Imre előadó-bíró és dr. Bakonyi Kálmán táblabíró voltak. A terem zsufolásig megtelt politikusból, jogászból és újságírókból álló hallgatósággal és az izgatott zajt a tanács bevonultakor feszült csend váltotta fel.

A büntetőtanács elfoglalta helyét s utána Ráth Zsigmond megnyitotta az ülés és felolvasta a tanács végzését.

#### A végzés.

Ő felsége a király nevében! A hivatalból üldözendő nyilvános rágalmazás vétségével

vádolt Désy Zoltán bűntudgyében, amelyben a budapesti kir. büntetőtörvényszék 1913. február 18-án ítéletet hozott és a kir. ügyészség a vádtól eltérő minősítés miatt és a büntetés súlyosbitása végett, a vádlott a bűnösség megállapítása miatt a Bp. 381. szakasz 1-a pontja és a Bp. 384. szakasz 9. pontja alapján semmisségi panaszt jelentett be a kir. tábla a következőképen végzett:

A kir. tábla a kir. törvényszéknek: a vád tárgyává tett kifejezés valódiságának bizonyítása iránt előterjesztett indítvány tárgyában hozott végzésének azt a részét, amelylyel a valódiság bizonyítása a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságtól állítólag felvett 4.800.000 koronára vonatkozik és megtagadtatott, a kir. törvényszéknek ezen végzéssel követett eljárásával és egész ítéletével szemben a Bp. 384. szakasz 9. pontja alapján a 404. szakasz első bekezdése értelmében megsemmisíti, továbbá a panama kifejezés valódisága tárgyában a bizonyítást a Bp. 203. szakasz 1. és 5. pontja alapján elrendeli a következő irányban:

1. Való-e, hogy egyrészt a magyar királyi államkincstár, másrészt a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság budapesti bejegyzett cég között a sókereskedelem közvetítésének lebonyolítását illetőleg eddig fönállott különféle sügyi szerződések, rendeletek és egyéb megállapodásokon alapuló üzleti viszony rendezése tárgyában 1910. évi szeptember másodikán kelt és tíz évre terjedő szerződés megkötése, továbbá a magyar királyi államvasutak ellen a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság, most már Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság által 800.000 korona tőke és járulékaik iránt a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéken folyamatba tett perben 1910. évi május 6-án létrejött, a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter által jóváhagyott és a királyi kincstár egymilliónyolczszázhuszonötezer korona összeg fizetésének kötelező egyezség megkötése, végül a hazai iparbank és gazdasági terménykivitelnek előmozdítása tárgyában egyrészt a magyar királyi kincstár képviselőiben a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter másrészt a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság között 1905. évi december 5-én létrejött 1910. év december 31-én lejárt szerződésnek a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársasággal az eddigi 155 ezer korona államsegítésnek 215.000 koronára történt felemelésével 1911. márczius 18-iki kelettel újabb 10 évre történt meghosszabbításáért dr. Lukács László sértett, mint pénzügyminiszter az 1910. év folyamán a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságtól különböző összegekben összesen 4.800.000 korona jogellenes vagyoni hasznot szerzett és annak ellenére, hogy ezeket az összegeket Kazár és Paduch segédhivatali igazgatók vették föl, a nevezett részvénytársaság akkori megbízottjától, ezek az összegek az állampénztárba be nem folytak, hanem azokból a munkapártiak az 1910. évi képviselőválasztások alkalmával fölmerült költségei fedeztettek.

2. Amennyiben fenti tények részben vagy egészben valóknak bizonyulnának, megállapítandó, hogy a szóban forgó összegeket ki és kinek rendelkezésére vette föl, azok hová, mely pénztárba szolgáltatott be, milyen ezéira használtattak föl és egyáltalán ki és kinek számolt el ezekről. Bizonyosan megállapítandó, hogy dr. Lukács László sértett mindezekre nézve tett-e intézkedéseket, ha igen, minő irányban és hogy ő ez összeg átvtelét, kezelését és elszámolását illetően általában milyen befolyást gyakorolt.

3. Mindezen fölül kiderítendő, mind azok a tényközlmények is, amelyek a bizonyítani kívánt valódiság kérdésének eldöntésére befolyást gyakorolhatnak. Ehhez ké-

pest a büntetőperrendtartás 404. szakaszának első bekezdése értelmében utasítja a királyi ítélőtábla a királyi törvényszéket, hogy a budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszéktől szerezze be az e pontra, az említett nyolczszázezer korona és járulékaik iránt lefolytatott tárgyalásra vonatkozó iratokat, azután tartson teljesen új főtárgyalást, azon a felek által a fentebbi kérdésekre nézve felajánlott, valamint az ezenfelül még netán felajánlandó mindama bizonyítékok felvételével, amelyek a vádbeli kifejezés valódiságának megczáfolása vagy megerősítése szempontjából lényeges körülményekre vonatkoznak, a büntető eljárást a fentebbi első és harmadik pontbeli tényköri körülményre is terjessze ki és ezután a vád és védelem meghallgatása után hozzon az ügy érdemében ítéletet.

#### A végzés indokai.

A végzés indokolása többek közt ezeket mondja:

A vádlott annak az állításának igazolására, hogy dr. Lukács László sértett valóban panamista, a főtárgyalás megtartása előtt a kir. törvényszék erre vonatkozó közbeszóló határozata folytán a főtárgyaláson is arra nézve ajánlott fel bizonyítékokat, hogy dr. Lukács László sértett, mint a m. kir. kormány tagja, ebbeli minőségében is oly magatartást tanúsított, illetőleg oly tevékenységet fejtett ki, amelylyel a panamista jelzőre rászolgált. A kir. törvényszék az e tárgyban hozott közbeszóló határozatával helyesen állapította meg, hogy a vádlottnak joga van az általa használt kifejezés valóságát bizonyítani. A védőnek idevonatkozó kivánságait azonban, bárha a sértett nevében a vádat képviselő kir. ügyész is hozzájárult ahhoz, a legnagyobb részben mégis elutasította és csupán a dr. Lukács László egyik zalatnai házára vonatkozólag és a közben megjelölt két kérdésre nézve engedte meg a bíróság a bizonyítást. Az ítélet ellen a közvádló a vád minősítése miatt és a büntetés súlyosbitása végett, a vádlott pedig a két közbeszóló végzés ellen bejelentett semmisségi okok fenntartásával a Bp. 384. szakaszának 9. pontja, valamint a bűnösség megállapítása miatt a Bp. 385. szakaszának 1/a pontja értelmében jelentett be felebbezést. A kir. tábla nem utalta a főtárgyalásra a végzést, hanem azt a Bp. 400. szakaszának 7. pontja értelmében tanácsülésben intézte el, mert úgy találta, hogy a vádlott felebbezésének a 384. szakaszra fektetett része, amennyiben a valódiság bizonyítása iránt előterjesztett indítvány tárgyalásának bemutatása mellett használtatott, alapos és ennek folytán a kir. törvényszék sértelmes közbeszóló végzése az itt követett eljárással együtt a 404. szakaszának első bekezdése értelmében a Bp. 184. szakaszának 9. pontjában meghatározott alaki semmisségi okok fenforgása miatt megsemmisítendő. Egyelőre nem foglalkozva ezzel a nehezített közbeszóló végzéssel, a királyi tábla úgy találta, hogy a főtárgyaláson a királyi törvényszék a nehezített közbeszóló végzésével a védőnek a valódiság bizonyítása tárgyában előterjesztett indítványa ellenére oly közbeszóló határozatot hozott, mely a törvénynek a védelem szempontjából lényeges rendelkezését sértette meg.

A királyi tábla úgy találta, hogy a királyi törvényszéknek az 1848-ik évi III. évi törvényekből merített fentebbi álláspontja teljesen téves, mert egyrészt a panama fogalmának összehavarásiából ered, másrészt homlokegyenest ellenkezik a Bp. 263. és 264. szakaszaiban foglalt rendelkezésekkel. Senki sem vonhatja ugyan kétségbe, hogy ebben a bíróság csupán a Dész Zoltán ellenében emelt vád tárgyában fog törvényes következményekkel járó ítéletet hozni. Ellenkezik a kir. törvényszéknek a bírói hatáskörre alapított érvelése a Bp. idevonatkozó 263. és 264. szakaszaival is. A kir. táblát nem ingathatta meg ebben a meggyőződésében a kir. főügyészségnek 230. szám alatt kelt és a kir. táblán 1913. április 2-án, tehát a jelen ügy elintézése végett való bejelentése után érkezett előterjesztése sem, amelyet a kir. ítélőtábla a Bp. 393. szakasz 1. bekezdése alapján is csak annyira vehetett figyelembe, amennyiben abban a

kir. főügyész ur új tényköri körülményeket hoz fel, mint bizonyítékokat.

Az elsőfoku bíróság ítéletének meghozatala után a feleknek, akik közé a Bp. 33. szakasza szerint mint a vád képviselője, a kir. főügyész is tartozik, a Bp. 292. szakasza szerint a kir. táblához csakis az ellenfél felebbezésére vonatkozó, arra is csak az ügy elintézése végett való bejelentésére van joga észrevételeket tenni. Ez az ügy elintézése végett már 1913. március 30-án bejelentetett, következőképpen a kir. főügyész immár elkésett és ezt majd csak az annak idején megtartandó szóbeli főtárgyaláson terjesztheti elő. Ami pedig a kir. főügyész urnak a szóbanforgó beadványban felhozott körülményeit, valamint jogi következtetéseit illeti, teljesen téves alaplól indul ki, mert az érvényben levő jogszabályok, illetve a jogtudomány idevonatkozó megállapodásaival homlokegyenest ellenkezik. A kir. főügyész ugyanis ebben a beadványában a képviselőháznak és főrendiháznak ülőseire hivatkozik, ahol Lukács László sértett a Dész Zoltán vádjai ügyében előterjesztett interpellációkra válaszolt és mindkét Ház azt tudomásul vette. A kérdés tehát res judicata-vá vált és a kir. tábla ezeknek az állítólagos visszaélések tárgyalásába immár nemcsak a kir. törvényszék által helyesen vitatott hatáskör hiányánál fogva, hanem már csak azért sem bocsátkozhatik, mert szerinte a parlament ebbeli döntését a bíróság is respektálni tartozik. A kir. főügyész érvelését már alapjában megintatja az az ellentmondás, amely abban nyilvánul, hogy a szóbanlevő kérdés vizsgálata és az afelett való bíráskodás az 1848. III. t.-cz. 34. szakasza szerint megalakítandó bíróság hatáskörébe tartozik, másrészt a kir. főügyész is ezen hatáskör megsemmisítését látja abban, ha ezeket a kérdéseket más eljárás körébe vonnák. A képviselőház és főrendiház határozata a jelen bűnperben ítélkező bíróság elhatározását semmi irányban sem befolyásolhatja, következésképpen a bírói függetlenség szempontja is súlyos kifogás alá esik a kir. főügyész ama kijelentésében, hogy a kir. tábla e kérdésben res judicata előtt áll és a parlament két Házának határozatát respektálni tartozik.

Ezek után a kir. törvényszéknek fentebb említett álláspontjára, a kir. tábla is helyesli a törvényszéknek azt a nézetét, hogy a rágalmozó kifejezés érdekében a vádlott azokat a tényeket bizonyíthatja, amelyek az általa használt és a vádbeli kifejezés fogalma alá vonhatók. Tévedett azonban a kir. törvényszék, amikor a védelem részéről a 4.800.000 koronára nézve bizonyítani kívánt tényeket illetőleg már eleve kizárnak vetts az inkriminált fogalom alá vonhatóságát. Annak eldöntése, hogy mi a panama és ennek következtében ki tekinthető panamistának, már az ügy érdemében hozandó ítélet feladata, a királyi tábla határozata pedig még nem döntheti el az ügy érdemét. Mindazonáltal a királyi tábla ezuttal nem térhet ki annak vizsgálatára, hogy tulajdonképpen mit kell panamista alatt érteni. A kir. tábla nem oszlozik a kir. törvényszéknek ebben a nézetében. A kérdést nem a francia panamaügyre vonatkozó történeti adatokból levont következtetések útján, hanem abból kiindulva kell eldönteni, mit értenek panama alatt, kit tartanak panamistának abban a társadalmi körben, melyben a vádbeli kifejezés elhangzott. Az ily kifejezés akkor meggyalázó, ha annak a közfelfogás szerinti értelme alkalmas arra, hogy annak, akivel szemben használják, jó hírnevét elhomályosítsa, becsületén csorbát ejtsen és esetleg őt magát is közmevetésnek tegye ki.

Az indokolás szerint nem lehet megtagadni a bizonyítást a Magyar Bankkal kötött ügyletekre vonatkozólag és a valódiság bizonyítása mellett új határozat hozatalára kellett utasítani a törvényszéket.

Az osztályorsjúték ügyében a kir. tábla sem találta szükségesnek a bizonyítás elrendelését, minthogy a számsorsjúték megszüntetésével az osztályorsjúték sokkal több jövedelmet jelentett az államra nézve és az a körülmény, hogy a sértett később a részvénytársaság elnökgazgatói állását elfoglalta, nem alkalmas oly tények megállapítá-

sára, amelyek a panama fogalma alá volnának vonhatók.

Végül a vádlott egyéb felebbezését el kellett utasítani, mert nem alapos. A közvadás felebbezésének egyéb részét is tárgytalannak találta a kir. tábla.

Közel egy órahosszat tartott a tábla végzésének a felolvasása, melyet sokszor kísért ellenhatatlanul a hallgatóság helyeslő moraja. Meglepetést keltett nem egy erős és könyörtelen passzus, végül pedig a hallgatóság lelkesedéssel és mint egy üdöznyomás alól felszabadulva zajosan megjelenezte a tanácsot.

Budapest, április 5.

#### Küldöttség a kultuszminiszternél.

Dr. Jan-kovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ma délelőtt fogadta a Kereskedelmi Akadémia küldöttségének tisztelgését, amelyben Láncezy Leó titkos tanácsos, elnök, boglári Simon Jakab és Heinrich Ferencz alelnökök és Szuppán Vilmos a Kereskedelmi Akadémia igazgatója vettek részt. A miniszter azonkívül még a tanítóképzőintézeti tanárok egyesületének, az iparművészeti iskola tanárainak, az országos katolikus tanügyi tanács küldöttségének és a képzőművészeti főiskola küldöttségeinek tisztelgését fogadta.

Szerb püspöki zsinat. Bogdanovics Luczian karlóczai szerb patriárka, aki több napig a fővárosban időzött, visszautazott székelyre, Karlóczára, hogy összehívja a szerb püspöki zsinatot. A szerb főpápa május elején gyűlnék össze tanácskozásra. Az értekezlet napirendjén fontos személyi ügyeken kívül az egyházi javak kezelése és a szerb autonómia egyes vitás kérdései szerepelnek.

#### Kodajutort kap a verseczi püspök.

A verseczi görög keleti szerb jüsjökséghez a diócézis kormányzatára legközelebb koadjutort fog választani a zsinat. A püspökség lelki és anyagi ügyei rendben vannak ugyan, de Zmejanovics Gábor püspök hajlott korára való tekintettel szükséges, hogy energikus kézbe kerüljön a püspökség kormányzata. A megválasztandó koadjutor szolyében még nem állapodtak meg, azonban több jeles egyházi férfi személye van kombinációba véve s valószínű, hogy a megválasztandó koadjutor lesz a jövődi verseczi püspök.

## KÜLFÖLD.

A galicziai választójogi reform. Lemberg-ből táviratozzák: A lengyel tartománygyűlési és reichsrati képviselők teljes ülése tulnyomó többséggel határozati javaslatot fogadott el, melyben a választóreform megvalósítása, a tartománygyűlési választójog kiterjesztése mellett foglalnak állást és azt a reményüket fejezik ki, hogy a választóreform legális utra fogja terelni a ruthének tartománygyűlési és reichsrathi működését. A választójogi reformbizottság ma kezdte meg a kerületek beosztására vonatkozó új javaslat tárgyalását. Két szakaszt változatlanul elfogadtak.

Elfogadták a német költségvetést. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés a birodalmi háztartás költségvetésének folytatódó tárgyalása során elfogadta a birodalmi gyűlés költségvetését. A nemzeti liberálisok azon határozati javaslatát, hogy terjesztessék elő egy törvényjavaslat, amelynek értelmében a birodalmi gyűlés tagjainak a törvényhozási periódusok alatt a német vasutakon szabad utazás biztosítottassék, elfogadták. Ugyanezen párt azon határozati javaslatát, hogy terjesztessék elő egy törvényjavaslat, amelynek értelmében a választások megvizsgálása bírói hatóságokhoz utasítottassék, a házszabálybizottsághoz utalták. A hétfői ülés napirendjén a véderőjavaslatok első olvasása áll.

## Tizenegy hadihajó Montenegró előtt.

— Nikita még mindig nem enged. — Megkezdődik a blokád.  
— Szerbia és Montenegró bevonult Alessiába. — Olaszország akciója Görögország ellen. —  
— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Tizenegy európai hadihajó indult meg ma a montenegrói partvidéken, megkezdődött a hatalmak flottatüntetése és most minden bekövetkezendő cselekedet Montenegró magatartásától függ. Az előjelekből az derül ki, hogy Nikita semmi szin alatt nem enged, mert még mindig bizik Oroszország titkos támogatásában és erős az a hite, hogy Skutari ostromával sikerül nemzetközi bonyodalma támasztania. A hatalmak még egy utolsó felszólítást fognak Czetinjében székelő követeik útján intézni a montenegrói Kormányhoz. S ha Nikita király még ezek után is bombáztatná Skutarit, úgy bekövetkezik a tengerpart blokádja és az európai csapatoknak montenegrói földön való partraszállítása.

Egy jelentés szerint Olaszország Görögország ellen is meg akarja indítani a nemzetközi akcióit, mert Görögország az epirosi elfoglalt területeken túl is ki akarja terjeszteni határait. Nagy a valószínűsége azonban annak, hogy ez az akció Görögország engedékeny magatartása következtében meg sem fog indulni.

Mai táviratainkat a nemzetközi helyzetről itt adjuk:

### Megkezdődött a blokád.

Felvonult a nemzetközi flotta.

Cattaro, április 5. Antiváriából jelentik: Harmadnapja czirkál a kikötő előtt négy osztrák-magyar hadihajó, a *Radetzky*, *Zrínyi*, *Szigetvár* és *Erzherzog Franz Ferdinand*. A Breslau német kis czirkáló tegnap ért Antivári elé. Ez az öt hadihajó alkotja az egyik rajt és Montenegró legszélsőbb pontjától körülbelül öt tengeri mérföld távolságban állott föl, míg a második flotta, amely egy osztrák-magyar, egy német és két angol pánczélosból van összeállítva, a láthatáron kívül tartózkodik.

A flottatüntetés ma reggel 5 órakor kezdődött. Egy angol és egy francia pánczélos az antivári kikötő előtt foglalt állást, délelőtt 9 órakor pedig az északi demonstrációs flotta — a Breslau négy osztrák-magyar pánczélosal — elindult Antivári felé. Egy órával később két olasz pánczélos csatlakozott a nemzetközi flottához üdvölvések közepette. Az osztrák-magyar torpedónaszádok Spizza előtt állanak.

A Breslau befutott Antiváriba és most is a kikötőben van.

Bécs, április 5. A N. W. T. közli:

A kombinált nemzetközi flotta a montenegrói vizeken 11 hadihajóból áll és a főparancsnok Burney angol helyettes tengernagy. Az egyes hadihajók parancsnokai fogják eldönteni, vajjon a flottatüntetés után megkezdjék-e a blokád és hogy a blokád a montenegrói partvidéken túl is terjedjen-e. Az eddigi jelentések szerint semmi remény sincs arra, hogy Nikita engedni fog.

Mi lesz a flottatüntetés után?

London, április 5. A tegnapi nagykövetségi konferencián az is szóba került, hogy mi lesz, ha a flottatüntetés nem vezet eredmé-

ményre? Ezzel az eshetőséggel komolyan kell számolni. Mihelyt valamennyi hadihajó együtt lesz a montenegrói vizeken, a hatalmak czetinjei és belgrádi képviselői újból felszólítást fognak intézni a szerb és a montenegrói Kormányhoz, utolsó komoly intéssel követelve a nagyhatalmak akaratainak respektálását. A diplomáciai lépés módjától és hangjától fog függni, vajjon Oroszország csatlakozik-e ehhez a demarche-hoz.

Mit válaszol Montenegró?

Cetinje, április 5. Tegnap haditanács volt, amelyben szerb és montenegrói tábornokok vettek részt. Elhatározták a haditanács, hogy ha a nemzetközi flotta admirálisai Skutari ostromának megszüntetését fogják követelni, akkor a montenegrói Kormány azt fogja felelni, hogy a hatalmak képviselőinek erre már régebben megadta a választ.

Olaszország — Görögország ellen.

Köln, április 5. Rómából jelentik a Köln. Ztg.-nak: Görögországnak az epyrusi kérdésben tanúsított eljárása miatt Olaszország mozgósítani készül flottáját, sőt esetleg csapatokat is fog partra szállítani Epyrusban, ha Görögország nem enged és Montenegró példáját követi. Rómában nagy az elkedvetlenedés az egész Balkán-szövetség ellen.

Bécs, április 5. A Neues Wiener Tageblatt közli előkelő görög forrásból:

Görögország teljes mértékben elismerte a londoni nagykövetségi konferencia határozatát Albánia északi határait illetően, azonban a déli határokra vonatkozólag fenntartotta igényeit a két hét előtt megszállott területre. Görögország engedékenységevel bebizonyította, hogy szigorúan az epirosi okkupációra szorítkozott, tehát nem hiszik, hogy Olaszországnak alkalmat adott volna valamely önálló akcióra Epyrusban. Szó sincs arról, hogy Görögország magatartása hasonlítana Montenegró viselkedéséhez a Skutari-kérdésben.

Gróf Stürgkh megnyugtató nyilatkozata.

Bécs, április 5. A lapok jelentése szerint dr. Sylvester elnök a miniszterelnökkel ma folytatott tanácskozásán alkalmat talált a külpolitikai helyzet érintésére is és ez alkalommal gróf Stürgkh a többi között kiemelte, hogy a helyzetben megnyugtató mozzanatnak aza körülmény tekintendő, hogy Ausztria-Magyarország a dolgok élén halad.

### Skutari ostroma.

Szünetel az ostrom.

Antivári, április 5. A Tarabos körül vitt utolsó ütközet óta az ostrom szünetel. Az ütközetben az egyesült szerb-montenegrói sereg rendkívül nagy veszteségeket szenvedett és igen sok tiszt is elesett. Az antivári zászlóalj teljesen megsemmisült.

Felszólítás a kapitulációra.

Belgrád, április 5. A Politikának jelentik: A Skutarinál levő szerb és montenegrói ostromló sereg parancsnoka, Bojovics szerb

tábornok tegnap elrendelte a hadműveletek be-szüntetését és parlamenten útján megadásra szólította föl Esszad pasát. A szkutarii török helyőrség vezére azt izente vissza, hogy előbb vegyék be Skutarit, akkor hajlandó a kapitulációról tárgyalni. Erre Bojovics tábornok elhatározta, hogy szombaton délután megkezdje a koncentrált ostromot Skutari ellen. Azt jelentette Bojovics tábornok, hogy vasárnapig meghódítja Skutarit.

Benyomulás Alessiába.

Páris, április 5. Cetinjéből tegnap este távirat jött itteni illetékes helyre, hogy az egyesült szerb-montenegrói csapatok benyomultak Alessiába. Hivatalos megerősítése a hirnek még nincs. Diplomáciai körökben a helyzetet válságosnak ítélik.

Montenegróban elfogott kém.

Belgrád, április 5. Cetinjében kémkedés gyanuja miatt elfogták Wimmer udvari karmestert és fiát. Lakásukon motozást tartottak és nagyon terhelő bizonyítékokat találtak. Wimmer udvari karmester Prágában született s évek előtt a közös hadsereg egyik katonai zenekarában tizedes volt, azután a montenegrói hadsereg kötelékébe lépett, őrnagyi rangig vitte és Nikita király udvari karmestere lett. Cetinjében nagy szerepet játszott a társaságokban s köztudomású volt róla, hogy Nikita királynak meghitt embere. Nem lehet tudni, vajjon ellene is kiterjeszik-e a vizsgálatot, vagy csak fia, Mirko ellen, aki utoljára Bécsben tanult.

## EGYHÁZAK

— (Jezsuiták Fiumében.) Fiuméből jelentik:

A magyarországi tartományi rend magyarországi főnöksége régóta foglalkozik a Fiumében felállítandó rendi expozitúra gondolatával, mely most hamarosan valóra válik. E szerint a jezsuita rend magyar tartományfőnöksége a kalocsai jezsuita főgimnázium 2 tanárát akarja elküldeni Fiuméba, hogy ott hydrografikai, geodinamikai és geofizikai megfigyelő állomást rendezzenek be. Az állomás létesítésére mintegy félmillió koronát szánnak. A megfigyelő állomás helyére azonban Fiumében nem találnak alkalmas területet, miért is valószínűleg Susákon, közel a tengerparthoz fogják felállítani. A két jezsuita a zenggi püspökkel való megállapodás után valószínűleg hitszónoklatot is tart Fiumében a Szent Vitus templomban, amely majdnem két századon át a jezsuita rendé volt.

## TÁVIRATOK.

Felmentett összeesküvők.

Lisszabon, április 3. A haditörvényszék több, a köztársaság ellen irányuló összeesküvéssel vádolt egyént, köztük Abel Campos tábornokot is felmentette.

Oriási tűzvész.

Salzburg, április 5. Oberndorf an der Salzach melletti Nussdorf községben ma egy vendéglőben tűz támadt, amely heves szél következtében gyorsan terjedt. A tűz először a templomtoronyra csapott át, amely délben beégett. A templom belsője elégett, a falak dűledeznek. Eddig 21 ház hamvadt el. A tűz lekalizálásán nagyra van türeltség fáradozik, de a viharos szél igen megnehezíti munkájukat. Salzburgból katonai segítséget kértek. — Salzburgból táviratozzák: Az eddigi jelentések szerint a nussdorfi tűznek 32 épület esett áldozatul. A templom teljesen elhamvadt. Eddig még meg nem erősített hírek szerint két gyermek és egy cselédleány eltűntek.

## Válaszolt a Balkán-szövetség.

— Az engedékeny Balkán-államok. —  
Ijedelem Konstantinápolyban. — Elmérgesedett a román-bolgár konfliktus —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Konstantinápoly rettegésben van és valószínű pánik fogta el a lakosságot arra a hírre, hogy a bolgár sereg közeledik a török főváros felé. Pedig a Konstantinápoly elleni harc csak presszió akar lenni, Bulgária presziója, amelylyel Törökországot végleg meg akarja alázni. A balkáni államok már át is adták válaszukat a hatalmak békeközvetítő javaslatára s ez a válasz igen engedékeny.

Szaszonov orosz külügyminiszternek ma egy nagyfontosságú nyilatkozatát közölte az európai sajtó. A nyilatkozatot ma hivatalosan koholmányának jelentették ki.

Mai táviratainkat itt adjuk:

### A hatalmak békeközvetítése

Bulgária átadta jegyzékét.

Szófia, április 5. A bolgár távirati iroda jelenti: A kormány átadta válaszáat a hatalmak képviselőinek a békekötésekre vonatkozó márczius 22-iki közlésükre.

A hatalmak képviselőinek átadott válasza így szól:

— A szövetségesek köszönetet mondanak a hatalmaknak abbéli fáradozásaiért, hogy a békekötést létrehozzák és azonos szintre öhajjal, hogy feladatukat megkönnyítsék, a hatalmak által a békekötés feltételeit szabott feltételeket a következő fentartással fogadják el:

1. Thrácia határainak végleges megállapításakor a hatalmak által formulázott feltételek közt megjelölt vonalat tárgyalási alapnak és nem végleges határvonalnak fogadják el.

2. Az Égei szigetekről Törökország a szövetségesek javára mond le.

3. A szövetségesek úgy vélik, hogy Albánia területe vett határait előbb kell megismerniük és remélik, hogy a határ megegyezik azzal a határvonallal, amelyet a szövetségesek javasoltak Londonban.

4. A hadikárpótlás iránti követelést fogadják el előben és az összeg megállapítását bízzák arra a bizottságra, amely a pénzügyi kérdésekkel fog foglalkozni és amelyben a szövetségesek is képviselve lesznek.

5. A szövetségesek beleegyeznek abba, hogy a hadi operációk megszűnjenek attól a pillanattól kezdve, amikor a fent felsorolt feltételeket kedvezően fogadják és elfogadják.

Görögország is válaszol.

Athén, április 5. A szövetségesek válaszáat ma délelben nyújtották át a nagyhatalmak itteni képviselőinek.

Montenegró jegyzéke.

Cetinje, április 5. A hatalmak médiáció javaslatára ma adták át a választ.

A követek a bolgár miniszterelnöknél.

Szófia, április 5. A nagyhatalmak követői ma megjelentek Gesov bolgár miniszterelnök előtt s kijelentették, hogy a hadi operációk beszüntetése s az Enosz Midia határvonal elfogadása feltétlenül szükséges. Minden egyéb pénzügyi kérdést szakbizottság elé visznek, melynek tagjai a szövetséges országok delegálják.

Gesov köszönetet mondott a nagyköveteknek s kijelentette, hogy érintkezésbe lép a szövetséges országokkal s válaszáat azután fogja megadni.

Szaszonov a helyzetről.

Pétervári, április 5. Szaszonov külügyminiszter a дума előkelő képviselőit meghívta egy eszébe teára. Az összejövetel elején eszmecsere folyt Oroszország külpolitikájának irányáról.

Több dumaképviselő, valamint Rodzianko elnök Szaszonov külügyminiszterhez kérdéseket intéztek, aki behatóan válaszolt és beszédei közben a külföldi orosz nagykövetek jelentéseiből és egyéb okmányokból idézett. Szaszonov külügyminiszter megállapította, hogy Oroszországnak háborus bonyolalmaktól nem kell tartania. A balkáni szövetségesek követelése többé-kevésbé kielégítést fognak nyerni. Kisebbségek kielégítést fog kapni Montenegró, mert Skutarit nem fogja megkapni.

A miniszter azt hiszi, hogy a bolgár-szerb határ miatt kitört viszály súlyos komplikációkat rejt magában. A katonai operációk fejlődése a szerbeket sokkal délebbre viszi, semmint azt a szövetségi szerződés nekik megengedi. Míg a két fél a kérdésnek csekély fontosságát tulajdonított, abban a reményben, hogy az orosz császár lesz ebben a kérdésben a legfelsőbb döntőbíró. A szerbek azonban az utóbbi időben nem szorgalmazzák ezt a megoldási módot. A tengerszorosokat illetőleg a miniszter véleménye az, hogy ez a kérdés nem érett meg. Nem volna időszerű azt felvetni anélkül, hogy előzőleg Oroszország és szövetségeseinek az európai konferencián való magatartását megállapítsák.

A centrum képviselői az eszmecsereből azt a konkluziót vonták le, hogy az orosz és a szláv érdekek kellőképp meg vannak védve. A progresszisták a külügyminiszter politikáját helyesnek, de gyöngének tartják.

Megezáfolják Szaszonov nyilatkozatát.

Pétervári, április 5. A pétervári távirati iroda értesítése szerint a lapok jelentései azokról a kérdésekről, amelyekre vonatkozólag Szaszonov külügyminiszter a дума tagjaival beszélgetett, részben pontatlanul adják vissza a beszélgetés tartalmát, részben koholtak.

Nem támogatják Montpensier herceget.

Bécs, április 5. Az utóbbi napokban folyamatosan volt hírekre vonatkozóan, hogy tudniillik Albánia trónjára esetleg Montpensier herceget jelölik, a Fremdenblatt, a külügyminisztérium szócsöve jelenti, hogy sem az osztrák s magyar, se az olasz kormányoknak nincs szándékában Montpensier herceg jelölését elfogadni vagy támogatni.

### A bolgár-román konfliktus.

A pétervári nagykövetek határozata.

Pétervári, április 5. Szaszonov külügyminiszter elnöklésével és az öt nagykövet részvételével tegnap második ülését tartotta a bolgár-román vitás ügy rendezésével foglalkozó pétervári reumió.

A tanácskozás napirendjén Bulgária és Románia meghatalmazottjai által előterjesztett memorandumok részleteinek megvitatása állott. Az eszmecsere eredménye az, hogy közös alap találtatt a konfliktus megoldására, dacára az ellentétnek, mely a két fél között fennáll. A kérdés végleges megoldást nyert és a megoldás a Törökország és a szövetségesek közti béketárgyalások újból való megkezdésével egyidejűleg fog átadni a nyilvánosságnak. Miután a hatalmak álláspontjainak körvonalozása és a bolgár-román viszály elintézésére szolgáló alap megállapítása megtörtént, Bulgária és Románia meghatalmazottainak

további pétervári tartózkodása fölöslegessé vált. Danev dr. elutazott. Ghyka herceg elutazását a legközelebbi időre várják.

Bolgár koronatanács.

Berlin, április 5. A Tageblattnak jelentik Drinápolyból: A bolgár kormány tagjai Ferdinánd király elnöklése alatt tegnap délelőtt Drinápolyban minisztertanácsot tartottak. Tegnap óta itt van Messimy francia volt külügyminiszter és bolgár tisztekkel elment megnézni az erődöket.

### A harctér eseményei.

Rettegés Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, április 5. Djemat ezredes, helyőrségi parancsnok megjelent Pallavicini őrnagy osztrák-magyar nagykövethetnél és felelősséget vállalt a rend és nyugalom fentartásáért, egyben kijelentette, hogy fölösleges a külföldi állomáshajókról csapatokat szállítani Konstantinápolyba. A portának ez a lépése arra vezethető vissza, hogy elejét vegye a pániknak, amit a külföldi tengerészkiállítások megjelenése okozna. A gazdag családok tömegesen hagyják el a fővárost és menekülnek Brüsszába és Egyiptomba. Mindenki reszket, hogy a bolgárok bevonulnak Konstantinápolyba. Az általános aggodalmat az ifjú-török komité tagjai táplálják, akik arra való tekintettel, hogy a béketárgyalások halogatónak és minduntalan rémhírek keringenek a bolgár sereg közeledéséről, azt hirdetik, hogy ha Ferdinánd király seregeinek élén bevonul Konstantinápolyba, második Moszkvát fog találni a Bosporus partján, füstölő romokat és pusztulást.

London, április 5. Olyan helyen, ahol jól ismerik a bolgár hadvezetőség terveit, azt mondják, hogy a bolgár sereg nem gondol Konstantinápoly meghódítására, a cél az, hogy a hadjárat folytatásával és a csatáldzsi vonal forszírozásával a bolgárok a török főváros kapui elé jussanak s így nyomást gyakoroljanak a portára, hogy a nagyhatalmak megkerülésével Törökország közvetlenül a bolgár megbízottakkal kezdje meg a béketárgyalásokat. Konstantinápolyból jelentik, hogy a fővárosban érthetően nagy az izgatottság, de szó sincs veszedelmes zavargásokról.

A csatáldzsi felvonulás.

Konstantinápoly, április 5. Az aggodalom napról-napra nő, mert nem lehet eltitkolni, hogy Csatáldzsánál és Bulair körül a török sereg helyzete nagyon kedvezőtlen. Tudja a nép a fővárosban, hogy a csatáldzsi tömbök sereg jobb szárnya és a centrumban levő csapatok kénytelenek voltak négy kilométernyire hátrálni és csak a balszárny tartotta meg hadállásait. Itt négy hadosztály van Enver bég seregével együtt és a tizedik hadtest tartaléknak.

A bolgárok mindenfelől folytatják a stratégiai felvonulást Csatáldzsa irányában és Bulair felé. A nehéz ostromágyukat most állítják fel a pozíciókba Csatáldzsánál. Ezeket az ágyukat Drinápoly alól hozzák. Minden arra mutat, hogy a bolgár sereg Konstantinápoly ellen akar vonulni.

Katonai szakértők számítása szerint a bolgár sereg 210,000 embert számlál a csatáldzsi vonalon, holott a törökök serege csak százezer főnyi, mert a honvédsapatokat nem lehet hozzászámítani, azok a fronton semmit sem érnek. A bolgárok tehát túlnyomó erejükkel képesek a csatáldzsi vonalra áttörni.

A török sereg helyzete fölöttégg aggasztó, mert a csapatok harzikedve megszünt, az ázsiai derékhadak és a kurd lovasok modern harcban hasznavehetetlenek.

## A mumia.

— Hipnotizmus és Brugsch pasa. —

Berlin, április 5.

Bethusy-Huc Valeszka grófnő mondta el ezt a visszaemlékezést:

Egy hipnotizáló berlini orvos fogadó-termében érdekes meglepő kísérlet után egy őszülő hajú és tüzes fekete szemű korosabb ur érkezett.

— Nevem Brugsch, — mondta bemutatkozásul, — Brugsch pasa.

A doktor kezét nyújtott a látogatónak és így üdvözölte:

— Ismerem a könyveit és figyelemmel kísérem egyiptomi kutatásait. Mi hozta ide?

Brugsch pasa kérdőleg nézett rám. Megneveztem magamat és azt mondtam, hogy visszavonulok, ha zavarom az urakat.

— Nem, nem, — tiltakozott álénken, — ön írónő, tehát a szélhoz tortozik.

Azzal rögtön elmondta, hogy egyenesen Egyiptomból jött Berlinbe, mert hipnotizmussal akar bajától szabadulni.

— Mi hozta erre az elhatározásra? — kérdezte az orvos.

— Neveessenek ki, — felelte Brugsch pasa, kissé restelkezve, — de akkor érett meg bennem az a meggyőződés, hogy csak a hipnotizmus gyógyíthat meg, amikor egy Thébában, a Királysírokban, talált papyrust betűzgettem. A templom felügyelője mesélt arról, hogyan betegedett meg, s hogyan gyógyul fel. Ő is, mint én, temérdek halottport nyelt, kevés friss levegőt szívott és alig mozgott. Röviden: Köhögés és lélegzethiány gyötöire, vagyis amit mi asztmának nevezünk. Sok eredménytelen gyógykezelés után egy vénasszonyhoz ment, aki a hegyekben, barlangban lakott. A banya kurálása pedig, — amint azt a templom-felügyelő leírta, — nem volt más, mint hipnotizmus. Ekkor jutottam arra a gondolatra, hogy én is a hipnotizmushoz folyamodom. Tehát doktor ur, gyógyítson meg. Azt hiszem, ehhez nem nélkülözhetetlen a „barlang” és a vén banya.

Az orvos firkészőleg nézte a furcsa pácienszt.

— Én nem vagyok boszorkánymester, — mondta rövid szünet után, — és mielőtt hozzáfognánk, meg akarom magyarázni a módszeremet. Tegye fel, hogy egy óra ketyeg egy olyan szobában, melybe a nyitott ablakon az utca zaja behatol. Ön nem is hallhatja a ketyegést. De csukja be az ablakot, s meg theyutná—, énsetaoilsnrdo álm által mindent kikapcsolok, ami agyát foglalkoztatja és a tökéletes nyugalom állapotában szuggerálom az agyának a teljes egészség képzetét. Agya fölveszi ezt a képzetet, mint ahogy füle meghallja az órakettyegést, amint megszűnt a kívülről jövő hang és az a képzet befolyásolni fogja az egész testét. Ön annyiból segítségemre lehet, hogy magát önként jóindulattal engedi át az álomnak. Érti, hogyan gondolom ezt?

— Tökéletesen. De szeretnék még valamit mondani. Egy visszaemlékezés zavar éjjelenként és úgy szólván ez idézi elő a rohamokat. Egy múzeumnak egy fárao-mumiát ígértem. Ekkor az történt, hogy megtiltották a mumiák küldését. Ígéretemet be akartam váltani, s a mumia küldésében se láttam semmiféle tisztességtelen cselekedetet. Én fogtam a fejét, segédem a lábát. De üldözőbe bettek. Mi futásnak eredtünk s a nagy sietségben a mumia, derékban ketté tört. Hát hiszen, egy több ezer év előtt meghalt Faraó már, elvégre is, nem mondható embernek és azért az a roppanás, melylyel a mumia ketté tört, mégis úgy hatott rám, hogy végigfutott a hideg a hátamon. Sikerkült elemekülnünk, a mumiát szépen összefoldoztam és a rendeltetési helyére juttattam. De most megboszulja magát és nem hagy aludni.

A doktor megkezdte a gyógykezelést. A pasa napról-napra bekopogtatott, elaltatták és megkapta a maga szuggeszcióját. Nyolcz nap mulva — egy év óta először — öt óra hosszúig zavartalanul, mélyen aludt, de ismét a Faraótól való rémület ébresztette föl.

Két héttel később már egész éjjel tudott aludni,

a lélegzethiány és a köhögés megszűnt, s hogyha egy 70 éves embernél lehet szó „virulás-ról” úgy ellehet mondani, hogy viruló szint öltött magára. Brugsch pasa évtizedekkel fiatalodott meg, s boldog mosolylyal mondogatta:

— Tudtam én azt, hogy a thébiai templom-felügyelő igazat mondott!

## Pesti komédiák.

Beszélgésem Nikitával.

Abban a szerencsében részesülhettem, hogy Nikita ő felsége, Montenegrónak még ezidőszertint királya és a Tarabos-hegység táján működő csnagor szintársulatnak Reinhardt-szellemű főrendezője személyesen fogadott a főhadiszálláson.

Ezt megelőzőleg Zsebrevagovics, a kabinetiroda főnöke elszedte az egyik gyűrűmet és a névjegyet, majd belépőjegyvet váltattott velem. Bejelentés után beléptem a sátorba, amely előtt két szuronyhegyes szarvu kecske „képezte” a diszorséget.

A felséget meglehetősen pongyolában találtam. Nemzetiszinü, piszkosszürke fehérenemü volt rajta. Ingmellén a Fakova-renddel és két, elsőosztályú kávéfólttal.

— Jöjjön, jöjjön, — szóló fűrészenivaló negligzójében. — Ön éppen jókor érkezett. Ma kerül színre Skutari ostroma. kétezer méter, humoros.

— Éppen ez irányban esengem, felséged szalvéleményét. Hogy állunk ezzel a kis ostrommal?

— Hát úgy volt a dolog, kezdte Nikita, miközben feltette a koronáját, hogy jobban imponáljon, évek óta nehéz az emésztésem. Udvari orvosom azt ajánlotta, hogy szódabikarbóna helyett inkább vegyem be Skutarit. S így lön!

— Már, hogy lön így, kérem, mikor még nincsen bevéve? — vetettem ellent.

— Hja, fiatal barátom, maga ezt nem érti. Akkor venném be, amikor akarom, de fődolog a számla.

— Hogy méltóztatik ezt felségednek érteni?

— Ugy méltóztatom, hogy nézzen ki a tengerre. Mit lát ott?

— A távolból hadihajók füstölögnek.

— Helyes. Egészen jó szeme van, — mondta a felség és hosszasan füttyölt. — Mit csináltam én most?

— Legkegyelmesebben egy hamis giszt méltóztatott füttyölni.

— Helyes. Vagyis én füttyölök a hadihajókra. Ezek azt akarják, hogy hagyjam abba az ostromot. Ha fizettek, mondom én erre. Mert ennek a sok hadihajónak az eltartása naponként százezreket emészt fel. Én pedig azalatt, miután már nincsen puskaorunk, burnóttal töltetem az ágyukat. A törökök Skutariban prüsszögnek s mi kedves egészségükre kívánjuk nekik.

— De hát mi ennek a célja?

— A számla kedves barátom. A számla. Minél tovább huzzák-halasztyák a hatalmak a számlám kifizetését, annál drágább lesz a béke. Hogy pedig nagyrabecsülésnek kifejezést adjak: a maga lapja lesz az első, amely számlámból mutatványt-példányt közöl.

S ezzel a felség a következő legfelsőbb kéziratot nyújtotta át:

### Számla.

Tekintetes

Monarchia és Társai cézégnek,

mint az európai koncert rendezőbizottságának

Bécs.

Szállítottam számlájukra és veszélyükre Skutari ostromát a következő napikiadás mellett:

Értekezés füllel	1500.—
Értekezés nem föl-lel	1200.—
Én egyáltalán nem félek	1000.—
Táborilátás használata	200.—
A helyzet mérlegelése	400.—
Mér ne legoljünk?	800.—
Helyzet-mérleg javítása	43.—
Levél vejemhez	100.—
Egy tizfilléres bélyeg	7.—
Nevezett bélyeg lenyalása	10.—
A levelet még se küldtem el	10.—
A veszedelem nő	100.—

Még jobban nő	200.—
Két kicsi nő	20.—
Puskaporhiány fedezése	3000.—
Ágyujavítás	500.—
Hadseregem ellátása	120
Elromlott filmek	2000.—
500 drb. Előre kiállítás 1 kor.	500.—
350 drb. Szuronytszegezz jajszó	400.—
Fádalom, Skutari nem esett el	500.—
Éljen a hazá!	1200.—
Fuj a szél	348.—
Éljen a Balkán-szövetség	1000.—
Honfiui könyvek literje 4.80	529.—
További várakozási álláspont	1000.—
Álláspontom körülárkolása	500.—
Jónapot kívánok	647.—

Összesen 8,762.987 kor.

— De kérem, ez rosszul van összeadva! — mondtam a felségnek.

— Nem az a fontos, hogy van összeadva, hanem, hogy mennyi a végösszeg, szóló ravasz mosolylyal s hozzátette: parancsol még tovább beszélgetni? Minden további beszélgetés ötpercenként öt kroncsi.

Köszönettel kiugrottam a sátorból, nehogy a megkezdett félperczet öt percznek számítsa és elhagytam a kitünő kereskedő országát. Utközben vettem észre, hogy iránta való nagyrabecsülésemen kívül elveszett az óralánczom is. Mikor beléptem a sátorba, még meg volt.

Fakir.

## Anarchista a háztetőn.

— Öngyilkosság a börtön udvarán. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Párisnak érdekes szenzációja van. Egy anarchista bandita örületes jeleneteket rögtönzött a párisi börtön udvarán s végül halálra zuzta magát.

Táviratunk szerint Lacombeot, a hírhedt anarchistát a Bonnot banda négy halálraírtelt tagjával együtt a Santé fogházban tartották elzárva.

Ma reggel a rabok sétálni mentek a fogház udvarára, csak a halálraírteltok maradtak a cellákban. Lacombe egy örízetlen pillanatban felkapaszkodott a fogházépület fedelére, amely 8 méter magas s onnan szidta a börtönőröket, akik revolvéroket hoztak és célbavették. Elhívták a börtönigazgatót és az próbálta szépszerével rávenni Lacombeot, hogy szálljon le, de az anarchista fitymálólóg monda az igazgatónak, hogy csak védjöje jelenlétében hajlandó vele szóba állni.

Az igazgató tehát telefonon hívatta a védőt s ugyanakkor a börtönőröket ágymatraczokért küldte és az egész udvart leteregette, mert Lacombe a háztető szélén ült s tartani lehetett tőle, hogy lezuhan és halálra zuzza magát.

Végre jött a védő s megérkezett a vizsgálóbíró meg az ügyész is és most kómikus jelenet következett. A védő felkapaszkodott egy létrán Lacombehoz, alig két méternyire volt tőle és egy létrafokról tárgyalt védeletjével. Félóraig beszélt rá az ügyvéd Lacombeot, hogy szálljon le, az anarchista nem tágitott.

Időközben a börtönigazgató titokban elhívatta a tüzoltókat s mikor Lacombe meglátta az érkező tüzoltóságot, felemelkedett s így szóló a védőjéhez:

— Adja át üdvözetemet anyámnak, szeretőmnek és anarchista társaimnak.

Azután fejfel lefelé az udvarra ugrott és nyomban meghalt.

A halálraírtelt fegyenczek a rostélyos ablakok mögül nézték a jelenetet s valamennyien azt kiáltották, mikor Lacombe leugrott:

— Vive Lacombe!

Az igazságügyminiszter szigorú vizsgálatot rendelt el, mert az utolsó hetekben igen sok gonosztevő ugrott meg a La Santé fogházból. S a börtönör van mindössze s ezek már rég mondták, hogy nem vállalhatnak felelősséget érte, ha egyes rabok megszöknek, mert 1600 fogoly fölött kell őrködniök és még szabadnapjuk sincs. Folyton szolgálatot tartanak, természetes tehát, hogy nem tudnak feladatuknak éberem megfelelni. Lacombe öngyilkossága után a Bonnot automobil-bandájának négy halálraírtelt tagját kényszerzubbonyba bujtatták, mert dühöngeni kezdtek.

VASÁRNAP.

Egy budapesti közszájon forgó modern anekdotával kell kezdeni.

Van nekünk egy ismert, idősebb írónk. Ez az író minden esztendőben egy-két hónapra elutazik egy svájci fürdőhelyre, ahol véletlenül igen sok a magyar vendég. A fürdővendégeknek körülbelül a hatodrésze, főszeszomban a negyedrész magyar. Ezen a kellemes, langyos fürdőhelyen üdült a magyar író és egy napon valami pénzküldeményt várva hazulról, bement a postahivatalba.

Távíratilag várta a pénzt, tehát a távirótiszt fülkéje előtt állott meg. A pénz megérkezett. Az író zsebre tette a pénzt s éppen menni akart, amikor a táviró hivatalnok francia nyelven megszólította.

— Bocsánat uram, — mondotta udvariasan — ugyebár ön magyar?

— Igen, — mondta az író.

— Szeretnék öntől valamit kérdezni.

— Parancsoljon.

— Kérem uram, — mondotta a távirótiszt, a rács mögött, — szeretném öntől megkérdezni, hogy mit jelent franciául az a magyar szó, hogy kueldjoen.

Az író arcán egy keserű mosoly jelent meg és azt kérdezte:

— Miért érdeklí önt ez a szó?

— Azért, folytatta a hivatalnok, — mert valahány magyar ur, aki itt nyaral és táviratot küld haza Magyarországra, ezzel a szóval kezdi a táviratát, hogy „kueldjoen”. Két évvel ezelőtt helyeztek át erre a fürdőhelyre, két fürdőszobát. Élt itt végig s két év alatt valahány itt nyaraló magyar urnak a táviratát továbbítottam, csaknem valamennyi távirat ezzel a szóval kezdődött. Hát úgy gondoltam, megkérdezek már egyszer egy magyar urat, mit jelent ez a szó.

Az író pedig, aki véletlenül humorista is, egy pillanatig gondolkodott. Belül, egészen belül egy pillanatig szégyenkezett is, lehet, hogy a magyar büszkeség ébredett benne s aztán a világ legtermészetesebb hangján így felelt:

— Tudja kedves uram, valószínűleg az újságokban is sokszor olvasta, hogy a magyar az iovagias nemzet. És udvarias, anynyira udvarias, hogy még a szükszavu és drága távirati beszélgetésekben sem mellőzi az udvarias formákat. Az a szó, amelyet ön kérdez, egy üdvözlő szó. Körülbelül megfelel az ave-nak, vagy a salut-nak, szóval egy üdvözlés, amelylyel minden magyar beszélgetés kezdődik. És a magyar nem takarékos. Még a táviratait is ezzel az üdvözlő szóval kezdi, hogy „kueldjoen.”

Ezután nagyot nyelt az író. Csakhogy már készen volt ezzel a nemzeti önértéssel reparáló szónoklattal.

A táviró-hivatalnok hálásan megköszönte a felvilágosítást, majd mint akinek valami hirtelen eszébe jut, ezt mondta:

— De azért uram, van olyan magyar, aki mégis takarékosodik egy kicsit, legalább egy szóttagot, mert rövidítik ezt az üdvözlő szót és csak azt írja, hogy „kueldj.”

— No igen, hát ez is megtörténik, — mondja az író és sietve távozik, nehogy még valamit kérdezzenek tőle!

És ezzel vége is van a történetnek. Most pedig gyereünk nyaralni. Itt a tavasz és az urak már ilyenkor gondolkodnak azon, hogy voltaképpen hová is menjünk. Igaz, hogy itten kissé definiálni kellene az ur fogalmát, mert ön valamikor, konzervatív felfogás szerint úgy tanultam, hogy mindenki ur, akinek pénze van, most pedig mindebből az derül ki, hogy az urnak van a legkevesebb pénz.

Itt is a pénzen akadnak még mert doktor Kovács, ha már kisütötte, hogy hova megy nyaralni, még mindig nem tudja, hogy az idén miből nyaral. Mindenki nyaralni készül és mindenki arra számít, hogy pont a nyaralás előtt fog beérkezni valami főnyeremény, amiből nyaralni lehet. Az utolsó pillanatban azután dr. Kovács a következőképpen gondolkozik:

— Kénytelen vagyok elutazni, mert már telekiabáltam a világot azzal, hogy Pörtschachba megyek. Ellenben most háromszáz koronám van, mert ennyi a havi fizetésem és én igazán nem gyűjthetek előre a nyaralásra. Ez a háromszáz korona, ha takarékosan élek, az utazással együtt éppen egy hétre elég.

Azután töri a fejét, hogy honnan lehetne hamarosan kölcsönt kapni. Megállapítja, hogy Budapesten személyi kölcsönt kapni már lehetetlen. Legfeljebb a barátokat lehetne megvágni. De azok sem adnak csak úgy egy szóra. Kár is kérni tőlük. Azt mondják, hogy nekik sincsen. Kellett a tavaszi beruházásokra. Vagy a szeretóm negyedévi iakbérét kellett kifizetni és a szabó is éppen most hozta a három hónap óta összegyűlt számlákat. Valami ilyent mondanak.

És ekkor dr. Kovács csak azért is elutazik. Itt hagyja ezt a gyönyörű, vidám, bolondos várost, ezt a legszebb nyaraló helyet és elmegy, mert ezt muszáj. Háromszáz korona van a zsebében és mire odaér, van kétszáz tíz.

A fejében pedig kialakul a modern életfilozófiának egy gyönyörű elmélete. Ennek az elméletnek a konklúziója a következőképpen hangzik:

Levélben pénzt kérni nem érdemes, mert arra az ember még választ sem kap. Ha valaki személyesen kér kölcsönt pénzt, azt is még meg lehet tagadni valami ürügygyel. De ha valaki külföldön van, egy idegen helyen és onnan sürgönyileg kér pénzt, azt a legritkább esetben lehet csak megtagadni.

— Ez a szegény barátom most ki van idegenek között, — mondják — valami baj, előre nem látott dolog történt vele, elfogyott a pénze muszáj neki küldeni, mert különben nem tud eljönni a hotelből és nem jöhet haza.

Dr. Kovács csakugyan az első hét végén hat táviratot meneszt Budapestre, hat különböző urhoz. Azért kell hatot küldeni, hogy három biztosan reagáljon. És ezek a táviratok mind ezzel a fent ismertetett szóval kezdődnek, hogy „kueldjoen.”

Hát kérem, itt van a megoldása a francia távirótiszt furcsa kérdésének. Ez is beletartozik a drága szép magyar könnyelműség című rovatba, ez a semmiből való élés mint életművészet, ez a legszebb magyar fantárgy, amelyet nálunk nem az iskolában tanulnak a gyermekek, hanem husz éves koruktól kezdve a levegőből szívják be, mint a nyugati pályaudvar füstjét. Elmegyünk nyaralni egy korona nélkül, de az nem baj, Magyarországon szeretik egymást az emberek és a táviratilag kért pénzt nem tudják egymástól megtagadni. Majd onnan táviratozunk haza. . .

Kedves távirótiszt ur, aki azon a finom svájci fürdőhelyen továbbítja a táviratokat, milyen jó, hogy ön nem tanult meg időközben magyarul és nem olvashatja ezt a cikket.

Maradjon ön csak meg továbbra is abban a hitben, hogy a nyaraló magyarok egy üdvözlő szóval kezdik a távirataikat és legyenek önnek továbbra is szép, előkelő fogalmi erről a kitünő nemzetéről.

Balassa Emő

Diákrejiment,

— A nagytétényi gyakorlatok. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Kevesen tudják, hogy nekünk van egy második hadseregünk is. Apró regiment, csupa diákgyerek, puskával, fegyverrel azonban már úgy tudnak bánni, mintha a háboru tüzpóráját is kiállották volna. Hat esztendeje már ugyanis annak, hogy Magyarországnak a honvédségen és a közös armádián kívül új regimentje van, amelynek létszáma a középiskolák és tanárképző-intézetek növendékeiből toborzódik és a kaszárnyai életet nem számítva, rendszeres katonai oktatásban részesül. A regiment célja, hogy már gyermekkorban elsajátítsák a fegyverrel való bánás minden technikáját. Erre azért van szükség, mert a hadiszerszámok egyre komplikáltabbá válnak, kezelésük módja egyre bonyolódottabb és megtanulása mindig több és több időt kíván, ezzel szemben pedig nemcsak Magyarországon, hanem Európában is az a törekvés, hogy a katonai szolgálat ideje lehetőleg megrovidíttassék. Szemere Miklósnak volt az ötlete, hogy külföldi példák alapján Magyarországon is megszervezzék a diákrejimentet.

Az akció sikerrel járt. Hamarosan az ország minden zugában megalakultak a céllövő tanfolyamok, jelenleg már háromszáz csoport dolgozik a diákok száma: tizenötezer. A tanfolyamok élén mintegy ötszáz aktív katonatisztet foglalkoztat a hadvezetőség. Ahol honvédség van, ott mindenestre honvédtisztek végzik ezt a munkát, ahol nincs honvédség, ott a közös hadsereg tisztjei oktatják immár hat éve a fiatalokat.

A budapesti első regiment ma „vizsgázott”. Ma mutatták meg a nagytétényi céllövőtérren, hogy mit tudnak. A fiúk a rengeteg területű céllövő-barakkban előre megállapított sorrend szerint állottak fel. Első volt a Budapesti Egyetemi Athletikai Klub csapata. Ezután a Ferencz József-növendékeintézet, a második kerületi katolikus főgimnázium, a gyakorló céllövő diákjai következtek. A főreal növendékei különösen kitűntek nagy számmal és feszes katonai tartásukkal. Utánuk a hetedik kerületi, nyolcadik kerületi és tizedik kerületi főgimnáziumok, a László-féle főgimnázium, az ötödik kerületi főrealiskola és a hatodik kerületi főgimnázium növendékei következtek.

Huszonöt állásból tüzeltek a diákok. A céllövő gyakorlat rendje szerint minden diák nyolc ízben áll a céltáblához, először kétszáz, aztán háromszáz, majd ötszáz lépésnyi távolságból. Minden távolságból négy lövést tesz. Általában meg lehet állapítani, hogy a céllövő gyakorlat eredménye kitünő.

Különösen két diák vonta magára a figyelmet: Gréfl Károly, a Ferencz József-intézet nyolcadik osztályu tanulója és gróf Csáky Árpád, a Ferencz József-intézet növendéke. Ugyyszólván minden lövése biztos, száz közül kilencvenkilenc esetben talál mindkettő.

A diákok egész estig kint maradtak Nagytétényben. A fiúk itt is ebédelték és futással szórakoztak. A diákoknak csak nagy ritkán van részük ebben a mulatságban. A hadvezetőség ugyanis minden diáknak évenként harminczkét éves töltest bocsát rendelkezésére. Ennek a felét a céllövő versenyt megelőző olyan gyakorlaton lövik el, mint a mai. A másik fele pedig a céllövő versenyre marad. Az idei versenyt a jövő héten, április 12-én tartják meg. Ezen a két nagy napon kívül rendszeres gyakorlataikat az iskolában tartják, ahol szintén Manlicherrel lönek célba, csak gyutacsos, ugynevezett szobatóltással.

Az intézmény ugyan már nincs a kezdet stádiumában, de a teljes kiforrottságtól még messze van. Egyelőre csak önkéntes jelentkezés alapján veszik föl a diákrejimentbe az ifjakat. De a hadvezetőség és a kultuszminisztérium egyetértően azt tervezi, hogy a katonai gyakorlatokat az ország valamennyi diákjára kötelezőnek fogják kimondani.

## Kávéházból — kávéháza.

— Hajsza egy elmebajos tiszt után. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Egy szerencsétlen elmebajos katonatiszt tegnap éjszaka ugyszólván egész Budapestet felfordította. Fővárosunk éjszakai élete hajnal felé már csak egy-két kávéháza szorítkozik, máskülönben az egész város holt. Ezekre a helyekre állított be a hadnagy s mindenütt hatalmas botrányt provokált.

A dáridó az Erzsébet-körúti Árpád-kávéházban kezdődött. Ide tévedt be hajnalában egy vöröshajtokás hadnagy. Kocsin jött, a kétfogatu künn várt a kávéház előtt. Kard nem verte az oldalát. A pinczerek nagyon megörültek neki, mert ilyen előkelő vendég ritkán került hozzájuk. A hadnagy pezsgőt parancsolt az asztalra. Rövidesen olyan lármát esapott, hogy csak úgy zengett belé a kávéházba. Az első üveg után hozatta a másodikát, a második után a harmadikat és még mindig folyton rendelt volna. A pinczereknek azonban nem nagyon tetszett a dolog. Kétszer-háromszor szóltak is neki, hogy fizessen, de a hadnagy gorombán összeszedta őket. A számla ékkor ötvenkét koronát tett ki. A hadnagy tovább követelte az újabb pezsgőt. Ekkor azonban már nem adtak neki, ellenben telefonoztak a térparancsnokságra, hogy a kávéházban egy ittas hadnagy van, akinek nincs kardja, botrányt csinált és most nem akar fizetni.

Az ügyeletes tiezt alig tette le a kagylót, a telefon ismét csilingelt. Most a tizenhetes számú helyőrségi kórház jelentette, hogy Rziha Antal 34. gyalogezredbeli hadnagy, akit elmebaj miatt a kórházban ápolnak, immár harmadszor megszökött. Az öszefüggés világos volt. A térparancsnokságról egy kapitány hajtattott az Árpád-kávéházba. Először szép szóval próbálta rábíjni arra, hogy vele együtt hagyja el a kávéházat. A kapitány leült melléje, ivott vele, kedves barátomnak szólította és mindenképpen a lelkére igyekezett beszélni. Végre a legszűkebb kecségetéssel rábirta, hogy hagyják el a kávéházat.

Amikor azonban az utcára értek, a hadnagy hanyatt-homlok elkezdett rohanni a szemben fekvő Newyork-kávéházba. A kapitány kénytelen kellelten követte. Itt a régi cselező kezdődött, ismét pezsgő az asztalra. A kapitánynak azonban elfogyott a türelme és őrájással kezdett fenyegetődni. Később telefonálni ment s ezen idő alatt eltűnt a hadnagy. Egy pinczér azzal a vallomással állt elő, hogy megsajnálta a hadnagyot és a saját lakására szöktette.

— Hol lakik maga? — kiáltott rá a kapitány.

A pinczér élesen a szeme közé nézett:

— Azt nem mondom meg!

A kapitány látta, hogy egyedül nem tud boldogulni, a főkapitányságtól két detektivet kért. A rendőrség emberei mindenekelőtt a pinczért fogták vallatás alá.

— Nem is igaz, nem is szöktettem meg, — mondta ekkor a pinczér — az egészet csak azért találtam ki, hogy a hadnagy ur, akit csakugyan megsajnáltam, időt nyerjen a menekülésre. Mikor a kapitány ur a telefonnál volt, a hadnagy ur egyszerűen kiment a kávéházból és nyom nélkül eltűnt. A főkapitányság ügyeletes szobájában ebben az időben megszólalt a telefon:

— Halló, itt a Francia-kávéház beszél. Kérem, az imént lejött hozzánk egy piros hajtokás hadnagy, kardja hiányzott, a blúza végig nyitva volt. Pezsgőt rendelt, gorombáskodik a vendégekkel, botrányt csinál.

— Tartsák ott, — felelt a rendőrtisztviselő s két detektív már utban is volt a Francia-kávéház felé.

A kapitány nagy örömmel vette a hírt, hogy a hadnagy megkerült és a két detektívvel maga is sietett a Franciaiba. Ott négy detektív, a behívott posztoló rendőrök, a kapitány, a pinczér és együttes erővel kocsiba tuszkolták az elmebeteg

hadnagyot és hosszú odisszea után végre visszaszállították a 17. számú helyőrségi kórházba. Ekkor már reggel hat óra volt.

## A régi szerelem.

— Az artista leány, a szerető, meg a hatszáz koronás terj. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 5.

Annak idején beszámoltunk már arról a botrányról, amelynek szereplői Kohn Manó ügynök és Kecseri Jánosné, született Horváth Erzsébet artistanő, aki egyenesen Párisból jött haza Budapestre, hogy egy kis ribilliót csináljon. Éjszaka idején nővérellel együtt erőszakos betörtek Kohn lakására és botrányos verekedést provokáltak. A temperamentumos helyzet ellen akkor megindult az eljárás; de ebbe a dologba nem akart belemegoldni az artistanő és ő is feljelentéssel állott elő Kohn Manót házasságsszédelgessel vádolja.

Az artistanő panaszát a következőkben adta elő:

— Tizenöt évvel ezelőtt ismerkedtem meg Kohn Manóval. Ártatlan kislány voltam még akkor és ő ismertett meg a szerelemmel. Elcsábított s aztán mások közé is átjárt. Bünyös utra térített engem, aki addig mitsem tudtam a bűnről. Megtanított, hogy vendégeimet megszaroljam s arra is rávitt, hogy a barátaimat meglopjam. Orát, pénztárcát lopott velem, amit zalogba tett és a pénzt ő költötte el. Aláírtan pénzeltette magát. Lassankint megismerkedtem a rendőrséggel, a bírósággal is meggyűlt a bajom ő miatta s egy ízben ki is toloncoltak. Ekkor Kohn azt eszelte ki, hogy férjhez ad itt valakihez, hogy budapesti illetőségű legyenek. Én nem akartam, mert azt ígérte, hogy ő fog elvenni. Nem, nem és nem akartam, de ő megnyugtatózott.

— Ne félj, drágám, valami beteg embert hozok, aki féllábbal már a sírban van. Meg fog halni és akkor én elveszek. Olyan igaz, mint hogy itt állok és szeretlek.

— Megismerttettem ekkor Kecseri Jánosnát, egy tüdőbajos, halálosan beteg emberrel, akinek hatszáz koronát adott, hogy vegyen nőül. Kecseri ráállott az üzletre, megtartottuk az esküvőt s rá két nappal a férjem meg is halt. Most már özvegy Kecseri Jánosné voltam, szabadon jártam-keltem mindenütt. Elutaztunk Kohn Manóval a Rivierára, Ostendébe, Nizzába, sorra jártuk a legjobb tengeri fürdőket. Én mindenütt nagyszerűen kerestem, a barátaim galánssal voltak s a pénzt Kohn Manó költötte el, azzal az ígérettel, hogy nőül vesz s most a faképnél hagyott. Megnősült, mást vett el, tudni sem akarólam.

A rendőrség annyit megállapított, hogy Kohn Manó rövid idővel ezelőtt megnősült. Felelte barátjának, kilenc évig tartó viszonyukat s százszáz koronás pártit csinált. A Pannonia-utcában van szépen berendezett ötszobás lakása, polgári rőbbe evedzett s tudni sem akar többé az artistanőről. Horvát Erzsébet viszont a pénzt követeli s ha már nem őt vette el a hütlenszerelmes, legalább a hozományból akar részt kapni.

A rendőrség az iratokat áttette az ügyészségre.

## UJDONSÁGOK.

**NAPIREND:** Naptár. Vasárnap, április 6. Róm. kath.: E. 2. Misericord. — Protestáns: E. 2. Deinke. — Görög-orosz (márczius 24): F. Nagyből 4. v. — Zsidó: Veadar 28. — A nap két reggel 5 óra 31 perczkor, nyugszik délután 6 óra 35 perczkor. — A hold két reggel 5 óra 22 perczkor, nyugszik délután 6 óra 30 perczkor. — **Múzeumok:** A Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9—12-ig. — Erzsébet Múzeum nyitva 9—1-ig. — Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8) nyitva 9—4-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—12-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum 9—12-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—1-ig. — Tauszer Múzeum 9—12-ig. — **Képtárak:** A Műcsarnok tavaszi tárlata nyitva 9—5-ig, belépődíj 9—1-ig 1 korona, azontul 30 fillér. — A „Kéve” művészeti egyesület kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—1-ig, belépődíj 1 korona. — Ligeti Miklós szobrászművész gyűjteményes kiállítása az Ernst Múzeumban (Nagymező-utca 8) nyitva 9—4-ig, belépődíj 1 korona. — Gustav Klimt és a Bund Oesterreichischer Künstler kollektív kiállítása a Művészbaznban (Szegfü-utca 4. a volt gróf Zichy-múzeumban) nyitva 10—5-ig, belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti

Múzeum összes tárai nyitva 10—2-ig. — A gróf Pálly-gyűjtemény a Szépművészeti Múzeumban nyitva fel 10-től fel 2-ig, belépődíj 1 korona.

**Hétfő,** április 7. Róm. kath.: Epifán pk. vt. — Protestáns: Gábor. — Görög-orosz (márczius 25): Gyűm, o. B.-A. — Zsidó: Veadar 29. — A nap két reggel 5 óra 29 perczkor, nyugszik délután 6 óra 36 perczkor. — A hold két reggel 5 óra 36 perczkor, nyugszik este 7 óra 39 perczkor.

## Letépett plakátok.

\* \* \*

Utezárol-utezára minden sarkon megjelent ma reggel egy nagy sárga plakát, amely beszámol arról, hogy egy fiatal, esetleg tehetséges író megírta első drámáját, amely ime sok luza-vona után most végre bemutatásra kerül. Megjelent az utcasarkokon reggel a nagy, rikító kiáltvány, de délre már legtöbb helyen, csak a foszlányai kacagtak le a szürke falakról. Valaki, aki talán, mert neki nem szimpatikus, vagy éppen azért, mert szimpatikus ez az előadás, letépte, leszakította ezeket a plakátokat és ezzel a ténykedésével befejezte, megkoronázta azt az akcióit, mely egy fiatal író híressé tévése, felemelésére irányult.

Nem ismerem a darabot és nem is mondhatok véleményét róla, de tagadhatatlan, hogy az utóbbi évek legművészebb eseményeit sem fújták fel olyan szenzációvá, mint ezt a darabot. A legtalentumosabb, a leghiresebb írók műveit nem keltettek olyan érdeklődést, mint ennek az embernek első írása. Híressé tették, nagygyá tették, mert megtámadták, mert el akarták fojtani.

Ez a tükröz, ez a Veronika tükröz, híven tükrözi vissza a mi közönségünk izlését, gondolkodását. Az irodalom körül szenzációkat keres és nem maga az irodalom érdekli. Ezek az emberek, akik megtámadták, lehet, hogy ellenségei voltak, de többet használtak neki, mint az összes barátai. A fiatal ember darabja lezajlott volna minden feltűnés nélkül, csöndben, jelentéktelenül, de barátai vagy ellenségei, mindegy, hogy kicsoda, bevették a fejét nagy irodalmi alkotássá tették. A tükröz, a Veronika tükröz jobban eszlog és többen látják és többen nézik, mint valaha, mert néhány rajongó el akarta törni, széjjel akarta rombolni, hogy tulajdonosa, mint a babona mondja, ne köthessen hét esztendeig házasságot jegyeseivel, méltó vagy méltatlan társával, aki minden szenzációjától társával, — a szinpaddal. (p. a.)

— **Időjárás.** Hazánkban tegnap is többnyire derült és száraz idő uralkodott. Ma reggel a tengerparton heves csapadék esett. — A hőmérsékletben lényeges változás nem történt; a maximum 23 C fok volt Csáktornyán, a minimum —1 C fok a keleti részeken többhelyütt (Kolosvár, Botfalva, Nagyszében, Orsova). — **Prognózis a következő 24 órára:** Lényegtelen hőváltozás és elvélve eső várható. **Sürgöny-pronózis:** Enyhe, elvélve csapadék.

— **A József főhercegi pár Algírban.** Algiri jelentés szerint József főherceg és Augustia főhercegné tegnap Oránból a Fignig-jázishoz utaztak a nagyszerű palmaerdők megtekintése végett.

— **Királyi kitüntetés.** A király dr. Székely József közigazgatási bírósági tanácselnöknek, nyugdíjazása alkalmából a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

— **A császári jubileum.** Berliin jelentés szerint, Vilmos császár trónralépésének huszonötödik évfordulóján, június 15-én, amely nap egyszersmind Frigyes császár halálának évfordulója, a császár óhaja szerint, nem lesznek semmiféle nyilvános ünnepek. Minthogy a nap vasárnapra esik, csupán a templomokban, az általános imádság keretében, egy külön imádságban fognak megemlékezni a nap jelentőségéről. Hétfőn, június 16-án, az iskolai ünnepek lesznek és a középületeket tellobogózzák. A tervezett kivilágítás elmarad.

— A király sétakocsizása. Bécsből jelentik: A király ma, bár nem volt nagyon szép az idő, másodikban indult hosszú idő sétakocsizásra. Három órakor Mária főhercegnő palotájához hajtatott, hogy a főhercegnőt, akit Rainer főherceg halála óta nem látott, meglátogassa és személyesen is kifejezze mély részvétét. Négy órakor a király a palotából visszatért a schönbrunni kastélyba. Az ut mentén egybegyűlt nagyszámú közönség lelkes ovációkban részesítette a királyt, aki pompás színen volt.

— A csári család érdekes utazása. Az orosz csár és családja, pétervári jelentés szerint, a nyár folyamán *Kostromóba*, a Romanovok szülővárosába utazik és erre az utra már javában készülnek. Minthogy az ut egy részét a *Volgán* fogja megtenni a csár, *Viszarinov*, az államrendőrség igazgatója és *Spiridovics* ezredes, a palota-ochrana főnöke, már hetek óta a volgamenti városokban tartózkodnak, megtegyék a szükséges biztonsági intézkedéseket és eltávolítják a politikailag megbízhatatlan egyéneket. *Sachovszkoj* herceg vezetése mellett egész sereg mérnök a Volga felső folyását kutatja át Nisni-Novgorodtól Kostromáig, pontos térképeket készítenek a zátonyokról és a partokon megújítják az összes hajózási jelzéseket, hogy a csári hajót útjában semmi baleset ne érje. A „*Puskin*” nevű hajót, amelyen a csári család ezt az utat meg fogja tenni, átalakították. A kabinokat egészen a „*Standart*” nevű csári jacht kajuttjainak mintájára rendezik be. A hajót a „*Samolet*” nevű folyamhajózási társaság legöregebb és legtapasztaltabb hajóskapitánya fogja vezetni, aki harmincz év óta van a társaság szolgálatában és akinél jobban a Volgát senki sem ismeri. A „*Puskin*”-t csak néhány hajó fogja kísérni és az ut tartására, biztonsági okokból, valószínűleg be fogják szüntetni a Volgán teherhajóforgalmat.

— Megkardlapozott katonai akadémikusok. A pétervári katonai akadémia hallgatóinak ismert ügyében, akik tudvalegőleg nem akarnak helyengedni a katonai tisztelgési parancsok rájuk való kiterjesztésére és ezért az akadémiait nemrég bezárták, interpelláció tárgya volt a dumában és zajos jelenetekre szolgáltatott alkalmat. Az interpellációt a kadétpárt terjesztette elő, de az oktobristák is támogatták őket. Az előadó kifejtette, hogy a katonai hatóságok törvénytelenül jártak el, mire *Pusiskovics* jobbpárti képviselő kijelentette, hogy a maga részéről csak örül annak, hogy a katonatisztek jól megkardlapoztak néhány *crostanhallgatót* és azzal egy kis rendre tanították őket. Erre a kijelentésre az egész baloldal élvén lármba tört ki és a zajongók közül végül egy kadétot egy ülésre, egy oktobristát pedig három ülésre kitiltottak. A дума azután elhatározta, hogy az ügy megvizsgálására bizottságot küld ki, amely három nap múlva jelentést fog tenni.

— A román szenátus elnöke meghalt. Bukarestből tábiratozzák: *Cantacuzene* Gélörgy herceg, a szenátus elnöke meghalt. Mindkét kamara mai ülését, a gyász jeléül, nyomban a megnyitás után berekesztették. Az elhunyt herceg Románia leggazdagabb embere, nagy sportkedvelő férfi volt, kinek versenylóvai még most is az összes lövészeken futnak. Éveken keresztül Románia miniszterelnöke volt, kit liberális politikája igen népszerűvé tett. Néhány évvel ezelőtt a politikai szerepléstől visszavonult és „*Universal*” című lapjában írogatott. Később a szenátus elnökévé választották. Mint a legmodernebb román államférfi, politikai körökben általános szeretet övezte.

— Dr. Nagy Dezső öröke. A minapában elhunyt Nagy Dezső volt országgyűlési képviselő, a kitűnő jogász váratlan halála sok nagy pöröt hagyta befejezetlenül. Az ügyvédi kamara tehát a most megtartott választmányi ülésén az elhunyt ügyvédi irodájának gondnokául kirendelte fiát, dr. Nagy Dezső ügyvédet, ki még tavalyelőtt elnöke volt az Ügyvédjeltek Országos Egyesületének. Az elhunyt családjához elkérve is rengeteg részvét-irat érkezett, élénken tanúsítva azt a nagy tiszteletet és szeretetet, mely Nagy Dezső alakját övezte.

— Sztrájk a losonci zománzegyárban. A Rakottay-féle losonci zománzegyár munkásai tegnap sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy az üzemredukció következtében a gyárvezetés állandóan levont a munkások béréből. A munkások egyideig tartták ezt, most azonban otthagyták a gyárat. Sztrájkba léptek a losonczapfalvi nemzeti textilművek munkásai is, ők azonban békés megegyezés után újra fölvetették a munkát.

— Megvámolták a „*Zeppelin IV.*” léghajót. A „*Zeppelin IV.*” német léghajó a francia földről, mint jelentették, már visszarepült, ámde a német léghajó kalandja még mindig foglalkoztatja a francziákat. Derüsen fogják fel az esetet s a „*Zeppelin IV.*” kalandjairól Párisból még a következő érdekes és kedves részleteket jelentik:

Midőn *Hirschauer* francia tábornok, a kormány kiküldöttje Lunevilleben tegnap reggel szakemberek kíséretében meglátogatta a „*Zeppelin*”-t, déltájban a léghajó körül összegyűlt több ezer főnyi sokaság figyelmét egy a láthatáron feltűnő fekete pont vonta magára, amely után nemsokára egy második meg egy harmadik pont is feltűnt. Lassankint kiderült, hogy egy egész aviatikus-üteg közeledik Farman-féle biplánokon. A repülőgépek igen magasan szálltak, a Zeppelin-ballon körül több kört írtak le és azután a léghajó közvetlen közelében valamennyien leszálltak. A tömeg lelkesedése határtalan volt. Az aviatikusokat és a velük érkezett utasokat valóságos diadalmenetben kísérték a „*Zeppelinhez*”, ahol *Hirschauer* tábornok beszédet intézett hozzájuk, amely után dörögő „*Vive la France!*” kiáltásban tört ki a tömeg. Kézzel egy óra után, amikor a tömeg széteszött, minthogy a léghajó elindulását későbbre várták, a „*Zeppelin*” megkapta az engedélyt a felszállásra. A léghajó nyugodtan és biztosan emelkedett a levegőbe, de egy óránál tovább ezirkált a város fölött, míg végre kedvező levegőáramlattal utját kelet felé vette és eltűnt. A lunevillei ifjuság az alkalmat ártatlan politikai tüntetésekre használta fel. Akik közel férkőztek a léghajó gondolájához krétával ráírták: „*Vive la France!*” Tiszteljék *Vilmos császárt!*” . . . Érdekes, hogy a francia pénzügyőrök se maradtak tétlenül és 7500 frank vámsót fizetettek a léghajó vezetőjével, még pedig 20.000 köbméter gázért, 5000 kilogramm alumíniumért, 1650 kilogramm sulyu motorért, 600 kilogramm oxigénért, 50 kilogramm kőlért és 35 kilogramm sulyu horgonyért. A 7500 frankot a francia kormány, miután a léghajó visszarepült, vissza fogja téríteni. Annak a 150 katonának mindegyike, akiknek a léghajó köteleit egész éjjel fogni kellett, fejenként öt frankot kapott.

Párisból jelentik: *Schön* német nagykövet levelet intézett *Pichon* külügyminiszterhez, melyben közli vele, hogy kormánya utasította arra, hogy fejezze ki köszönetét a francia kormány előtt azért az előzékeny módért, amelylyel a német léghajónak francia földön történt leszállása ügyét elintézte. A német kormány *Cambon* berlini francia nagykövet útján is köszönetet mondott a francia kormánynak udvariasságáért, melylyel a léghajó legénységét fogadta, valamint azon előzékenységet, amelylyel a tisztke visszatérésénél segédkeztek.

— A tüzérezredes balesete a lovaglóliskolában. A Miskolczon állomásozó tüzérezred parancsnokával, *Ulrich* Ferenc ezredessel sulyos szerencsétlenség történt a Baross-utcai tüzér-laktanyában. A kaszárnya lovaglóliskolájában egy szilaj csikó ledobta hátáról az ezredest, aki eszméletlenül került el a lovaglóliskola porondjára. Azonnal orvost hoztak, aki konstataulta, hogy az ezredesnek combja törött. A Röntgen-vizsgálat megállapította, hogy a combnyak is ketté törött. A szerencsétlenül járt tüzérezredest Budapestre szállították és a 16-os helyőrségi kórházban vették ápolás alá.

— Az Országos Gyermekvédő Liga a tuberkulózis elleni küzdelemben. A budapesti tüdőbeteg gondozó intézet felkérte az Országos Gyermekvédő Ligát, hogy azt a nagyszabású gyermekvédelmi akciót, amelyet a gyermekmentés érdekében kifejti, a tüdőbeteg, vagy a tüdőbetegség veszélyének kitett gyermek megmentésére is terjeszse ki. A Liga a mai napon ez ügyben értekezletet tartott. Az értekezleten dr. *Bókay* János egyetemi tanár elnökelt. Az értekezlet a tuberkulózis elleni küzdelemnek minden részét a gyermekvédelem érdekeinek nézőpontjáról tüzetesen megvitatta és az egész kérdést felölelő memorandum kidolgozása iránt intézkedett. Az értekezlet befejezése után báró *Herzog* Mór Lipót elnök kijelentette, hogy a Liga teljes erejével törekedni fog a tuberkulózis elleni küzdelem gyermekvédő programjába felvenni és teljes erkölcsi sulyával azon lesz, hogy ezzel a nagy veszedelemmel szemben a törvényhozás, a kormány és a társadalom együttes szerves akcióját megteremtse.

— Siklasztó ügyvéd. Hamburgból jelentik: *Lohmann* Siegfried, keresett ügyvéd, aki elcsikasztotta kliensainak pénzét, megszökött. Az ügyvéd 700.000 márkát vitt magával.

— Karhatalommal foglaltak egy adóhivatalban. Lugoson nagy feltűnést keltett a következő eset: esütörtökön a lugosi m. kir. adóhivatalban több rendőr kíséretében megjelent *Halász* Dezső rendőrkapitány, hogy *Luka* Virgil bírósági végrehajtónak egy megakadályozott végrehajtását karhatalommal foganatosítsa. *Manziarly-Coloredo-Mels* Eliz grófnőnek, krasszósörény megyei nagybirtokosnak a vagyonát az árvaszék kezeli, mert a grófnő gondnokság alá volt helyezve. Az árvaszék a készpénzvagyont, valamint a grófnő tulajdonát képező, horribilis értékkel bíró három hatalmas láda ékszert a lugosi m. kir. állampénztárban helyezte el és ellátta azokat az árvaszék hivatalos pecsétjével. Eliz grófnő e napokban meghalt és egyik bécsi hitelezője azonnal bírósági végrehajtást kért az eképen a gondnoki zár alól önként felszabaduló vagyon ellen. A lugosi kir. járásbíró azonnal meg is bizta *Luka* Virgilt a sürgős foglalással, azonban *Deák* Alajos adótárnok a végrehajtó felszólításának nem engedelmesskedett, sőt határozottan kijelentette, hogy az állampénztár őrizete alá helyezett ékszeres ládákat fel nem nyitja és a foglalást meg nem engedi. A végrehajtó erre elment a rendőrségre karhatalmi segítségért, ahonnan maga *Halász* alkaptány ment a karhatalom képviselőjében. Az adótárnok még erre sem adta beleegyezését a végrehajtás foganatosításához, mire lakost hívtak, aki az ékszeres ládákat felbontotta. A kincset érő szebbnél-szebb ékszereket aztán lefoglalták.

— Megdobálták a főherceget. Innsbruckból jelentik: Jenő főherceget tegnap automobilon *Lanaba* rándult ki a német lovagrend ottani rendházát megtekinteni. Visszajövet falusi suhanczok kövekkel dobálták meg a főherceget automobiját. Magának a főhercegnak nem esett baja, de az automobilt több nagy kő behorpasztotta.

— Csendőrök a hitközségi közgyűlésen. A hitközségi autonómia körül késhégy elmárgesült háborúság tört ki a battonyai körög-keleti hitközség és *Letics* György temesvári püspök között, akinek hivatalos leveleit a hitközségi tisztviselők ad acta tették és válasz nélkül hagyták. Végre a püspök saját hatáskörében a hitközség részére tisztviselőket rendelt ki, mert a választott hitközségi előjárók minden rendelkezésének ellene szegültek. Tegnap kellett volna a hitközség pénztárát és a számadásokat átadni és ebből a czéllal közgyűlést hívtak össze. A régi előjáróság a számadások és a pénztár átadását megtagadta, arra való hivatkozással, hogy a püspök rendelete törvénytelen. A püspök emberei a szolgabíróhoz fordultak, aki csendőri karhatalommal kivezette a terem-ből a zajongókat, aztán pedig a régi előjáróságot kényszerítette a pénztár és a könyvek átadására. Amikor ez megtörtént, a szolgabíró a gyűlést feloszlatta. A battonyai görög-keletiek közt tovább tart a forrongás és most azon tanakodnak, hogyan szabadíthatnak ki makuknt a püspöknek szerintök illetéktelen gyámogadása alól.

— Katonai pompával eltemették apáczá. Ma délután két órakor a budapesti XVI-os helyőrségi kórház udvarán mintegy ötezer főnyi közönség gyűlt össze, hogy tanuja legyen egy ritka katonai pompával lefolyt temetési szertartásnak. A 44-ik gyalogezred teljes zenekara, a XVI-os és XVII-es helyőrségi kórházak teljes egészségügyi személyzete az összes orvosok, dr. *Neuber* vezértörzsorvos és dr. *Alezy* főtorzsorvos kórházparancsnokok vezetésével vonultak ki. Kivonult az egészségügyi csapatok egy teljes díszszázada és — e katonai pompa közepette — a budapesti kórházak irtalmas nővéreinek 150 tagu küldöttsége. Az elhunyt, akinek holttestét csak a legmagasabb rangú katonát megillető pompával kísérték utolsó útjára, egyszerű szerzetesnő volt. *Adél* nővér, családja néven *Origányecz* Mária, 15 éves korában lépett az irtalmas nővérek rendjébe és már tizenhét év óta működött a katonai kórházak fertőző beteget gyógyító osztályán. Az önfeláldozó nővér, egy fertőző beteg ápolása közben a ragályos belegséget megkapta és ez a sirha vége.

— Szerbektől orvul megtámadott magyarok. Nem valahol a legsötétebb Szerbiában, sem valahol lent a határszélén, magyar vármegyében, Fejérmegyében támadtak orvul a szerbek a magyarokat. A fejmegyéi Százhalombatta községet nagyobbára szerbek lakják, akik a balkáni háború kitöréséig a legnagyobb békességben megfértek a község csekélyebb számú magyarságával. Ez idő óta azonban felborult a község békéje, a szerbek magatartása a magyarokkal szemben annyira fenyegető lett, hogy a magyarok esténként még az utcára sem mernek lépni. Százhalombatta mellett most vasutat építenek. A vasútépítésnél szentesi kubicusok dolgoznak, akik közül tegnapelőtt este nyolczan, mi rosszat sem sejtve, a községbe mentek s betértek az egyik korcsmába, ahova a szerbek járnak. Amikor a százhalombattai szerb legények tudomást szereztek róla, hogy a korcsmában magyarok tartózkodnak, mind nagyobb számban gyűltek oda s mindenáron belekötni akartak a kubicusokba. Ezek a tulerővel szemben jónak látták elhagyni a korcsmát s hazafelé indultak. Amikor a község teljesen szerb részén áthaladtak, mindenfelől megtámadták s kapákkal, botokkal ültelgelni kezdték őket.

— Agyon kell ütni a kutya magyarokat! — Biztatták egymást a nekivadult szerbek. A megtámadott kubicusok közül négy sértetlenül, kettő pedig könnyebb sérüléssel megmenekült. Kettő azonban vértől borítottan maradt a helyszínén. Ezek közül az egyik, Simon András kubicus haladlik a százhalombattai kórházban. Tegnap a csendőrség nyomozott a tettesek után, de eredménytelenül, dacára, hogy a véres esetnek az egész utca szerb lakossága szemtanúja volt. Százhalombatta előjáróságának magyar része a tarthatatlan állapotok miatt feljelentést tett a vármegye alispánjánál.

— Örjögének a szuffrazettek. Londonból jelentik: Az ayri (Skoczia) versenytér nagy tribünje éjjel után kigyulladt és teljesen leégett. A kár 3000 font sterling. A tűz színhelyén talált czédulákból kitétnik, hogy a gyujtogatás a szuffrazettek műve. Kelsoban (Skocia) ma délután két szuffrazettet abban a pillanatban tartóztattak le, amikor a versenytér nagy tribünjét fel akarták gyujtani. Amikor tetten érték őket, már felgyujtották volt a petróleummal áztatott papircsonókat.

— A sors tréfája. Szombathelyen Tiszai Pál államvasuti munkást a sors különös módon tréfálta meg. Tiszait rövid idővel ezelőtt a magyar királyi államvasutak műhelyében végtelen baleset érte. Tüzes szilánk repült a szemébe s kitépte az egyik szemét. A budapesti második számú szemészeti klinikára került, ahol operáció útján távolították el a boteg szemet. Mikor felszemmel szomorúan került vissza Szombathelyre, nyomorgó, kétségbeesett család várta otthonában. Másnap azonban, mintha a szegény családot kárpótolni akarná szenvedéseit, megjelent egy távirati értesítés s közölte vele, hogy 88.009. számú osztály-sorsjegyet harmincz ezer korona nyereséggel ki-sorsolták. Tiszai egy újságírónak kijelentette, hogy az államvasutaktól kártérítést és életjáradékot fog kapni. A nyert pénzen házat épít és nyugalmába tölti el életét.

— Megőrült a kékharisnya. Prágából jelentik: A múlt éjszaka nagy botrányt csapott Lasker-Schüller Elza ismert berlini írónő. Egy társaságban éjjeli mulatságból ment haza és az utcán hangosan excentrikus verseket szavalt. Nagy tömeg verődött össze, ami még jobban tüzelte az írónőt. Egy utcai személtárára állott fel kivágott estélyi tolettében s úgy szavalt a trágár verseket. Csak Lepine prágai írónak köszönheti, hogy a rendőrök nem tartóztatták le és beérték személyazonosságának megállapításával. Az írónő különben nagy garral hirdeti, hogy ő Theba hercegnője.

— Gyilkos após. Miskolcraól jelentik: Kács borsodmegyei községben Vizi Gábor jómódu gazdálkodó apósa, Hegedüs András agyonlőtte. A gyilkost letartóztatták.

— Divatárusok segédek krimicsauja. Bécsből jelentik: Az alsóausztriai divatárugyárosok tárgyalásra léptek a segédek szervezetével a régi kollektív szerződés megújítása céljából s mivel eddig nem sikerült eredményre jutni, valószínűleg általános kizárás fog bekövetkezni a divatárusok branchéban. A gyárosok elhatározták, hogy a segédeknek 8 napra felmondanak s ha még erre sem mutatnak hajlandóságot az engedékenységre, akkor végrehajtják az általános kizárást.

— Hamisított cigaretták. Fiuméből jelentik: A pénzügyőrség házkutatást tartott Kamenar Mária lakásán, mert régóta gyanakodtak rá dohánycsempészés miatt. Négyezer külföldi eredetű, illetve külföldi hamisított cigarettát foglaltak le nála, melyeket a dohányjövődék megkaszálásával forgalomba akart hozni. A cigarettákat megsemmisítették. Kamenar Mária körülbelül 1800 korona pénzbüntetést szabnak ki. Kamenar Mária tengeremléki katonaszabadítási ügyben is érdekelve van.

— Életunt uriaszony. Ma reggel egy uriaszony akarta eldobni magát az életet. Évek óta elváltan élt férjétől Elsner Adolf utazó neje, Lehner Vilma. A válás óta a 26 esztendő asszony két kis fiával édesanyjánál, özv. Lehner Mórinnál lakott a Klauzál-utca 9. számú ház második emeletén. Lehner Vilma az R. G. Dunn czég nádor-utcai üzletében volt hivatalnoknő. A leánykorában is már ideges nőt a válás izgalmait még idegesebbé tették. Különösen gyermekei eltartásának gondja aggasztotta. Később baja üldözési mániává fajult. Családja szanatóriumba akarta internálni, de ő ebben is csak üldözést látott. Ma reggel azonban, miután gyermekei elmentek az iskolába s édesanyja templomba, bezárkózott az egyik szobába s elreztelzte mind a két ajtót. Nővére és a takarító-cseléd kilencz óra tájban ijedt kiabálást hallottak az utcáról. Rosszat sejtve rohantak Lehner Vilma szobájába, de az ajtó nem engedett. Ekkorra már ott feküdt össze-törve az ideges asszony az utca kövezetén. Egy székelt vitt ki a második emeleti erkélyre, arra felállott és úgy vetette le magát a villamos sínekre. A hirtelen ott termett mentők a Rökuskórházba vitték, ahol megállapították, hogy súlyos, de nem feltétlenül életveszélyes belső sérülései vannak.

— Szabadkai kereskedők bűnügye. A szabadkai rendőrség Tauszig Izso nagykereskedő és Sparber Ferencz budapesti kereskedő hitelezési csalás miatt feljelentést tettek a szabadkai Simics és Milankovics-czég ellen. Simics Máté, a czég igazi tulajdonosa árukat egy régebbi üzlethelyiségben ládáikban rejtette el, a megrendelésekért pedig nem fizetett. A feljelentésre László Géza rendőrkapitány beidézte Simics Mátét, ki egyenesen anyja temetéséről ment erre a kihallgatásra és letartóztatták. Simics, akinek ötven ezer korona értékű vagyona van, halasztást kért a rendőrségtől, hogy tartozásait rendezze.

— Árverés a postaignagzatóságnál. Azokat a postai küldeményeket, amelyeket sem a címzettnek kézbesíteni, sem a feladónak visszaadni nem lehetett, a budapesti posta- és távirat igazgatóság 1913. évi április hó 17-én, csütörtökön, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett eladja. A venni szándékozók jelentkezzenek a fentebb jelzett napon délelőtt 8 órakor a központi posta- és távirat épület (IV., Városház-utca 18. sz. alatti kapu bejárat földszint jobbra) 2-ik ajtó-számu termében.

— Gyermekrontó apa. Makóról jelentik: Kertész Antal kovácsházai géplakatosnak ez év januárjában meghalt a felesége, aki négy leányárvt hagyott hátra, a 24 éves Margitot, a 17 éves Rózit, a 14 éves Juliskát és a 12 éves Terézt. Az elvetemült apa mind a négy leány ellen bestiális merényletet követett el. A leányok védekezni akartak brutális apjuk ellen, aki késsel, baltával, legyilkolással fenyegette meg őket, mind a négyüket megrontotta. A szerencsétlen leányok látva, hogy apjuktól nem menekülhetnek és állandóan merényletnek vannak kitéve, hazasürgönyöztek. Nagyváradon szolgáló fiutesztvérüket, aki ma hazakerkezve, följelentette apját a csendőrségen. Kertészt azonnal letartóztatták, aki eleinte tagadni akart, a vizsgálát azonban minden kétséget kizáró módon bebizonyította bűnösségét. Kertész most már nem is védekezik. Kertész 50 éves ember, akit a lakosság meg akart lincselni, úgy hogy a csendőröknek kellett megvédelmezni. A leányokat jótékony emberek vették pártfogásukba.

— Tűz egy villamostelepen. Szentendről jelentik, hogy a városi villamostelep transformátora a szigetelés elvégzése következtében ma este kigyulladt. Negyed kilencz órakor a villamos áram megszűnt és a város egy teljes óra hosszat sötétben volt. A tűzoltóságnak nehéz munkával sikerült a tüzet eloltani és féltiz órára helyrállították a világítást.

— Adriai és középtengeri luxushajó-kirándulás indul Fiuméből április hó 28-án az „Ivernia” Cunard gőzessel Triest—Messina—Giardini—Taormina—Catania—Siracusa—Palermo (Monreale) és Nápoly (Sorrento, Capri, Pompeji) meglátogatására. A 19 napra terjedő tengeri üdülő-utazással összekötött kirándulás összes költsége még a borraivalokat is beleértve, I. osztályu hajó-utazás mellett 650 korona. A kirándulás rendkívül változatos utiprogramja a Központi Menetjegyirodában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) díjtalanul kapható.

— Tűz a rákospalotai leányjavító-intézetben. Tegnap délután Rákospalotán a Vasut-utca 30. szám alatt lévő leányjavító-intézet hatalmas telepen kigyulladt a III. számú pavillon tetőzete s csakhamar lángok csaptak a magasba. Hamarosan megérkezett a rákospalotai tűzörség, valamint az újpesti tűzoltóság s hozzáálltak az oltáshoz. Mintegy három és félórai megfeszített munka után a tűzoltóknak sikerült a tűzveszedelmet elszigetelni, úgy hogy csak a pavillon tetőzete pusztult el. A kár mintegy tizenöt ezer korona. A tűz keletkezésének hibás építkezés az oka. A tűzveszedelmet ugyanis megállapította, hogy a kéménybe épített gerendák közül az egyik gyulladt lángra és ez okozta a veszedelmet.

— Házasság. Schulz Gyula eljegyezte Kroó Margitot, Kroó Adolf kereskedő leányát, Szegeden.

— Szerdahelyi Aladár, a Magyar királyi folyam- és tengerhajózási r.-t. tisztviselője eljegyezte Sági Gyula máv. főellenőr leányát, Rózsikát, Fiuméből. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Braun Józsa pancsovai állami elemi iskolai tanító-nőt, Braun Soma Zenta városi földadónyilvántartó leányát eljegyezte Klukovits Lajos szegedi vasuti forgalmi tiszt.

— Genesi és mihályfalvi Gencsy Ferencz és kir. kamarás, szabolcsmegyei földbirtokos eljegyezte Iászlófalvi Velits Zoltán földbirtokos leányát, Mártát.

— Gönczi Pál dr., a „Trencsényi Lapok” felelős szerkesztője eljegyezte Stern Ludovica kisasszonyt Trencsében.

— László Adolf, jegyző Szerepen (Biharmegyében), eljegyezte Kardos Tuzit, dr. Kardos Samu ügyvéd leányát, Debreczenben.

— Iskolai ünnepélyek a pragmatica sanctio emlékére. Bécsből táviratozzák: A pragmatica sanctio kihirdetésének emlékeztére Hussarek lovag, közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a hó 19-én az összes állami iskolákban külön ünnepély rendeztessék és ez alkalommal a monarchia történelmére nézve ezen alapvető jelentőségű törvényről méltató beszédek mondjanak.

— Vakok a közönséghez. A statisztika szerint 20.000-re rug azoknak a száma hazánkban, kiket a sors megfosztott a legnagyobb kinstől, a látástól. Ezzel az ijesztően magas számmal szemben mintegy öt elean intézet van nálunk, ahol körülbelül 500 vaknak nyújtanak ipari kiképzést és így megmentik őket a koldulástól. De ezen intézeteknek nemcsak az a feladatuk, hogy gyámoltjaikat kiképezzék, hanem állandóan kenyérkeresetet is kellene biztosítaniuk részükre. Sajnos, a mostoha anyagi viszonyok miatt nem felelhetnek meg e hivatásnak és így mindinkább kiszorulnak a vakok az életbe, hogy saját kezükre dolgozva, önjajukból tartsák fenn magukat. Egy ilyen műhely fordul most a közönséghez és munkát kér. Sajátkezüleg készílnék ott mindenféle ipari, gazdasági, háztartási kefék, seprők, esetek, falporolók, kosarak. Kaphatók jöminőségű ruha- és hajkefék, szobaseprők, cipőkefék, padlófényszerítők. Levelezőlapra a kívánt árut házhoz szállítják, vidéki megrendeléseknek gyorsan és lelkiismeretesen megfelelnek. Cím: Vakok műhelye, Budapest, VII. ker., István-ut 27. szám.

— Tűzvész. Nyitráról jelentik: A nyitramegyei Pográny községben tegnap délután tizenöt ház a hozzátartozó gazdasági épületekkel leégett. A kár nagy. A tüzet gyujtogatás okozta.

— Rendőri hírek. Tüzek. A Múzeum-körut 21. számú házban Vas Mór szabó raktára kigyulladt és négyezer koronát érő holmi elégett. — A rákospalotai leányjavító-intézet harmadik számú pavillonjának a tetője kigyulladt és nagyrésben leégett. — A Csala- és Meder-utczák sarkán a füzes kigyulladt és négy holdnyi területen leégett. — Bestiális merénylet. A rendőrség letartóztatta Makai Mátyas tizenkilenc éves napszámot, aki tegnap Újpesten, lakásadójának hat éves leánykájára ellen erköléstelen merényletet követett el. A bestiális embert átadták a bíróságnak.

— Halálozás. Idősebb bözödi Ádám Dénes 1848—49-iki honvéd, nyugalmazott kir. ítéletbíró, a vaskorona-rend lovagja, a magyarországi unitárius egyház főtanácsosa, életének 82-ik évében meghalt Kolozsvárott.

Plank Rezső, Pozsony város törvényhatóságának tagja, 66 éves korában Pozsonyban meghalt.

Mósy Samu, Nagyvárad egyik régi köztisztviselője, 69 éves korában Nagyváradon meghalt.

Szenterzsébeti Takács Róza San-Remóban meghalt.

Herczeg József, Bihar megye jegyzői karának egyik régi, érdemes tagja, Nagyszántóban meghalt.

Weiss Sándor, a Felyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság főellenőre rövid szenvedés után elhunyt. Temetése holnap lesz.

Köster Károly nyugalmazott hecumi tanár 89 éves korában Késmárkon meghalt. Az elhunyt 44 évig állott a magyar tanügy szolgálatában. Temetése holnap lesz.

Iványi József magyar származású festőművész 64 éves korában Bécsben ma meghalt.

Reskovicz János királyi táblabíró életének 60-adik évében hosszas szenvedés után elhunyt a fővárosban.

Halálát özvegyén, Zekány Valburgán kívül testvére, Reskovicz Ignác, a kiváló festőművész és kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. A megboldogult holttestét ma szentelték be az Erzsébet Vöröskereszt-kórház halottaskápolnájában és a szertartás után Ungvárra szállították, ahol április 8-án a görögkatholikus székesegyházban történő újabb beszéltetés után az ungvári vár alatti temetőben levő családi sírboltban fogják elhelyezni.

— x Fodor-féle vívóterem a Koronahérezgeteza 2. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x A budapesti cipészipartestület előjárása Schall Antal elnöke alatt 1913. április hó 5-án rendkívüli ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a talpbőrkartell elleni állásfoglalás és országos mozgalom előkészítése volt. Az ipartestület elnöke beszámolt az ausztriai testvéregyesület érélyes állásfoglalásáról és elhatározta, hogy az ügyben folyó évi április hó 21-én országos nagygyűlést hív egybe, mely a székesfőváros tanács beleegyezésével a régi országához nagyteremben fog megtartatni. A nagygyűlésen a bécsi cipészipartestület képviselői magat, a hazai cipészipartestületek is részt vesznek a nagygyűlésen, így tehát az mindenképpen nagyszabásúnak és impozánsnak ígérkezik.

x Royal-Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

x Fővárosi Orfeum. Budapestben eddig még sohasem tapasztalt érdeklődést keltenek a Royal Orfeum társulatja 18 lípuiti emberke, akik teljes cirkuszi és varieté-műsort mutatnak be tökéletes művészettel. A párizsi áprilisi műsorok különben minden egyes számú szenzációs. Megemlítjük: Jarrow-t, a ciztornos embert; Lucie König-et; a Paris Trio-t; 6 Comedy Picannimiest; The Records-ot; Blanche de Paunac előrefejt; Dottie King-et, stb. és azt a rendkívüli sikerű moziparódját, melyet „Moziszkezes a kültelken” címen Viola Giza, Virágh, Bársony, Máthé, Tihanyi, Kabók, Révész óriási derűtlenség mellett mutatnak be. Vasárnap, április 6-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyre az előadás lesz teljes esti műsorral.

x Fővárosi Orfeum. Minthogy a m. kir. társulatrendőrség dr. Haáz István „Mister Galambos” című kis népszínművét betöltötte, szombat estétől kezdve ugyanazon szerző „A vadzsani” című darabja kerül színre. Asta Nielsen vasárnap délután is fellép és pedig mérsékelt helyekkel. Tekintettel a Fővárosi Orfeum óriási látogatottságára, nagyon észszerű a jegyet előre, a nappali pénztárnál megvásárolni.

szökkenéssel libbent a levegőbe és tekintélyes magasságban szépen körözött. Tóth József most a pilótavizsgára gyakorolja magát s ha sikerül lennie — amit eddigi sikerei és szorgalma alapján biztosra vesszünk — vidéki tura-utra megy, amelynek végpontja Hódmezővásárhely lesz.

### Lady Dorothy Nevill.

— Egy érdekes matróna halálához. —  
London, március végén.

A világsajtót már bejárta az agg lady Dorothy Nevill halála. A magyar lapok is szenteltek neki néhány sort, de azt hiszem, nem végeznek fölösleges munkát, amikor e nevezetes nővel behatóbban foglalkozom.

Lady Dorothy nyolcvanhét évet élt át, s már magában az is följegyzésre méltó, hogy négy uralkodót látott Angolország trónján. Születésekor IV. György, „Európa első gentlemanje”, volt a király. Kibőjtölte Viktória 60 éves uralkodását és Edvárd után még ennek fiának is hódolhatott.

A szívósságán kívül azonban különösen a bámulatos megifjuló tehetségével keltett feltűnést. A legifjabb nemzedék sem láthatott benne egy kiaszott mumiát, hanem egy szeretetreméltó, szellemen hölgyet, aki csodás véletlenül maradt vissza régmúlt időkbelől.

Érdekes, hogy édesatyja Nagy Frigyes porosz király halálának évében született, sőt apósa, lord Abergavenny — akinek fia Reginald Nevill öt nőről vette — 1753-ban, tehát három évvel Schiller előtt és hattal a hetéves háború kezdete előtt.

Lady Dorothy hosszú élete folyamán, úgyszólván, az angol politika, művészet és irodalom minden korifeusaival megismerkedett és nagyon sokukkal — pártkülönbség nélkül — személyes jó barátságban állott. És ha szíve mélyén mindig Tory érzelmű is volt, az nem akadályozta abban, hogy ne becsejölje John Burns-t, a mostani kabinet miniszterét, aki tudvalegőleg valamikor egyszerű dokkmunkás volt, éppen úgy, mint annak idején Wellington herceget, a megcsontosodott arisztokratát.

Mint a harmadik Oxford gróf leánya, — aki Horace Walpole, II. György mindenható miniszterének utóda volt, — gyermekkorra óta ama társadalmi osztály legmagasabb köreiből mozgott, mely legalább a 19. század közepéig korlátlanul intézte Nagybritannia sorsát.

Mulatságos, amikor Magyarországon azt hirdetik, hogy az angol „népszabadság” hétszázéves; hogy Windsor mellett, a runnymedei réten, ahol a földnélküli János a Magna Charta Libertatum-ot volt kénytelen alájegyezni, a parlamentarizmus szentelke szállt alá Ó-Angliára. Amit akkoriban a nagy bárók a tehetetlen királytól kérészakoltak, távolról sem a népjogok biztosítása, mint inkább az ő saját előjogaiknak megerősítése volt.

Hogy ezek milyen erősen neheztek a legújabb időkben is, minden társadalmi átalakulás ellenére is, az angol közéletre, legjobban megvilágítja lady Dorothy, amikor a legidősebb testvérbátyja első parlamenti megválasztását mondja el.

A fiatal grófnak sehogysem tetszett, hogy ő az egyszerű alsóház tagja legyen és nem volt rábirható, hogy ama kerület választói előtt mutakozzék, ahol őt atyja jelölte. És mégis megválasztották. Mert hát az arisztokratikus befolyás még jóval az 1832-iki reformbill után is olyan hatalmas volt, hogy Earl of Oxford a fiát néprtribunná „nevezte ki.”

Lady Dorothy Nevill három vagy négy kötetben hozta nyilvánosságra visszaemlékezéseit. Ezekben a mulatságosan megírt politikai és társadalmi adomák egész tárházát hagyta hátra.

Ezekből csak egyet közlök itten izelítül: Egy táncszertélyen lady Dorothy, Blomfield londoni püspökkel csevegett, amikor egy erősen dekoltált hölgy suhogott végig a termen.

— Látott már ilyet! — szólit felháborodással a lady.

el Montecarlóból és tizenötödikén lép fel először Budapesten a „Tosca“ Cavaradoszójában. Martinnelli három estén át vendégszerepel a Operaházban; a második estén a „Nyugat lánya“ tenorszerpét énekl, a harmadikon pedig a herceget a „Rigoletto“-ban.

(\*) **Keleti Juliska Amerikában.** Keleti Juliska, magyar szubrett-primadonna, aki a Magyar Színházban és a Vigszínházban és legutóbb a Fővárosi Orfeumban játszott, elhagyta hazáját és kivándorolt Amerikába. A primadonna elsajátította az angol nyelvet és a jövő szezonban már newyorki színpadon fog szerepelni.

(\*) **A szegedi háború.** A színház ügye körül folyó vitakozásokból kifolyólag most újabb három lovagias ügy keletkezett. Ezek Bernát provokálta Gerle Imre dr.-t. Back segédei Hausner Károly utászszázados és Ujj József dr., Gerlé Fábó János és Kószó István dr. Gerle Imre provokálta Almásy Endrét, a színház igazgatóját. Gerle segédei Fábó János és Gál Ferencz, Almásy Múri Imre dr. és Polgár Péter dr. Gerle Imre provokálta Wimmer Fülöpöt. Gerle segédei Fábó János és Gál Ferencz, Wimmer — aki ezuttal megnevezte megbízottait — Strausz Miklós dr. és Szivessy Lehel dr. A tárgyalások mindhárom ügyben folynak. Szegeden különben általános derültséget kelt a színügyi bizottság újabb szereplése.

(\*) **A szabadművészek ülése.** A szabadművészek csoportja szerdán, e hónap 9-én, az Erzsébetvárosi Kaszinó helyiségében ülést tart, amelynek legfontosabb tárgya az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, valamint a Képzőművészek Egyesülete közgyűlésének előkészítése.

(\*) **Nyugat-matiné.** A Nyugat szerkesztősége e hó 20-án, délelőtt a Fővárosi Orfeumban matinét rendez. Előadja Balázs Béla két egyfelvonásos misztériumát „A lék szakáru herceg várát“ és a „Szentiszív vért“ Kürti József, Tarnai Ernő, Fehér József, Simonyi Mária, Harnos Ilona és Coulemont Edit grófnő közreműködésével. Bárdos Artur rendezésében. Az előadást Ignatus konferenciája vezeti be. Előadásra kerülnek még Ady, Balázs, Babits és Kafka-dalok Balaban Imre, Molnár Antal és Radnai Milos zenéjével.

(\*) **A szolnoki művésztelép jubileuma.** A szolnoki művésztelép tízéves fennállásának megünneplésére a jövő hónapban jubiláris kiállítást rendez, amelyen kiállítanak mindazok a művészek, akik eddig Szolnokon dolgoztak. A rendező bizottság a kiállítás ünnepélyes megnyitását május 25-ére tűzte ki.

(\*) **Állami vásárlás a Ligeti-kiállításon.** Az Ernst-muzeum nagyjértékű Ligeti-kiállításán az állami vásárló-bizottság báró Forster Gyula elnökletével megjelent, hogy kiszemelje a miniszternek megvásárlásra ajánlandó munkákat. A bizottság tagjai Szinnyei-Merse Pál, dr. Térey Gábor, Ströbl Alajos, Telts Ede, dr. Czákó Elemér és Huszka Jenő, a bizottsági jegyző, egyhangulag állapodott meg a kijelölendő művekben, ami a legnagyobb elismerése Ligeti Miklós kiváló művészetének.

(\*) **A Klimt-kiállítás bezárása.** A Művészház vasárnap, e hó 6-án zárja nagyszerű osztrák kiállítását, amely után nyomban hozzáfog a magyar tájképfestészet története rendezéséhez. A kiállításon műtörténeti összeállításban az őskőtől, mint Schallhas, Orient, Gundelfinger egészen a mai napig, képviselve lesz minden magyar festőművész, akinek művésze a magyar tájképfestészet festészetével vonatkozásban van.

(\*) **A müncheni nemzetközi művészeti kiállítás.** Az 1913. évi müncheni nemzetközi művészeti kiállítás magyar csoportja kiállítási anyagának beszerzésére és elbírálására a vallás és közoktatásügyi minisztérium felszólítására a képzőművészek egyesülete által kiküldött bizottság tagjai a következők: Ifj. Glatter Gyula, Kacziány Ödön, Kézdi-Kovács László, Zemplényi Tivadar festőművészek, Pongrácz Szigfrid és Szentgyörgyi István szobrászművészek, továbbá az eddig rendezett müncheni nemzetközi kiállítások elsőrendű értelmek következő nyertesei: Benczur Gyula, Nyáry Albori (1888.), Csók István (1897.), Szinnyei-Merse Pál (1901.), Torma János (1905.), Porlmutter Izák (1909.) festőművészek. A kiállításra szánt műveket április 18.- és 19-én pénteken és szombaton délelőtt 9—2 óráig veszik át a városligeti Múcsarok dísztermében. Minden kiállító festőművész legfeljebb három festményt küldhet be, míg szobornívek a szobrászművészek részéről korlátlan számban küldhetők. A kiállítás minden magyar művész résztvehet, a müncheni kiállítás magyar osztályában azonban csak azok a művészek vehetnek részt, akiknek műveit Budapesten a szervező és elbíráló bizottság kiállítás céljából elfogadta.

(\*) **Színházak hírei.** A Nemzeti Színházban holnap, vasárnap este hatodszor kerül színpadra a „A fátylak“ című új színműve. Hétfőn Shakespeare klasszikus vígjátéka, a „Szentivánéji álom“ van kitűzve. Kedden harminckilencedszer kerül színpadra

Herceg Ferenc nagyjátású színműve, a „Bizanz“. Szerdára és szombatára „A faun“ van kitűzve. Pénteken a „Romeo és Julia“ van műsoron. Vasárnap este, április 13-án „Az ember tragédiája“-t adják a rendes szereposztásban, hétfőn pedig Pekár Gyula nagyszerű történeti színműve, a „Drághy Éva esküje“ kerül színpadra. A délutáni előadások során holnap, vasárnap, délután a „Cyrano de Bergerac“ kerül színpadra Pethessel a cím szerepben, a jövő vasárnap délután pedig „A dolovai nábob leánya“.

A Népepera e heti műsorában a Jadowker hétfői bacsuja és Tita Ruffo pénteki első fellépése mellett az „Aranyeső“ dominál. A Beldi—Zerkowitz operett a két vasárnap este, azonkívül kedden, szerdán és szombaton kerül színpadra. Csütörtökön hangversenyt rendez a Népepera, amelyen Goldmark, Grieg, Beethoven, Berlioz és Wagner művei szerepelnek.

A Vigszínház jövő Légi műsorában a „Telefon“ (Un coup de téléphone) bemutatója szerepel, amelyet szombatra tűztek ki. Gavault Paul és Berr Georges telivér francia vándorvillát irtak, amelynek komikus főszerepeit Géth Sándor, Vendrey Ferencz, Tanay Frigyes, Tapolczay Dezső, Sarkadi Aladár játsszák. A női szerepeket pedig Góthné Kertész Ella, Gazi Mariska és Kende Paula. A „Telefon“-t Adorján Andor fordította és Jób Dániel rendezte. A szombati premióra a „Munus“-t holnap, vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken ismétlik. Kedden és jövő vasárnap délután a „Lakajok“-t, Hajó Sándor pompás vigjátékát adják, csütörtökön pedig az „Elnök“-t, Weber és Hennequin boházatát. Holnap délután a „Bella“ éri meg a harminczadik előadást.

A Király-színházban a „Czigányprimás“ hétfőn, e hó 7-én éri el a 75-ik előadását. A jubiláris előadásban is minden este ez az operett van műsoron. Holnap, vasárnap délután megismétlik Lehár operettjének, az „Év“-nek az előadását. A jövő vasárnap délutánján a „János vitéz“ kerül színpadra.

A Magyar Színházban a „Farkas“ pénteken, e hó 11-én éri el a 100-ik előadás jubileumát. A darab a pénteki jubiláris előadásán kívül kedden este és jövő vasárnap délután is színpadon kerül. A hét többi napja közül holnap, vasárnap este, hétfőn, szerdán szombaton és jövő vasárnap este az „Isteni szikra“-t adják, csütörtökön pedig megismétlik a „Miniszterelnök“ előadását. Hétfőn, vasárnap délután a „Királyok“ kerül színpadra.

A Budapesti Színházban holnap, vasárnap délután és este is Bródy és Martos „Szökök a nagyságra!“ című énekes-bohózata kerül színpadra. A délutáni előadás ösle helyárrak mellett tartatik meg. Szerdán és csütörtökön új betanúással Gilbert operettje, „Az ártatlan Zsuzsi“ kerül színpadra. Szombaton és vasárnap Eysler operettje, „Az asszonyfaló“ van műsoron. Hétfő, kedd és péntek este és vasárnap délután a „Szökök a nagyságra!“ van műsoron.

A Gyermekszínházban holnap, vasárnap, utolsó előtti előadásul „Héfékák s a hét törpe“ kerül színpadra. Az előadás délután 4 órakor kezdődik.

## Női haj, amely térdig ér!

Egy hölgy, aki még egy év előtt erős hajhullásban szenvedett, elbeszéli miként növesztette meg a haját.

Emery Eszter asszonynak, aki a városban lakó barátinjához látogatába ment, esodásan dus hosszú, főléses haja van. Puha, selymes és kibontva aranyos hullámokban térdig ér. Még csak egy év előtt is erősen hullott és ugy látszott, hogy nincs segítség menthetetlenül kopasz lesz. Mint lett ismét olyan bámulatosan dus, azt ő maga a következőképen beszéli el: „Ha valaki e előtt még azt mondotta volna nekem, hogy az ilyesmire lehtéses annyira rövid idő alatt, bizonyára nem hittem volna. Tavaly még kurta hajam volt, alig ért vállig és egyre hullott, már itt ott kopasz volt a fejem. Amellett hajam egészen színekopott, száraz, merev volt és helyenkint őszilni kezdett; tele volt hajkorpával és fejbőröm örökösén viszketett. Legalább egy tuczet mindenféle hajvizet használtam eredmény nélkül.

Egy nap aztán a városunk lapjában receptet olvastam hajnövesztésre: Livola de Composée, Bay-rum és egy kevés jegezes menthol keveréket esténként az ujjakkal a fejbőrre kell dörzsölni, ez gyorsan megnöveszti a haját. A gyógyszerárban a receptet így készítettem el: 85 gr. Bay-rum, 30 gr. Livola de Composée, 1 gr. jegezes menthol és megkezdtem a bedörzsöléseket. A hatás meglepő volt: előbb megszűnt a hajhullás, az örökös viszketés és a korpa eltűnt, aztán nemsokára észrevettem, hogy mindenütt finom új haj nő! Azóta szüntelenül ezzel a módszerrel gondozom a hajamat és addig fogom folytatni, míg a földig ér. Bizvást abban hagyom volna a kezelést már három hónap múltán. Meggyőződésem szerint minden nő ilyen hosszúra növesztheti haját, ha ezt a receptet alkalmazza. Sok ismerősömnek ajánlottam már és valamennyien meg voltak elégedve. A recept nem nagyon drága és a fentebbi adatok szerint minden gyógyszerárban vagy drogáriában elkészítik. Aki alkalmazza, ügyeljen, hogy ne jusson olyan helyre, ahol a hajnövesztés nem kívánatos.

## Forman nátha ellen

Khatása meglepő! Szelencze ára 40 filler.

Figyelem! Csalóddásig hasonló csomagolásban sok teljesen értéktelen utánzat van forgalomban. Kerjünk határozottan Formant!

## TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

\* **Nemzetközi geográfiai kongresszus Rómában.** Ma ért véget a X. nemzetközi geográfiai kongresszus, amelynek zárülésén elhatározták, hogy a XI. kongresszus 1915-ben Szentpétervárott lesz. Az utolsó napon a VI. osztály ülésén Déchy Mór, a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke, a Kaukázus tavairól és Cholnoky Jenő kolozsvári tanár a tordai hasadékról értekezett. Előadást tartottak még Kövesligethy Radó budapesti egyetemi tanár Magyarország földregéséről és Erődi Béla budapesti főigazgató a középiekolai földrajzi oktatás reformálásáról. Hazánkat dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár, a m. kir. Földtani Intézet igazgatója képviselte, a kongresszuson kiváló módon ünnepeltek és kitüntettek a Balaton monografiájáról tartott nagyszabású előadás miatt. Általánosan elismerték, hogy ilyen tökéletes geográfiai monografiája eddig egyetlen államnak sincs a geográfia művelése és terjesztése céljából a Lóczy Lajos által beterveztett indítványokat a kongresszus egyhangulag elfogadta. Hazánkból a fentebb említett szakférfiakon kívül a kongresszuson résztvettek Mihlós Ödön, Rómában lakó hazánkia, Patti A. tanár, Olaszországban tartózkodó archeologus, dr. Szontagh Tamás királyi tanácsos, a magyar királyi Földtani Intézet aligazgatója, dr. Páffy Mór magyar királyi főgeologus, ifj. Lóczy Lajos, Maros Imre, Roszloznik Pál, dr. Vendl Aladár geologusok, dr. Papp Károly, a Földtani Társulat főtitkára, gróf Teleki Pál, a Földrajzi Társaság főtitkára és számos magyar szakférfi.

\* **Hináros, Herceg Ferencz művészi szépségében gazdag, érdekes, új társadalmi regénye,** a „Hináros“ díszíti az Uj Idők e heti számának az élet. A magyar családok kedvelt hetilapja közli meg Krudy Gyula ötletes, kedves elbeszélését, melynek címe „Szarvasgomba emberek“, továbbá Péczely József hosszabb novelláját, a „Honfoglalás“-t Farkas Pál folytatja népszerű rovatát, a köröris főljegyzéseit. Iván Ede Kisfaludy színházról ír s cikkét érdekes képek tarkítják. Mikkelson kapitány világhírű új könyvéből (A sarkvidék Robinsonja) szép részletet mutat be az Uj Idők, „Jegesmedvevadászat Grönlandban“ címmel. A „Sétáltak a nagyvilágban“ rovat pedig Vojnich Oszkár eleven tollal megírt, Sumatra szigetéről szóló uterírását közli. Szabolcska Mihály és Zivuska Andor verse, számos apró cikks stb. tarkítja a lap szövegrészét, míg a képek felelik az elmúlt hét fontos eseményeit. Az Uj Idők előfizetési ára fél évre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16. (Saját haz.).

\* **Irodalomtörténeti felolvasó-ülés.** A Magyar Irodalomtörténeti Társaság ma délután 5 órakor felolvasó ülést tartott az Akadémián. Elsőnek Gragger Róbert olvasta fel értekezését a két szomszédvárról. Ezután Vargha Demján mutatott rá felolvasásában a Lázár-kodex forrásaira. Ismertette a források és a fordítások irodalmi jelentőségét az európai középkori askézis kereteiben. Mindkét előadást érdeklődéssel hallgatta a nagyközönség. Az előadás után választmányi ülés volt.

\* **A „Vasárnapi Ujság“** április 6-iki száma a kökedvelőket különösen érdeklő képeket közöl a tattersalli luxus-lövásárról. Nagy és rendkívül érdekes képsorozatokat taulálunk benne a csatálszai harcztérről és a bolgárok által elfoglalt Drinápolyról, a Hamidie hajóiról, továbbá Beszédés János konstantinápolyi rajzait, a fővárosi tisztviselők étkezését, a Tibáj rendezésének modelljét. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Bársny István természeti rajza, Schöppin Aladár színházi cikke, versek. Egyéb közlemények: Hampel József, Lengyel Béla, Fónagy József, dr. Nagy Dezső, Imling Konrad arcképe, Gineverné Györy Ilona cikke s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedéves 5 koronára, a „Világkronika“-val együtt 6 koronára.



## FŐVÁROS.

(A Közuti és a Városi. Megírtuk annak idején, hogy a Közuti vasút az elmúlt év novemberében Népliget végállomását a Városi Villamos sínpárjának felhasználásával az Üllői-útiig akarta meghosszabbítani. Ezt a szándékát azonban a Városi Villamos Vasut meghusítottta azzal, hogy a tulajdonát képező sínpárból néhány méternyit felszakgatótt, és így tette lehetetlenné, hogy a Közuti Vasút Népligeti kocsijai az Üllői-ut sarkáig közlekedjenek. Egyben azonban a Városi Villamos Vasut panaszt emelt a kereskedelmi miniszternél a Közuti vaspálya-társaság ellen. A kereskedelmi miniszter most leiratot intézett a tanácshoz, amelyben értesíti, hogy a surlódások elkerülése és a Népliget és az ottani sportpálya megnövekedett forgalmának akadálytalanul való lebonyolítása érdekében, szükségét látja annak, hogy a Hungária-köruti vágányokat megfelelő módon rendezzék el, illetve, hogy a népligeti végállomást átépítsék. E tekintetben a közuti vaspálya-társaság a miniszternek tervekkel is mutatott be. Ebben az ügyben a minisztérium e hó 15-ikére értekezletet hívott össze, amelyen a főváros is képviselteti magát.

(A vásárcsarnoki bizottság. A vásárcsarnoki bizottságba a pénzügyi bizottság és a közlemezési bizottság három-három tagot, a tanács pedig hat tagot küld ki. A bizottságot a tanács legutóbb tartott ülésében megalakította, s annak tagjai lettek a pénzügyi bizottság részéről: Eulenberg Salamon dr., Feleki Béla dr., Springer Ferenc dr., a közlemezési bizottság részéről: Glück Frigyes, Bogdán Mór és Hoffmann M. Miklós. A tanács pedig kiküldötte Báthory Károlyt, Ehrlich G. Gusztávot, Horner Samut, Kommer Ferencet és Krejcsy Rezső dr. és Radocza János drt.

(A Vérmezőn átjárni — tilos! A hadtestparancsnokság átiratilag értesítette Bárczy István dr. polgármestert, hogy a Vérmezőn való átjárás a gyakorló-térnek fűmaggal való bevetése következtében április 7-étől további intézkedésig tilos lesz. Eppen ezért megkeresi a polgármestert, intézkedjék, hogy a közönség erről a tilalomról tudomást szerezzen.

(Vonaljavítás az Erzsébet királyné-úton. A budapesti közuti vaspályatársaság tudvalevőleg még most is folytat vágányépítési munkálatokat. Most a tanács fölhívta a társaságot, hogy a VI. Erzsébet-királyné-úton lefektetett vágányok kicserelését haladéktalanul folytassa, mert ennek az utának a félbehagyott utburkolati munkálatait most ismét megkezdték, és kívánatos, hogy a vágányok áthelyezése az utburkolással egyidejűleg történjék.

(Helyi érdekű vasut Budapest—Pécel között. A Phöbus villamos vállalatok részvénytársasága Budapest—Pécel között helyi érdekű vasutat rasutat akar építeni. Ebben az ügyben a kereskedelemügyi miniszter engedélyezési tárgyalást tűzött ki. Erre a tárgyalásra a tanács a szükséges városi közönségének képviselőiben Rényi Dezső tanácsost, Melha Kálmán tiszti főügyészt és Szimely Árpád főszámvévőt és a X. kerület előjáróját küldötte ki.

(Arletítés köz munkákra. A főváros tanácsa nyilvános versenytárgyalást hirdet Obuda általános csatornázásának végrehajtásához szükséges vasszerelvények szállítására. Az ajánlatok beadási határideje április 18-ának délelőtti 11 órája, amely időpontig az ajánlatokat az ut- és csatornázási ügyosztály vezetőjéhez kell beadni. Ugyancsak érlejtést hirdet a tanács az épülő városi elektromos műáramfejlesztő telephéknél telken létesítendő lakóház és korpaházra, továbbá a műhelyépület, a szivattyúház és a vízmedence, valamint a hozzá tartozó aknák és csatornák építésére. Az ajánlatok beadási határideje április 22-ának délelőtti tíz órája. Az ajánlatokat a vízvezetési és világítási ügyosztály vezetőjéhez kell benyújtani.

(Hivatal-átköltözés. A városigazgatóság hivatalos helyiségei, amelyek eddig a központi városháza II. emeletén, a közlemezési ügyosztályban voltak, a Károly-körút 15. számú házába költöztek át.

**„BERSON”-dalok**

**dalok.**

VI.

Bandika, a muzsikus  
Azért olyan fürgő ember,  
Mert egész nap minden ízben:  
„BERSON” sarku cipőt roncál.

# KÖZIGAZGATÁS

A fuzió.

Budapest, április 5.

Mi már régebben is foglalkoztunk azzal az eszmével, hogy az országos jegyző-egyesület a községi tisztviselők egyesületével fuzionáljon, mert úgy láttuk és látjuk, hogy a községi közigazgatás munkásainak minden törekvését sokkal inkább fogja siker koronázni, ha valamennyien egy egyesület kereteiben egységes vezérléssel, azonos taktikai eszközök alkalmazásával igyekeznek céljaikat elérni.

Ma pedig, amidőn egyrészt a községi közigazgatás munkásai mélyreható reformok valószínűsítését várják, másrészt azonban, minthogy javadalmak nem rendezettek, mindekkoráig tartaniok kell attól, hogy az ígért reformok elodáztatnak és a fizetésrendezés is elmarad: fokozottabban kell jogos érdekeik megvédelmezéséről gondoskodniok.

Ma a községi közigazgatás minden munkásának egy táborba kell tömörülnie és egész erkölcsi súlyát latba kell vetnie, hogy a községi törvény korszerű és egy a közigazgatás, mint a jegyzői érdekeknek megfelelő revízióját — ha kell, — küzdelem árán is kieszközölje, ma az összes erőket koncentrálni kell, hogy a fizetésrendezés kérdése dülőre vitesék, minden reformtól függetlenül, amint ez történt a vármegyei és városi tisztviselők fizetésrendezésénél, amely törvénybe iktatott a nélkül, hogy akár a vármegyéék, akár a városok szervezeti szempontokból reformáltak volna.

Ma egyesíteni kell az azonos érdekkörű tartozók valamennyijét, hogy a fizetésrendezés kérdése fizetési osztályokba való sorozás útján oldassék meg, mert fizetésrendezésnek csak az a megoldás tekinthető, amely a jegyzőket és segédjegyzőket a többi tisztviselőre nézve érvényben álló fizetési osztályokba sorozza.

Ma tehát kétszeresen aktuális a jegyzők és községi tisztviselők egyesületének fuzionálása, amely fuzió új és hatalmas erőket fog állítani a közös célok szolgálatába.

A községi tisztviselők országos gyűlés előtt állanak, minthogy ez év május havában gyűlésre jönnek össze; az országos jegyző-egyesület választmánya — amint értesülve vagyunk — ugyancsak rövid határidőn belül ülést tart. Az ismét szervezkedő jegyzői ellenzék a napokban, április hó 7-én tartja első értekezletét, amely az előzményekből ítélve, össze fogja hozni az ország talán minden vármegyéjének jegyzői karát néhány képviselővel, tehát mindencetre illetékes lesz, hogy a magyar jegyzői kar nevében nyilatkozzék.

Most, amikor minden ok fenforog, most, amikor meg van a lehetőség is, meg kell történnie a fuzionációnak az országos jegyző-egyesület és a községi tisztviselők egyesülete között, meg kell történnie, hogy minden erő egyszerre és együtt működve mozdítsa elő a régi törekvések diadalra jutását.

A kronológiai sorrendben első lesz a jegyzői ellenzék értekezlete, erre vár tehát első sorban a feladat, hogy tennivalói közé beiktassa a fuzió keresztülvitelét, annál is inkább, mert ez az ellenzéknek régi programja és mert az ellenzék úgy is oly módon kívánja az országos jegyző-egyesület alapszabályait módosítani, hogy e téren való reformálási szándékai lehetővé is teszik a liberális alapokon szervezkedett községi tisztviselők egyesületének az országos jegyző-egyesülettel való egyesülését. De az ellenzék részéről, amely új életet és erőt akar önteni az országos egyesületbe, amely annak vezetőségét ki akarja cserélni olyan férfakkal, akik nem önmaguk imádatát teszik az egyesület céljává, hanem akik önzetlenül, anyagi érdekek teljes ki kapcsolásával az egyetemes érdekek kielégítésért küzdenek: taktikai okosság is, hogy a községi tisztviselők egyesületét az országos egyesülettel összeforrasztani igyekeznek, mert

ebben a fiatal, életerős, tettvágytól duzzadó testületben fogja megtalálni azt az alapot, amelyre építhet, ez az egyesület az, amelynek tagjai az autokratizmust nem tűrik meg.

Ezért a hétfői értekezlet napirendjéről nem szabad hiányoznia a fuzió eszméjének és az ellenzéknek gondoskodnia kell arról, hogy már a legközelebbi választmányi ülésen a fuzió kérdése eszöba kerüljön, sőt ezt a fontos kérdést minden erejével támogatni kell, hogy a közgyűlés az alapszabályok megfelelő módosítása révén lehetővé is tegye keresztülvitelét.

Most a jegyzői ellenzék kezében van a helyzet kulcsa, most módjában van az egyesület belső életében olyan reformokat alkotnia, amelyek azt képessé teszik — *becsületos és a jegyzői kar érdekében* intenzív munkára is és nem engedik kihasználni a kar egyetemes erejét oly célok érdekében, amelyek csak *egyeseleknek* hoznak hasznot.

Az ellenzék vállalta az egyesületi életben a purifikációnak nem csekély munkáját is és ehhez kellene azok az emberek is, akiket a mai vezetőség nem zárt be a maga érdekkörébe.

Mi hiszszük, hogy a községi tisztviselők egyesülete nem zárkózik el az egyesülés elöl és kész bizonyos áldozatokra is, hogy ez megtörténhessék, de májusi közgyűlése előtt ebben az irányban pozitív javaslatokkal kell bírnia az országos jegyző-egyesület részéről, garanciaikkal kell bírnia, hogy ott oly személyi és szervezeti változások következzenek be, amelyek egyrészt biztosítják a kar érdekeiért folyó harcok sikerét, másrészt minden arra jogosultnak lehetővé teszik az egyesületi életben való közvetlen részvételt.

Az egyesülés megtörténte oly fontos, hogy ezzel szemben le kell küzdeni az akadályokat, legyenek azok bár személyiek is!

## Az aradi kényur.

Budapest, április 5.

Aradvármegyének a napokban tartott bizottsági ülésén előterjesztett alispáni jelentéshez hozzászólt dr. Lázár Zoárd volt országgyűlési képviselő, bizottsági tag és a többek között azt kívánta, hogy az alispán indítson sajtópert az „Egyetértés” ellen, ennek karácsonyi számában a déznai körjegyző fegyelmi ügyéről megjelent cikk miatt, ha azok a vádak, amelyekkel a cikk az alispánt illeti, nem igazak.

Az alispán ur, dr. Dálnoki Nagy Lajos, azt felelte, hogy a déznai körjegyző fegyelmi ügye szabályszerűen nyert elintézészt.

Mi karácsonykor sem irtuk, hogy ez a fegyelmi ügy nem „szabályszerűen” intéztetett el, s ma sem állítjuk. Igen, „szabályszerűen” íteltetett el a déznai jegyző hivatalvesztésére mert az ítéletet a vármegye alispánja és fegyelmi választmánya, nem pedig a sóhivatal hozta.

Mi nem is abban akadunk fel, hogy az ítélet és eljárás formai szabályok ellenére jött létre, illetve folyt le. Nem. Mi csak azt mondtuk, hogy aki ezt az ítéletet aláírta, hohém munkát végzett, mert a feltételezhető legminimálisabb judicium mellett is látnia, tudnia, éreznie kellett, hogy az ítélet a maga brutális kegyetlenségében — igazságtalan. Mi csak azt irtuk, hogy aki az ítéletet hozta, az birói palastba burkolódzó pribék volt.

Az alispán ur bizonyítgatta beszédében, hogy a déznai jegyző ügye szabályszerűen döntetett el; hát ha erről meg van győződve, ha hiszi, hogy a szabályszerűség nemcsak a külső formákra áll, hanem ez az ítélet a büntetési nem megállapítását illetőleg is kiállja a tűzpróbát: annál inkább sajtópert kellett volna indítania.

S. hogy ezt megtehesse, hogy az elévülés ne szolgáljon a per megindítására akadályul, imé: mindazt megismétejük és fentartjuk, amit karácsonykor ebben az ügyben irtunk. (v.)

**Kaszárnyaépítkezések Pécsen.** A honvédség fejlesztésével Pécsen *új honvédkaszárnyák építése* vált szükségessé. A honvédelmi miniszter érintkezésbe lépett a várossal az *új három milliós beruházást igénylő lakotanyák építése* tárgyában. A kincstár ajánlata az, hogy a város az ugynevezett sátraktábor helyén építse fel a honvédlövasság és gyslóság elhelyezésére szolgáló kaszárnyákat s ennek fejében átengedi a telket felépítményeivel együtt és évenként megfelelő térítési díjakat is fizet. A város közgyűlése ma *elfogadta a kincstár ajánlatát* a részletes tárgyalás alapjául. Rövid időn belül szintén *három milliós beruházással honvéd-tüzér lakotanyát is építenek Pécsen.* A város amortizációs költséggel fogja fedezni a nagy beruházások költségeit.

### A rovatvezető üzenetei.

**Kérdés:** Felvehető-e az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe egy gyógyszerárbérlet, ha szabályszerű gyógyszerész oklevéllel még nem bír?

**Válasz:** Amennyiben jövedelmi adója a törvényes mértékét eléri, felveendő. Ellenkező esetben azonban nem, mert az 1874. évi XXXIII. t. cz. 9. szakasza értelmében jövedelemre való tekintet nélkül a „gyógyszerész” bír választói joggal, gyógyszerésznek pedig csak az tekintendő, akinek szabályszerű oklevele van.

**Kérdés:** Ha valamely rendezett tanácsú város nyugdíjintézményt létesít, kivonhatja-e jegyzőit a vármegyei jegyzői nyugdíjintézetből és igényt támaszthat-e az addig befizetett évi járulékokra?

**Válasz:** A m. kir. belügyminiszter 110.272-1896. számú rendeletében kimondotta, hogy ha a város saját jegyzőinek nyugdíjazásáról gondoskodik, a vármegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetébe befizetett évi járulékok a város részére kamat nélkül visszatérítendőek.

**Kérdés:** Elaggásból származó hivatalképtelenség esetén a jegyző ellen van-e fegyelmi eljárásnak helye?

**Válasz:** Nincsen, mert a szolgálatképtelenség vált községi jegyzőnek ellátásáról a vármegyei nyugdíjszabályzat keretein belül kell gondoskodni.

**Kérdés:** Felelbezhető-e a község azon határozata, amelylyel külföldi állampolgárnak — honosítás céljából — a községi kötelekbe való felvétel kilátásba helyezését megtagadja?

**Válasz:** Nem felelbezhető, mert a felettes hatóság nem kötelezheti a községet arra, hogy idegen állampolgárnak a községi kötelekbe való felvételt honosítás céljából kilátásba helyezze.

## TANÜGY.

**— A tanítói illetmények folyósítása.** Az új tanítói fizetésrendezés kapcsán az új illetmények folyósításának módozataira vonatkozólag a kultuszminisztérium hivatalos felvilágosítást adott ki, amely a következő: Az állami elemi iskolai tanítók részére az illetékes tanfelügyelők kérdőíveket küldenek szét, melyeket minden tanító személyesen tartozik kitölteni. A kitöltött kérdőíveket az igazgató-tanító, a gondnoksági elnök, valamint a kir. tanfelügyelő felülvizsgálja és az adatokat hitelesíti. Az így kiállított és a minisztériumba felterjesztett kérdőívek adatai alapján lesznek besorozva a tanítók a megfelelő fizetési osztályokba, illetőleg fokozatokba és folyósítatik részükre a megfelelő magasabb fizetés. Az 1893. évi október 1-ét megelőző időben is működött tanítók személyi pótléka ügyében később fog majd intézkedés tétetni. A községi és hitfelekezeti tanítók fizetésrendezése három nagy csoportban fog megtörténni. Az első csoportba azon tanítók tartoznak, akik eddig is élveztek ugyan államsegélyt, de csak korpótlék, tandíjkárpótlás vagy személyi pótlék címén. Az ezen csoportba tartozó tanítók kitöltött és felülvizsgált kérdőíveivel az illetékes iskolások még a tanítók nevére kiállított díjleveleket és a tanítói állások javadalmáról törvényszerűen főlvezt javadalmi jegyzőkönyveket, valamint a tanítók összes működési bizonyítványait is tartoznak csatolni. A harmadik csoportba azon tanítók soroztatnak be, akik eddig államsegélyt egyáltalán nem élveztek. Ezekre nézve az államsegély kiutalása céljából az eddig szokásos módozatok maradnak érvényben. A személyi pótlékok engedélyezése a községi és felekezeti iskolai tanítóknál is későbbi eljárás tárgyát képezi. A minisztériumban a kiutalások a kérdőívek visszaérkezése (április 10.) után ugy az állami tanítóknál, mint a községi és hitfelekezeti tanítók első csoportjára nézve azonnal megkezdődnek. A községi és felekezeti tanítók második és harmadik csoportja később kerül sorra, de az első csoportra vonatkozó munkálatok bevégzése után azonnal.

**— Tanítók a kultuszminiszternél.** A Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének vezetősége a jövő héten tiszteleg az új közoktatásügyi miniszternél. A szövetség elnöke a nyugdíjrevízióra szándékszik felhívni a miniszter figyelmét s nyilatkozatot kér arra, hogy mikor nyújtja be a miniszter a tanítók nyugdíjára vonatkozó törvényjavaslatot.

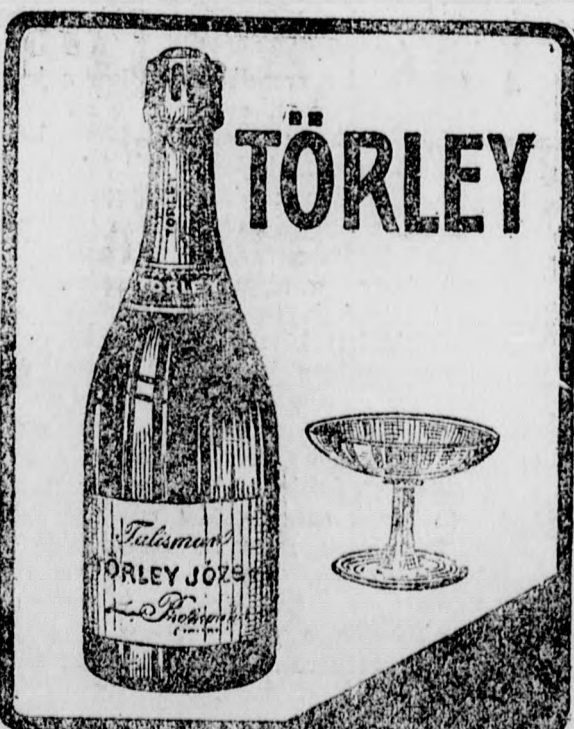
**— A tanítók segélyezőegyesületének közgyűlése.** A Budapesti Tanítók Segélyező Egyesülete a ma nap a Magyarországi Tanítók Otthonában tartotta meg rendes közgyűlését, amelyet a gyengélkedő elnök helyett Jony József alelnök vezetett. Ez alkalommal az egyesület negyven évi fenállását is ünnepelték. Barcza Albin titkári jelentésének tudomásul vétele után a számvizsgáló bizottság javaslatára a közgyűlés megadta Wehner Gyula József egyesületi pénztárosnak a felmentvényt és elfogadta a jövő évi költségeloirányzatot.

**— Megszűntek a személyi pótlékok.** A közoktatásügyi miniszter utasította a tanfelügyelőséget, hogy többé személyi pótlék utalványozása végett ne terjeszzenek fel tanítókat, mert az új fizetésrendezésről szóló törvényt ezeket a régi 200 koronás személyi pótlékokat nem ismeri.

**— Gyorsírók diszgyűlése.** A VIII. kerületi felső kereskedelmi iskola egyik termében ma ünnepi ülést tartott dr. Bárdos György tanár-elnök vezetése mellett az intézet gyorsírókőre. Megjelentek ezen a gyűlésen Budapest kiváló gyorsírói. Az ülésen dr. Fabro Henrik rendkívül érdekes és tanulságos előadást tartott „A gyorsírás mint a szellem ökonomiája” címen. Bódogh János professor, Bihari Mihály, Teörök Aladár egy-egy előadással emelték a program színvonalát. A programon szerepeltek még Bródi Károly és Singer József.

**— Felvétel az izraelita tanítóképzőbe.** Gróf Zichy János, volt kultuszminiszter ez év elején egy rendeletben megengedte, hogy az izr. tanítóképző intézet a jövő iskolaévre internátust nyithasson és közölte, hogy ezt az internátust nagyobb állami támogatásban részesíti. Az orsz. izr. tanítóképző internátusa hatvan tanuló számára lesz berendezve ezek közül 50 ingyenes és négy fizetéses hely lesz. A fizetéses helyeken az évi díj amely előleges havi részletekben fizetendő, 600 korona. Felvételért csak izr. vallású ifjak pályázhatnak s az internátusi helyek felerészben mindig az izr. vallásfelekezet orth. szervezeti hitközségeihez tartozó szülők gyermekeit illetik meg. A felvételi kérvényeket 1 koronás bélyeggel ellátva a kultuszminiszterhez címelve, az intézet igazgatójánál kell benyújtani május hó 31-ig. A hiányosan felszerelt folyamódványokat nem veszik figyelembe.

**— Ifjúsági hangverseny báró Eötvös József emlékezetére.** Báró Eötvös József születésének századik évfordulója alkalmából április 5-én, szombaton a Barcsay-utcai főgimnázium ifjúsága a Royal-szálló nagytermében este félnyolc órakor nagyszabású hangversenyt rendez. Az érdekesen összeállított program után táncz fog következni. A gimnázium igazgatója, Acsay István volt az első, aki a tanári kar együttműködése mellett az ifjúsággal nyilvános táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem részben a tanárok özvegyeit és árvaít segítő egyesületeknek, részben a segélyegyletnek és a zenekarnak jut. A hangverseny végrehajtó bizottságának vezetői dr. Dénes Lajos és Bruck Ferencz.



**— Az állami ösztöndíjak.** A közoktatásügyi minisztérium által az egyetemi polgárok, jogakadémiai és más főiskolai hallgatók, valamint a közpiskolai tanulók számára hirdett állami ösztöndíjpályázatok ügyében a folyamódások és a jelentések mind beérkeztek az egyetemi, illetőleg a közpiskolai ügyosztályhoz, ahol most készülnek az előterjesztések a miniszter részére. A döntés e hó folyamán megtörténik.

## EGYESÜLETEK.

**(—) A Nagypénteki Református Társaság** tegnapi tartotta évi közgyűlését. A társaság azzal a céllal alakult és működik, hogy a züllés veszélyének kitett mindkét neműi gyermeket mentse meg a társadalom számára. A közgyűlés díszes közönség jelenlétében folyt le. A társaság, amely a gyermekvédelem hazánkban való meghonosításában az uttörő munkálatokat végezte, a tart el, nevel és iskoláztat. Évi költsége 44.000 korona. Az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a budai református lelkesi hivatal, II., Szilágyi Dezső-tér 3. és Takách László gondnok, II., Fő-u. 71. szám.

**(—) A Magyarországi Gyógyszerészségédek Országos Szövetségének közgyűlésén** történtek a gyógyszerészségédek egy nagy csoportját kiválasztásra kényszerítette s most ezek tömörülve, elhatározták, hogy egy új szövetséget alakítsanak és pedig „Gyakorló Gyógyszerészek Országos Szövetsége” címen. Az új alakulás érdekében ma mintegy ötven aláírással Magyarország gyógyszerészségédek kiáltványt intéztek, amelyben belépésre szólítják fel a kartársakat és hangsúlyozzák, hogy programjuk a gyógyszerészségédek érdekeinek védelme mellett az általános kari érdekek szolgálata lesz. Az új szövetséget május első felében alakítják meg s ezen az alakuló gyűlésen fejtik ki részletesen a szövetség programját.

**(—) A Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete** által április 6-án, vasárnap a fővárosi Vigadó összes termeiben rendezendő művészi hangversenynyel egybekötött öt órai tea-délután iránt mindinkább nagyobb érdeklődés jelentkezik a nagy közönség körében. A rendezés élén gróf Batthyány Gézá, gróf Zichy Sándor, gróf Bisztingen Rezső és gróf Sztáray Sándornéval a legnagyobb buzgalommal igyekeznek az estély sikerét biztosítani. A művészi hangverseny után a magyar királyi I. honvédegyalozred zenekara Bachó karnagy vezetésével fog a tea alatt hangversenyezni. BBelépőjegyek tea-szelvényvel együtt három koronáért kaphatók az egyesület titkárságánál, IV., Váci-utca 36. sz. s a nagy hangverseny napján a Vigadó pénztáránál.

**(—) Az Egyetemi Kör jubileuma.** Az Egyetemi Kör intézőbizottsága Dréhr Imre elnöklété alatt elhatározta, hogy a folyó 40-ik jubiláris egyesületi esztendő t fényes ünnepekkel fogja emlékeztetessé tenni. A jövő hónap folyamán az összes volt — ma még életben lévő — elnökök, tisztikari és bizottsági tagok részvétele mellett díszközgyűlést rendeznek, majd a volt elnökök arcképesarnokát fogják leleplezni. A kör elnöksége ezuton is felhívja mindazokat, akik az elmúlt negyven egyesületi év alatt a kör életében, mozgalmaiban résztvettek, adjanak életjelt magukról. Együttel felhívja az összes volt elnököket, illetőleg az elhunyt elnökök hozzátartozóit, hogy arcképeiket az elnöki arcképesarnokban való kifüggesztés céljából rendelkezésükre bocsássák. Levelek a kör elnökéhez címzendők a kör VIII., Üllői-ut 4. I. emelet alatti helyiségébe.

**(—) Az Országos Magyar Alkoholellenes és az I. ker. Általános Közjótékonyági Egyesület** Alkoholellenes Szakosztálya rendes évi közgyűlést április 6-án (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor a Közjótékonyági Egyesület helyiségében (I. ker., Attila-körút 41. szám, első emelet) tartja. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Radnay Árpádné előadása: Hölgyeink kedves szokásairól. Dr. Büchler Lipót alelnök előadása: A Balkán-háború és az alkohol. Vendégeket szívesen látnak.

**(—) A Férfligá holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a Közgazdasági Társaság helyiségében (Mária Valéria-utca 12.) ülést tart, amelyen a Férfligá Szövetségnek kongresszusi előkészítő bizottságát alakítják meg. Az előkészítő bizottság elnökévé Lukács György v. b. t. t. volt kultuszminiszter van jelölve, aki kilátásba helyezte, hogy az alakuló közgyűlésen részt vesz.**

**(—) Az Országos Reformklub igazgatósága** hétfőn, április hó 7-én este félhét órakor VI., Andrássy-ut 27. szám alatti helyiségében előadást rendez, mely alkalommal Gálóssy Árpád mérnök ad elő A föld körül címen. Az előadás Aradi Viktor e tárgy előadásának folytatása. Az előadást vita követi. Vendégeket is szívesen lát az igazgatóság.

# TÖRVÉNYSZÉK.

§ Igy ítélt a csász. kir. bíróság. Prágából jelentik: A haditörvényszék ma ítélkezett a 14. dragonos ezred 50 tartalékosáról fölött, akik őszszel szlávbarát tüntetést rendeztek Pardubitzban, mikor a helyőrségtől elszállították a csapatokat a galicziai határra. *Egy tartalékos halálra ítélt a haditörvényszék s ezen már végre is hajtották a halálos ítéletet, két tartalékos büntetése husz évi fegyház, kettőt tizenöt évre, a többit egy évtől 5 évig terjedhető fegyházra ítélték.*

§ A fiúmei közjegyző fegyelmeje. A magyar Birodalomban érvényben levő végrehajtási törvényt és novellát az igazságügyminiszter is megakartá honosítani s 1911. év őszén bizottságot küldött ki, hogy az ott fennálló állapotokat megszüntesse. Fésüs György fiúmei közjegyzőnek ez az újítás sehogysém tetszett, mert ezáltal jövedelmét látta veszélyben. Már a bizottság előtt óvást emelt a törvény és novella életbeléptetése ellen, de ez mit sem használt. Erre Fésüs György 1912. január 12-én az igazságügyminiszterhez intézett írásában azt írta, hogy a *miniszteridős urak jogtiprók, tulbulzalmukban lelketlen önkénynt követek el* azáltal, hogy hivatalos tulbulzalmukban a fiúmei közjegyzőket jövedelmüktől megfosztották. A fiúmei törvényszék, mint elsőfokú fegyelmi bíróság Fésüst a hatóság íránt tanusított tisztelensége miatt *száz korona pénzbüntetésre ítélte.* Ezt az ítéletet a Kuria is helybenhagyta.

§ Ismét Mészáros II. Pál. Még élénk emlékeztünkben van Mészáros II. Pál, aki meghalodogult rendőr korában Hérics-Tóth ügyész ellen elkövetett merényletével tette magát közismertté. Most a Kőzuti Villamostársaság szolgálatában áll. Még 1911. év nyarán Augenstein Károly suhanczot és ennek anyját, Augenstein Károlynét bántalmazta, amiért ma a budapesti büntető törvényszék *hivatalos hatalommal való visszaélés miatt egy hónapi fegyházra ítélte el.*

§ A tömeggondnokságok osztogatásáról. A Kobrak-féle esődtömeggondnokság kiosztása nemcsak az ügyvédi kart és a kamarát foglalkoztatta, hanem az igazságügyminiszter közbelépését is maga után vonta. Balogh Jenő igazságügyminiszter hétfőre huzalmas értekezletre hívta meg ez ügyben az ítéltábla és a kamara elnökét is, ma pedig így nyilatkozott ebben az ügyben: „Hétfőn délelőtt bizalmas értekezlet lesz nálam ebben a kérdésben, amelyre meghívom mindenkit, aki irányszó faktor ebben az ügyben és akinek a véleménye fontos. Meggyőződésem, hogy rendezni kell a tömeggondnokságok osztogatását, perzeze magamnak már megvan a véleményem és a tervem a kivételre vonatkozólag is, de erről — sajnálatomra — a perczben nem nyilatkozhatom. Nem akarok elébeugni a hétfői értekezletnek, amely majd határozni fog. Ha az értekezlet eredménye olyan lesz, amely már megérett a közlésre, arról természetesen értesíteni fogom a sajtót, annál inkább, mert magam is nagyon fontosnak tartom ezt a kérdést.”

§ Emberöléssel gyanúsított orvos, Dr. Látványi Sándor egri irgalmasrendi kórházi orvos annak idején egy szert talált fel az epilepszia gyógyítására. Egész tömeg hírlapi cikkek foglalkozott ezzel a csodaszerral. A megrendelők a szert utánvétel kapták, amelyhez csatolva volt a használati utasítás. E szerint a betegeknek naponta *tiz pasztillát kellett bevenniök.* Az epuratinnak nevezett csodaszert azonban nem vált be, mert az orvos ellen most kétrendbeli emberölés és egy gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt eljárás indult meg. A budapesti törvényszék vizsgálóbírája el is rendelte a vizsgálatot, amelyre az adott okot, hogy — a vád szerint — Harmath Jenőné a gyógyszer beszedésének hatodik, Dubravitzky Lászlóné a hetedik napon súlyos tünetek között meghalt, Huszár Györgyné úpesti lakos pedig súlyos beteg lett. A halottakat felboncolták és a hullarészeket végleg megvizsgálták, aminek az eredményeként konstataáltak, hogy *egy-egy epuratin-pasztilla félmilligramm colchidint tartalmaz,* ami igen erős mérég és aminek rendelése a legnagyobb óvatosságot igényli. Ebből meríti a vádhatóság a gyanúját. Mikor pedig Dubravitzky állapota rosszra fordult és erről dr. Látványit értesítették, az orvos nem kereste fel a betegét, sőt főbőlsőgesnek tartotta azt is, hogy a kezelőorvosokkal érintkezzen.

§ Feleséggyilkos katonaszűkevény. Aradról jelentik: Az aradi vár lőrtőnéből az éjjel megszökött Vojtemes István borosszebesi születésű pórtartalékos katona, kit gyilkosságért nemrég a hadbíróság egy évre elítél. Vojtemest az őszszel behívták szolgálatra az aradi 39. ezredhez és ja-

nuárban egy napi szabadságra vasárnap hazament Borosszebesre. Otthon fiatal feleségét éppen tetten érte, amint egy fiatal parasztlégnnyel légyottan volt. Vojtemes bajonettel leszúrta felesége csabítoját. A hadbíróság ernye ítéletet rótt ki rá és csak *egy évi fogsággal büntette.* Vojtemes mint jómagaviseletű rab elég szabadon mozgott a fogságban és ezt kihasználva, a várfogházból a szúczokon keresztül elmenekült. Körözését elrendelték.

§ Betörő tanítónő. Gombos Ilona tanítónő a mult évi december elején megtudta, hogy Deák Albert zentai czukrász 2500 koronát vett ki bankból és azt szekrényébe zárta. Egy este a tanítónő két kerítésen átmászva betörte Deákék házának folyosóját, a szekrényt felnyitotta és a pénzt elvitte. A betörés után a pénzt Mária nevu hugával a határban elásta. A rendőrség a tetteseket csakhamar kinyomozta. A szabaddai törvényszék a betörő tanítónőt, aki töredelmes vallomást tett, hat hónapi börtönrre, nővérét, Gombos Máriát pedig dorgálásra ítélte el.

§ Elítéltek egy kereskedőt. Rottenberg Hermann miskolczi előkelő kereskedőnek elsőrangú terményáru-üzlete volt. Évi áruforgalma 250,000--300.000 koronára rugott. Néhány évvel ezelőtt Rottenberg tőzsdei játékokba bocsátkozott és nagyobb köteleteket csinált, amelyek csakhamar anyagromlását idézték elő, 1909-ben már annyira romlásba sodorta a vakmerő tőzsdejáték, hogy ügyeit csak hitel igénybevételével tudta rendezni. A mult évben — bár már tudta fizetésképtelenségét — egyik hitellezőjénél, a Borsodmiskolczi Gőzmalom K. T. máj zalogba helyezett 10.000 korona értékpapírt 8000 korona életbiztosítási kötvénnyel, 2-3000 korona értékű részvényt és nagymennyiségű terményárut, melyre 19.987 korona 64 fillér kölcsönt vett fel. Majd újabb és újabb adósságokat csinált, sőt az évi mérleget sem készítette el. A hitellezők féljelenítették. A miskolczi törvényszék tegnap tárgyalta a megtévedt kereskedő büntetését és Rottenberg csalárd és vétkes bukás büntetése miatt hat hónapi börtönrre ítélte.

## Nyiltter.

§ Rovatlan közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

## Tévedések

kikerülése végett szives figyelmébe ajánlom a tisztelt közönségnek, hogy férfi-, fiu- és leánykaruhatelepem mult évi augusztus hó óta (új áruházam elkészültéig) a Múzeum-körút 3. számú házban, az új építkezés mellett, ahol előlt üzletem volt, nyert ideiglonos elhelyezést. Együttal szives tudomására hozom a t. közönségnek, hogy tavaszi és nyári árjogyzékem megjelent, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

## NEUMANN M.

cs. és kir. udv. és kamarai szállító  
**férfi-, fiu- és leánykaruhatELEPE**  
**BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRUT 3.**  
Fiókok: Arad, Belgrád, Brassó, Debreczen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Linz, Miskolcz, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sofia, Szeged, Temesvár, Zágráb.

# The Mutual

newyorki életbiztosító társaság

TISZTAN KÖLCSÖNÖS!  
Részvényesol nincsenek!

**3104<sup>1</sup> MILLIO frank vagyon!**

1913-ban 89,989,820 frank nyeményszalók közül a biztosítottak között felosztásra!

Nevezetesebb előnyök:  
Évi nyeményszalók már az első évtől kezdődőleg; Háborúbiztosítás külön díj nélkül a teljes toke erejéig; Keresetképesség esetén teljes díjmentesség; Három évi díj befizetése után inggnybiztosítás; Szabad utazás és tartózkodás a föld bármely részén külön díj nélkül; Megállapítottan kötvényi.

Vezérlőszékhely Magyarországon és a Kéket részere:  
**Budapest, Andrássy-út 20**

MATTON/FELE  
**GISSHUBLER**  
SAVANYÓVIZ

**BACHRUCH A.**  
ezüstáru-gyára, Budapest, IV., Királyi Pál-utca 13. sz.  
A gyári épület földszinti helyiségben állandó eladás nagyban és kicsinyben legolcsóbban szabott eredeti gyári áron.

## SPORT.

### Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

A *Tavaszi handicap* 6000 koronáját egy Przedswit-crack: *Dovecot* vitte el. A Mautner-ló teljesítménye elég acceptabilis, mert habár csak küzdelem után nyert, horribilis súlyával és gyenge lovasával nem lehetett töle többet kívánni, hisz a vert mezőnyben végeztek *Dara, Baby II., Rahl, Orom, Csóka és Csapodár.* Az *Eladók akadályversenyében* három bukás volt. *Romola, Tou-Tou* és *Vacant* váltak meg lovasaiktól. Ezek közül az urlovos *Fries* könnyebb agrázkódást szenvedett. Az utolsó futamban *Baluska* óvást adott be a győztes *Árpád* ellen, de ezt nem akzeptálták.

Részletes eredmény:

- I. Eladók handicapja.** Díj 1500 K. Táv. 1200 m. 1. Epsom, 2. Bihar, 3. Rothe Resl. vbkqjmfjdyimjyppw 1. Dávid E. Epsom (Folis), 2. Bihar (Fries), 3. Rothe Resl. — Futottak még: Nebuló II., Corvinus, Borbolya, Renatus, Luli, Kéves, Ugrifüles. — Küzdelem után fél hosszal első, 1 hosszal harmadik. — Tot.: 10:53, 20:37, 37, 100. Könyvfogad.: 5 Epsom, Bihar, 10 Rothe Resl.
- II. Tavaszi handicap.** Díj 6000 K. Táv. 1200 m. 1. Mautner V. *Dovecot* (Jurnik), 2. Szam (Szilágyi) 3. Szaraczón (Weckerman). — Futottak még: Csapodár Baby II., Dara, Orom, Rahl, Uk diricordi, Anyuczi Csóka. — Küzdelem után fejhosszal első, 1 hosszal harmadik. — Tot.: 10:53, 20:52, 149, 109. — Könyvfogadások: 4 *Dovecot*, 6 Szaraczón, 10 Szam.
- III. Vicsési-díj.** (Gátverseny.) Díj 2000 K. Táv. 2400 m. 1. Schlesinger W. és tsa Du (Heasman), 2. Gnat (Smutny), 3. Dani (Lipták). — Futottak még: Mén, Marót, Palóczkirály, Polish Galloway. — Biztosan 1 hosszal első, háromnegyed hosszal harmadik. — Tot.: 10:27, 20:30, 32. Könyvfogadások: 1 és fél Du, 2 Gnat.
- IV. Eladók akadályverseny-handicapja.** Díj 2000 K. Táv. 3600 m. 1. Wodianer B. *Orissa* (Heasman), 2. Füttyös (Bocskay), 3. Dillon (Szántó). — Futottak még: Florian, Samuella, Romola, Eldorádó, Garonne, Tou-Tou, Vacant. — Biztosan 2 hosszal első, 3 hosszal harmadik. — Tot.: 10:53, 20:51, 146, 146. — Könyvfogadások: 10 Orissa, 12 Füttyös, Dillon.
- V. Cserháti handicap.** Díj 3000 K. Táv. 1600 m. 1. Gróf Sigray A. *Bellebonne* (Spiler), 2. Sanda (Podrasil), 3. Lamoral (Baluska). — Futottak még: Hindu, Visz, Colczoda, Little John, Gazdasszony, Pani Dulska, Bieskás, L'amour. — Könnyen 5 hosszal első, 3 hosszal harmadik. — Tot.: 10:44, 20:34, 39, 31. — Könyvfogadások: 3 L'amoural, 4 Bellebonne, Sanda.
- VI. Hároméves nyeretlenség versenyé.** Díj 2000 K. Táv. 1800 m. 1. Zungen I. *Árpád* (Braunack), 2. Florestan (Baluska), 3. Mircille (Illavenská). — Futottak még: Feneleány, Fleurette. — Küzdelem után 1 hosszal első, 5 hosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:31, 24. — Könyvfogadások: 1 Árpád, 1 és egynegyed Florestan.

### Alagi nagy akadályverseny.

— Ötödik nap. —

A meeting holnap éri el legérdekesebb napját, amennyiben a legjobban dotált verseny: az *Alagi nagy akadályverseny* lesz a program keretében lefutva. Oly klasszisu társaság, mint a mult évben, nem fog startjánál találkozni, mégis igen érdekes lefolyásnak ígérkezik, mert a pályázók tudása körülbelül egy vonalon mozog. Valószínű indulók ezek: Szermémetien (Szente), Daemon (Slinn), Rebarbara (Rybenski), Szegény legény (gr. Esterházy), Nordstern (Smutny), Duty (Fries), Blue Aidan (mr. Heasman), Lord Mac (Kollár).

Sok változáson ment át a fogadási lista, míg végre megállapodtak a fogadók *Rebarbara*-ban, de nem sokkal kevesebb a hive *Daemon*-nak sem, sőt *Szegény legény*-nek is meg van a tápora. Már most az esélyeket bírálva, dacára, hogy *Szegény legény*

a Most vagy soha akadályversenyben elbukott, mellé állunk bizalmunkkal, mert azt láttuk, hogy a négyéves csak az elején idegenkedett a nehéz akadályoktól s ha a verseny simán folyt volna le, feltétlenül győzött volna. A Liptay-istálló *Nordstern*-ben is sánosz lóval rendelkezik s legutóbbi győzelme azt mutatja, hogyha *Szegény legény*-nyel *Maskó* érné illusztris gazdáját, meg tudja nyerni a díjat. *Rebarbara* igen biztos ugró — dícséret illeti érte idősb Mravikot — s ez tudvalevőleg igen nagy előny s épp ezért jóformán oly esélyt adunk neki, mint *Szegény legény*-nek. *Daemon* öt éves létére előnyös súlylával megküzdömben. Esélyt azért nem adunk neki, mert — nem tagadható, hogy egynehány jó formája van — nincs meg a kellő klasszisa. *Blue Aidan*-ról azért kell megemlékeznünk, mert igen jól tartotta magát a Rákosiban. Hogy nehéz akadályokon is ilyen lesz-e a szerepe, ezzel még adós. *Duty* volna a mezőny legjobb lova; de roguo volta miatt el kell tekinteni tőle, habár könnyen okozhat meglepetést *Szemérmellen*-ről nem igen mondhatunk véleményt, szintugy *Lord Mac*-ról sem.

Összegezve az elmondottakat, az a véleményünk, hogy a

#### Liptay-istálló

viszi el a díjat *Rebarbara* és *Daemon* előtt.

A nap többi futamai közül a *Háromövesek handicapja* és a *Visegrádi handicap* érdemel említést. Az előbbiben *Illner*, *Salvator*, *Zabfaló* és a *Dreher-istálló* lovai (*Piccolo*, *Rabenbrail*) említhetők fel, míg az utóbbi futamban *Slavin*, *Szabad*, *Álca*, *Fair-play* és *Trosa* a sánoszok.

Jelöltjeink:

- I. *Waste*—*Paris*
- II. *Slavin*—*Fair-play*
- III. *Liptay-ist.*—*Rebarbara*
- IV. *Illner*—*Zabfaló*
- V. *Royal Mail*—*Mén Marót*
- VI. *Dávid-ist.*—*Castor*.

#### Elmaradt katonai labdarugó-mérkőzés.

Bécsből jelentik: Holnap lett volna az ottani football sporttereken a mérkőzés a Deutschemeister-erred csapata és az első Landwehr gyalogezred válogatott footballistái között, de a verseny elmaradt. A hadügyminisztérium hivatalosan közzétette, hogy a mérkőzést előre nem látott akadályok miatt le kellett mondani.

( ) A vasárnapi labdarugó-mérkőzések. Nemzetközi mérkőzések. FTC—WSpC Üllői-ut délután fél 5. Bíró: Izsó László. BAK—WAC Üllői-ut fél 3. Bíró: Ujvári Ödön. MTK—DFC Prága. BFC—Rapid Bécs. I. osztályu bajnokság TTC—UTE Népsziget délután fél 5. Bíró: Kiss Menyhért. Törökvis—BTC Millenaris pálya délután fél 5. Bíró: Schubert M. Ferencz. — A másodosztályban a III. ker. TVE—FLAK (Határ-utca), KAOE—URAK (Hungária-ut), BTK—FSP (Vécsey-utca), BEAC—ESC (Frangepán-utca), JAC—MAFC (Soroksári-ut) mérkőzések kerülnek eldöntésre, az előjelzettek nagyobb győzelmi esélyével.



# PALMA

## KÖZGAZDASÁG

### Az új államkölcsön kibocsátása.

— 90.60 százalékos aláírási árfolyam. —

Budapest, április 5.

Teljes világhírességet derít az új államkölcsönre a Magyar általános hitelbank által a nyilvánosság számára közzétett prospektus és az új kölcsön aláírására szóló felhívás. A magyar kormány a Rothschild-pénzesoportnál háromszázmillió korona névértékű kölcsönt vesz fel, amelyből egyelőre csak a 150 millió korona összegű négy és fél százalékos járadékot bocsátja aláírásra, míg a hasonló összegű és hasonló kamatozású állami pénztárjegyet tráczában tartja és alkalmasabb időpontban hozza piacra.

Az új járadék négy és félszázalékos alapkamatu lesz, s a kötvények után a kamat 1913 április 1-től kezdődőleg, minden év április és október 1-én fizetetik félévi utólagos részletekben. A régi négy százalékos járadékunk szelvényei június és december 1-én esedékesek, az 1910. évben fölvetett és a nagy államkölcsön néven emlegetett 500 millió koronás kölcsön után szintén április és október 1-én váltható be a szelvény, épp úgy, mint a legújabb államkölcsönnel, míg az aranyjáradék januári és júliusi szelvényekkel van ellátva. Az új kölcsön 10 évig adómentes, s ugyan- eddig nem konvertálható. Az adómentesség azt jelenti, hogy a járadékkötvények tökéértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetettnek ki.

Ami az új kölcsön kibocsátása körül a pénzügyi körök és a gazdasági közvélemény leginkább izgatta, illetőleg érdekelte, az a kibocsátási árfolyam. Ebben a tekintetben a pénzesoport elment a végső határig, s tekintetbe véve a pénzpiac mai helyzetét, a 90.60 százalékos aláírási ár kedvezőnek mondható. Ez olyan árfolyam, amely kevés hasznot nyújt a kölcsönt átvevő csoportnak, de annál több előnyt biztosít a rentiereknek. A 90.60 koronás kibocsátási árfolyam mellett a 4 és fél százalékos járadék tiszta kamathozadéka 4.97 százalékos, ami az aláírás sikerét okvetlenül biztosítja. A négy százalékos járadékunk ma 82.20 korona, s tiszta kamattjévedelme 4.87 százalékos, úgy, hogy az új járadék 0.1 százalékkal nyújt nagyobb kamatozást a réginél. A kamatkülömbözöt csábitja a tőkést aláírásra, viszont azonban az a veszély fenyeget, hogy a nagyobb kamattjévedelem miatt eladják a régi típusú járadékot, s újat vesznek helyette. Jelen esetben ez nem tartja magát, mert mindössze 150 millió korona összegű járadék kerül kibocsátásra, s osztják és magyar piacokon kívül Németországban és Hollandiában is kiteszik nyilvános aláírásra.

Az aláírás április tizedikén, csütörtökön lesz. Figyelemreméltó az aláírási felhívásnak az a pontja, hogy az október 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni. Más szóval ez azt jelenti, hogy akik kötelezik magukat, hogy október 15-ig nem hozzák piacra az új járadékot, azok tulajjegyzés esetén előnyben részesülnek. Németországban a zárolási jegyzés esetén olcsóbb árfolyamot szoktak megállapítani, mert hiszen az különös érdek, hogy új kibocsátás esetén az összes címlet ne lépje el a piacot. A kötvények ellenértéke három részletben fizetendő be. Az első 40 százalékos április 18-ig, a második 30 százalékos április 28-ig, s a harmadik, illetve utolsó 30 százalékos május 14-ig fizetendő be. Kissé elhibázott dolog a konzorziumtól, hogy a kölcsön 70 százalékat május 5-ig fizetendő be. A múlt hónapban a német kölcsön első negyven százaléka márczius 26-án volt esedékes, s ez olyan feszültséget idézett elő a német pénzpiacban, hogy utolsó pénzért 12 és fél százalékot is kínáltak. Nálunk is igénybe fogjuk venni piacunkat az első két részlet befizetése, s éppen ezért sokkal helyesebb lett volna az első harmincz százalékos befizetését május 5-re

tenni, ami föltétlenül kisebb rázkódást von maga után.

A járadék-kötvények 480, 2400, 4800 és 9600 koronás címletekben, illetőleg az ennek megfelelő márka, frank és font sterling névértékben kerülnek kibocsátásra. Kisebb névértékű címleteket azért nem lehet kibocsátani, mert a 480 koronás számított értéke 20 angol font, amelynél kisebb címletű papírost nem akartak plaszirozni. A járadékot demokratizálni kell, minél kisebb címleteket kibocsátani, hogy a kis tőkés is az állam hitellezőjévé válhasson. Ezt megteheti Franciaország, ahol 10 frankos járadékot rejteget a kis tőkés a fiókjában, mert a francia államadósági kötvényei saját polgárai között érték el nagy népszerűségüket. Mi azonban az idegen tőkére vagyunk utalva, s mindig figyelemmel kell lennünk arra, hogy járadékkötvényeink rajtuk kívül idegen piacokon, idegen tőke-pénzesek között is kibocsátásra kerülnek.

#### A Kereskedelmi Csarnok új elnöksége.

Jelene Henrik lemondásával megüresedett a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöki széke. Ennek az előkelő társadalmi pozíciónak betöltése, amely azonban nagy közgazdasági tudást is igényel, nem kis gondot okozott a Csarnok vezetőségének, mely végül is úgy döntött, hogy az elnöki tisztet nem tölti be, hanem az alapszabályok módosításával olyan nagyobb elnökséget választ, mely megfelel a Csarnok széles kereteinek. Így az április 13-án tartandó közgyűlésen, mint már jeleztük társelnökké választják Kunz Ferencz eddigi ügyvezető aelnököt és dr. Schreyer Jakabot, a Csarnok volt nagydíjazott főtitkárát. E két férfiban valóban arra hivatott kiváló szakemberek kerülnek a nagykereskedő-testület élére. De betöltik az ideai közgyűlésen már a három elemzői tisztet is. Itt azonban már nagy harcra van kilátás. Értesülésünk szerint biztos a megválasztása dr. Köhner Jenőnek és Székács Antalnak. Ellenben kiáratlem lesz a harmadik helyért Kaszab Aladár, Goldzieher Géza, Róna Sándor és Lukács Jenő között. Legnagyobb pártja Kaszab Aladárnak és Goldzieher Gézának van. Bármelyiket választják is meg, mellő kezébe kerül az aelnökség. Itt emlíjük meg, hogy a Csarnok tegnap szétküldött évi jelentése közgazdasági körökben élénk feltűnést keltett s számosan üdvözölték érte a Csarnok kiváló főtitkárát dr. Schreyer Jenőt, kinek szakavatott vezetése alatt az egyesület az elmúlt évben oly sikeres tevékenységet fejtett ki.

Az Urikány-Zsilvölgyi Kőszénbánya közgyűlése. Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya részvénytársaságnak Ullmann Adolf főrendiházi tag elnöklésével ma megtartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy a 276.462 koronányi alapszabályszerű leírások eszközése után fennmaradó 2,033.574 K tiszta nyereségből 157.688 K a tartalékalapba helyeztessék, 1.440.000 K az 1912. üzletévre 9%-nyi osztalék kifizetésére fordítottassék, 240.000 K az értékesítőkneké alap rendkívüli javadalmazására, 10.000 K az alkalmazottak nyugdíjalapjának gyarapítására használtassák fel és az alapszabályszerű jutalékok fedezése után fennmaradó 23.414 K új számlára vitessék elő. A 200 K névértékű részvények 22. számú szelvénye e hó 7-től kezdve 18 koronával kerül beváltásra. Az igazgatóság jelentése megállapítja, hogy a szénpiacnak állandóan igen kedvező helyzete és a társulat által termelt szén iránt — annak kitűnő minőségénél fogva — megnyilvánult élénk kereslet a lejáráó szállítási szerződéseknek megfelelő feltételekkel való megújítását tette lehetővé. A folyó kötések sima lebonyolítását az a körülmény is elősegítette, hogy a magyar királyi államvasutak vonalain 1911-ben fennállott és tetemes károkat okozott forgalmi viszonyok az elmúlt évben csak jóval kisebb mértékben és tartammal mutatkoztak. A kőszénpiacban, csak úgy, mint a szénpiacban, különösen az év vége felé lényeges javulás volt észlelhető, s a melléktermékek ugyancsak könnyen és kielégítő árák mellett találtak elhelyezést. A társaság érdekeltségét vállalt az elmúlt évben a Hitelbank által a bronbergi bányaművek átvétele céljából alapított Sopronvidéki Kőszénbánya Részvénytársaságban és annak üzletvezetését is ellátja. A társasági alaptökének az 1912. évi rendes közgyűlések 9 millió koronáról 16 millió koronára elhatározott fölemelését a társaság teljes sikerrel vitte keresztül. A befolyt felpénzből a fölmerült költségek és leírások fedezése és a társulati nyugdíjalapnak 100.000 koronával való javadal-

mazása után 3.321.794 koronát a tartalékalap gyarapítására fordítottak. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentést megadta s a felügyelő-bizottságba az eddigi tagokat újra megválasztotta. Török Jenő Endre részvényes indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak az elért kedvező eredményekért köszönetet szavazott. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Bellesceze Fernard grófot az igazgatóság elnökévé és Ullmann Adolfot alelnökké újra megválasztották.

**A Generali érvényessége.** A Triestti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) márczius 26-án tartotta meg 81-ik rendes közgyűlést Bessa Marco elnökle alatt. Az elnök jelentette, hogy a társaság vezérigazgatója, *terrali Richetti* Ödön slyos egészségi tekintetből és határozott orvosi rendelkezés alapján lemondott. Az igazgatóság és igazgatótanács, bár nagy sajnálattal, kénytelen volt az érdeműs vezérigazgatónak lemondását a jelzett körülményekkel igazolt vizsgálhatatlan elhatározásánál fogva tudomásul venni. A közgyűlés *Richetti* lemondását a társaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hálás elismerése és mély köszönete kifejezése mellett tudomásul vette és őt közfelkiáltással az igazgatóságba bevalasztotta. A közgyűlés elé terjesztett 1912. évi mérlegek előttünk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1912. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.267.209.909 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 55.525.392 korona és 20 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.703.976 korona 65 fillérrel 375.547.656 korona 67 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztály-alapja 7.141.183 korona 12 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörűveg biztosítást, a díjbevétel 18.926.541.149 korona biztosítási összeg után 32.462.892 korona 58 fillér volt, miből 11.326.023 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 21.136.869 korona 21 fillérre rugott és ez összegből 15.302.274 korona 59 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitették át. A jövő években esedékes váló díjkötelezvények összege 155.630.256 korona 27 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.636.426 korona 93 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 916.019 korona 81 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 6.048.766 koronát, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.793.257 korona 34 fillérre rugott. Károkért a társaság 1912-ben 49.019.662 korona 23 fillért és alapítása óta 1.112.818.121 korona 56 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 222.758.821 korona 22 fillér esik. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 416.840.622 korona 40 fillérről 434.367.388 korona 47 fillérre emelkedtek. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékre esik.

**A tőzsde közgyűlése.** A budapesti áru- és értéktőzsde ma délután négy órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést *Horváth Elemér* miniszteri tanácsos, a tőzsde elnökének elnökle alatt. A kormány képviselőtében dr. *Emich Gusztáv* miniszteri tanácsos jelent meg. A közgyűlés első tárgya a tőzsde tanácsának az 1912. évről szóló jelentése volt, mihez a közgyűlés egyhangulag és vita nélkül hozzájárult. A második pont a gabonahatár-ídő üzlettel összefüggésben lévő ügyek reformjának tárgya volt. *Horváth Elemér* elnök kijelentette, hogy a reformmunka még nem készült el teljesen, a munkálatok még folynak és a tőzsdetanács novében ígéretet tett arra, hogy a reformok megalkotása, illetve közzététele előtt a tanács minden egyes érdeklődő tőzsdetagozt készségesen meg fog e tárgyban hallgatni. *Bing Gyula* azt vitatta, hogy a tervezett reform megalkotására a tanács nem jogosult és hogy a reform meghozása a közgyűlésnek szuverén joga. *Krausz Simon* azt vitatta, hogy a tanácsnak igenis joga van, sőt kötelessége a reform megalkotása és életbeléptetése. *Sándor Pál* *Bing* indítványával szemben azt proponálta, hogy bízzák a tanácsra a reform megalkotását, de azal a kikötéssel, hogy a reformok életbeléptetése előtt olyan időben publikálja határozatát, hogy szükség esetén rendkívüli közgyűlést hívhassanak egybe. *Vámos Dezső* felszólalása után *Bing Gyula* visszavonta indítványát és kérte a közgyűlést, hogy

járuljanak hozzá *Sándor Pál* javaslatához. Az elnök kijelentette, hogy mindössze tévedéseken alapult az egész kontraakció és most, hogy sikerült az ellentéteket eloszlatni, ismételtén biztosította az érdekelteket arról, hogy a tanács a legnagyobb kullantériálkkal fogja a reformokat megalkotni. *Sándor Pál* indítványát fogadta el tehát a közgyűlés, amely ezzel véget is ért. Délután három órától este egynegyed hétig választotta meg a tőzsde három új tőzsdetanácsosát. Az elhunyt *Herzmann Bertalan* és a tőzsdetanácsosságról leköszönt dr. *Hirsch Albert* és báró *Köhner Jenő* tőzsdetanácsosok helyébe a tőzsdetagozt *Bing Gyula* gabonakereskedőt (407 szavazattal), *Vágó Józsefet*, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank igazgatóhelyettesét (519 szavazattal) és *Schamburg Mórt*, a Neumann Frigyes utódai cégé birtagját (318 szavazattal) választották meg tőzsdetanácsosokká. A választás eredményét este háromnegyed hét órakor hirdette ki *Sándor Armin* tőzsdetanácsos, a szavazatszedő bizottság elnöke.

**A Kölesönös szövetkezet új esődje.** A Kölesönös Segélyező Egyesület mint szövetkezet ellen néhány hét előtt elrendelték a csődöt, de a hitelezők, hogy a szövetkezet csendes felszámolását lehetővé tegyék, maguk törekedtek arra, hogy a csődöt megszüntessék. A törvényszék meg is szüntette a csődöt, de nem sokáig tartott s új csődkérvény került a törvényszék elé, amely ennek alapján ma újra elrendelte a szövetkezet ellen a csődöt.

**A szeszpartel bomlása.** A szeszfőzdek érdekeire nézve annyira káros szeszpartel veszedelmesen bomladozik. Legújabbban a *Rosenthal Ignác* és fia kovarci szeszfinomító gyára lépett ki a partel kötelékeiből. A gazdák körében egyre terjed az a mozgalom, amely szövetkezeti finomítógyárak létesítését célozza. A mindenfelől törnyosuló bajok ellensúlyozásául a Központi szeszipar r.-t. — ez a partel hivatalos neve — most az osztrák szeszpartel támogatását keresi és érdeklődésébe akar lépni az osztrákok erős szeszpartelével, amely odaát zavartalanul uzorázza a tegeyzást. Ez a törekvése azonban a magyar partelnek nem vezethet célra, mert a magyar szeszfinomító ipar tulnyomó része nem csatlakozott a *Lederer-féle* partelhez.

**Az „Atlantika” üzleteredménye.** Az Atlantika Tengerhajózási Részvénytársaság pénteken tartott igazgatósági ülésében állapította meg az 1912. évi mérlegét, mely 803.926 korona tiszta nyereséggel zárult. Ez az eredmény, miből a részvényeseknek 20 korona, vagyis 10 százalékos osztalék jut, fényes bizonyára annak a nagy konzepziójú és szakavatott vezetésnek, mely a társaság működését irányítja. Az elmúlt év súlyos gazdasági viszonyai nona kedveztek a tengerhajózásnak sem, azonban a társaság igazgatóságának mégis sikerült a hajóparkot egész éven át foglalkoztatni, ami aztán a kedvező üzleteredményt tette lehetővé. A közgyűlés határnapjaul április hó 26. napja tüzetett ki. A zárószámadás a következő adatokkal szolgál:

**Mérlegszámla.** Vagyon: Hajók értéke 10.635.154 korona 89 fillér. Irodai berendezés (teljesen leírva) — korona. Pénztár 21.464 korona 60 fillér. Ovadékok 5825 korona. Váltak 13.595 korona 78 fillér. Részvétel affiliált vállalatoknál 351.862 korona 50 fillér. Adósek 1.436.796 korona 20 fillér. Összesen 12.464.698 korona 97 fillér. **Teljes:** Részvételre 6.000.000 korona. Tartalékalap 83.115 kor. 64 fillér. Tartalék (a tőkefelelősi feladatokból) 350.000 korona. Értékesítési tartalékalap 2.161.000 korona. Biztosítási tartalék 150.000 korona. Elfogadványok (még nem esedékes hajóvételárérseletek) 832.226 korona 25 fillér. Hitelezők 2.084.430 korona 32 fillér. Egyenleg, mint nyereség 803.926 korona 76 fillér. Összesen 12.464.698 korona 97 fillér. **Nyereség- és veszteség-számla.** Kiadás. Hajóbiztosítási díjak 486.737 korona 30 fillér. Értékesítési tartalékalap (1912. évi leírás) 530.000 korona. Biztosítási tartalékok 70.000 korona. Általános költségek 319.451 korona 41 fillér. — Kamatok és jutalékok 128.124 korona 41 fillér. Egyenleg, mint nyereség 803.926 korona 76 fillér. Összesen 2.338.239 korona 88 fillér. **Bevétel:** Nyereségáthozat 17.275 korona 68 fillér. Nyereségvesztés 2.320.964 korona 20 fillér. Összesen 2.338.239 korona 88 fillér.

**Az István-téglagyár közgyűlése.** Az István-téglagyár részvénytársaság tegnap tartott 20-ik rendes évi közgyűlést *Székely Ferenc* udvari tanácsos elnökle alatt. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság jelentését és elfogadta a mérleg-, valamint a nyereség-vesztés-számlát, elhatározván, hogy az 1.663.61 K nyereség új számlára vitessék át.

**Kereskedő-kongresszusok a Tavaszi Vásár alkalmából.** A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által rendezendő magyar árumintavásárokat alkalmat szolgáltatván az ipari termelés és a közvetítő kereskedelem közvetlen kapcsolatáhozására, az érdekeltek szakmák körében az a kívánság merült fel, hogy a Tavaszi Vásár idejében az egyes szakmák ügyeik megbeszélésére végezt kongresszusokat tartsanak. A budapesti kamara a vidéki kamarák és az országos jellegű kereskedelmi és ipari érdekvéviselőket támogatásával ez okból a Tavaszi Vásár programjába május 7-től 13-ika között beleillesztette a szakmabeli gyűléseket is, melyek aztán nagy kereskedelmi kongresszussá fognak egyesülni, hogy évről-évre ismétlődően, megteremtsek a magyar „kereskedők napját”. E kongresszusnak a mai nehéz gazdasági viszonyok közepette kétszerez jelentőségük van, egyfelől a különböző szakmákban tapasztalható speciális bajoknak az orvoslását fogják elősegíteni, másrészt pedig a Tavaszi Vásár látogatásával azt, hogy a kereskedők szükségleteit olcsón, kényelmesen és a legjobb minőségű összehasonlítása alapján szerezzék be. E gyakorlati siker reménye készíti az ország legelső iparosait arra, hogy legújabb mintáikkal résztvegyenek a nyolcadik budapesti áruminta vásáron, amelynek előkészületei a kamara áruminta vásár osztályában serényen folynak. Értcsülésünk szerint eddig több mint háromszáz gyáros és iparos jelentette be részvételét a Tavaszi Vásárra és foglalta le helyét. A Vásár ez évben oly mértékben fog sikerülni, hogy az eddigi arányokat lényegesen felülmúlja. A kereskedőknek saját jól felfogott érdekük kívánja tehát meg, hogy megjelenjenek a vásáron és szükségleteiket a vásáron szerezzék be. És ez természetesen is, mert a Tavaszi Vásáron a vásárló kereskedő minden szakmában együtt találja a különböző gyárak és iparosok mintáit, kiválaszthatja azt, amely az ő vevőkörének megfelel és a gyárossal nyomban le is kötheti szükségletét. A Tavaszi Vásár tehát egyesíti magában a bevásárlási utazás minden előnyét anélkül, hogy a kereskedőre nézve nagy költséggel és idővesztéssel járna.

**A Kobrak-csőd.** A Kobrak cipőgyár részvénytársaság csődbírósága elrendelte a leltározás megkezdését. Összesen tizennevez vidéki város településére valamint a főváros területén levő összes fióküzletekben foganatosítják a leltározást. A leltározás csak csipőárakra terjed ki.

**Bosznia és Hercegovina 1911. évi külkereskedelme.** A bosnyák kormány statisztikai osztályának szerkesztésében most jelent meg XVI. évfolyamán a bosnyák-hercegovinai külkereskedelmi áruforgalmának főeredményeiről szóló kimutatás. Eszerint a bevétel, mely 1911. évben 3.629.856 métermázsára és 13.988 darab állatra emelkedett 154 millió 101.977 korona értékben, szemben 1910. évi bevétellel, amely 3.101.924 métermázsát és 30.226 darab állatot mutatott ki, a legnagyobb eddig egyáltalában elért számot tünteti fel. Ellenben a kivitel 10.792.473 métermázsával és 114.317 darab állattal 121.765.538 korona értékben az 1910. évi (11.023.123 métermázsára és 260.694 darab állat 132.875.085 korona értékben) kivittel szemben jelentékeny hanyatlást mutat. A legnagyobb bevitt az 1911. évben a gabona, hüvelyesek, liszt és élelmények, rizs áruosztója mutatja 22.843.048 korona értékben. Ebből 12.470.345 korona a liszt és élelményekre esik, míg a az ületlen gabona stb. 10.372.703 K bevittel szemben (10.685.606) kivittel is áll. A legfontosabb kiviteli cikkek a fa, szén és tőzeg 36.274.950 K, élő-, vágó- és ígásállatok 12.616.327 K, vas és vasárak 10.846.470 K.

**Már a szállítók is.** Az egyesült budapesti szállító cégek megállapodást kötöttek a bécsi speiditörök egyesületével, amely szerint kölcsönösen csak azokkal a cégekkel dolgoznak, amelyek az egyik partelnek tagjai és az egyezményes díjtételeket szigorúan betartják.

**A Dunagőzhajózási Társaság üzleteredménye.** A Dunagőzhajózási Társaság igazgatóság ma Bácsban tartott ülésén állapította meg 1912. évi zárószámadásait, amelyek az előző évvel szemben igen jelentékeny javulást tüntetnek föl. A nyugdíjalap-rendezési külön számlának a es. és kir. osztrák kormányval kötött szerződés (11. szakasz) értelmében 840.701.— koronával való javadalma-zása s ezzel a nyugdíjalap 1912. évi számadásában mutatkozó 488.727.48 korona kezelési hiánynak fedezése, továbbá egy hasonló ezü. alszámlának 300.000.— koronával való rendkívüli javadalma-zása után 3.882.031.96 korona tiszta nyereséget mutat ki a múlt évi 3.044.345.81 koronával szemben, tehát a szaporodás az 1911. évhez képest 837.686.15 korona. Az 1911. évi nyereségátvitelnak, azaz 1.119.194.32 koronának, (az 1910. évben 931.500.38 korona) hozzászámításával 5.001.226.28 korona összeredmény mutatkozik. A es. kir. állami-banestárnak járó 541.443.84 korona (a múlt évben



Ross: Felsőmagyarországi 9.63-9.90, Csepeli 9.60-9.85, Pestmegyei 9.80-9.95, Déliv. 9.60-9.85, Ausztriai 9.25-9.65, Magyarországi 9.60-9.85, Csehországi 9.40-9.65. - Arpa: Mórvarcszági 8.10-9, Marchfeldi és és Bécs. 8-8.50, Felsőmagyarországi 8.10-9, Csepeli 7.80-8.25, Mosoni és györi 8-8.00, Déliv. 8.25-9. - Majda: 7.90-8.15. - Takarmány: 7.40-7.80. - Magyar tengeri: új 8.15-8.40. - Cinquantia: 10.40-10.89. - Magyar zab: új válogatott 10.90-11.30, elsőrendű 10.40-10.80, közepes 10-10.40, Ausztriai 9.40-9.95. - Lisztben a forgalom e héten is nagyon gyér volt; vásárlási kedv egyáltalán nem mutatkozott és a malomok a hanyatlott gabonáruk ellenére sem adhattak árcedényeket, mert nem kecsgetett a tétellel. Az átvételek sem kielégítőek és csupán az erős fizemkörülatoknak köszönhető, hogy a készletek nem szaporodtak fel. - Rozsliszt forgalmi viszonyaiban kétségbeesítő a helyzet, takarmányliszt eladhatatlan, korpában az fizemkörülatot ellensúlyozta a romániai import és ezért az irányzat hanyatló.

Uj városrész Budapest, a VII. Erzsébet királyné-ut. és villamos mellett 180-200 négyszögletes telkek több évi részletfizetésre adatnak el. Kérjen ingyen térképet és tájékoztatót a tulajdonos Békési József iróddja Budapest, VII., Halmási-u. 1. (telefon 57-42) vagy a helyszínen Erzsébet királyné-ut 114. szám (villamos végállomás) az intézőnél.

mai árnyereség elenyészett. A közúti részvények árfolyamából elővételi jog címén 5.50 koronát levontak. A készáruipiacon jelentősebb változás nem volt.

Az előtizedén költött: Osztrák hitel 635-637, Magyar hitel 808.50-810.25, Per. kor. 82.45, Agrár bank 499-500, Magyar bank 551-552.50, Leszámlító 508-509.50, Rima 716-717, Atlantica 347.75-348.25, Közúti vasút 654.50-656.25, Városi villam. 364.75-365, Ganz 3450-3460.

A déli tizedén költött: Osztrák hitel 618 ex 17, Magyar hitel 802-809.75, Per. kor. 82.45-82.50, Magyar bank 548-550, Rima 715-717, Közúti vasút 647-651 (ex), Városi villamos 363-364, Déli vasút 116.50-117.25, Hazai sorsj. 106.50-107, Salgó 742, Spodium 114, Urikány 345.

Utótizede: Osztrák hitel 618, Magyar hitel 809, Leszámlító 509, Jelzőlóg 424, Rimamurány 714.50, Alkonvasút 704, Városi 363, Közúti 644, Magyar bank 548.00 K.

Bécs, április 5. Eleinte békes felfogásra emelkedett, később a balkáni szövetségesek válsága folytán gyengébb, de csak kohóértékek csökkenetek erősebben. Utótizede: Alpési 1020.

Utótizede: Osztrák hitel 618.50, Magyar hitel 809, Anglo 330, Bankverein 609.50, Union 588, Laenderbank 519.75, Allamv. 703, Déliv. 116.75, Skoda 830, Dohány-részv. 318.50, Rimamurányi 715, Alpési 1020.50, Májusi járadék 83.15, Magyar koronajáradék 82.30, Török sorsjegy 236, Márka 117.58 - 90. Hanyatló.

Berlin, április 5. (Értéktőzsde.) Az orosz külügyminiszter tegnapi nyilatkozatainak kedvező hatása és a magasabb külföldi jegyzések ellenére

a forgalom a mai tőzsde elején szűk határok között mozgott. Csak néhány speciális érték iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés, mint az orosz értékek, Kanada és Hitelrészvények iránt. Ezzel szemben bányáértékek a német iparról szóló kedvezőtlen jelentések hatása alatt, gőzhajós részvények a Kanada Pacific vonalon kitört tarifaharc miatt szenvedtek, a Hanza-értékek kivételével, amelyek a hajózási pool belső viszállyai nem érintettek. Később a külföldi tőzsdék szilárd irányzata, a politikai helyzet optimiztikusabb megítélése és a magánkamatláb ujjabb csökkenése következtében megszilárdults tört magának utat és tartotta magát zárlatig. Magasabb jegyzés mellett is keresték főleg a Phoenix és Hanza részvényeket. A készáruipiacz ipari értékei szilárdak, de nyugodtak voltak. Napi pénz 4 1/2%, magánkamatláb 4 5/8%.

Üzleti tudósítások.

Tojástőzsde. (A budapesti tojástőzsde Trgyezségi 1913. április 5-én.) Tiszavideki (eredeti) 75-77, K. Kosárúrú (13 és fél darab 1 K, átszámítva) 78 K. Irányzat: élénk. Időjárás: enyhe.

Felölts szerkesztő: DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ.

Kiadó-tulajdonos: Magyar Újságkiadó Vállalat. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Elismert kitünő fényképező készülékek

saját és idegen szerkesztésben. - Összes amateurbelvitelökkel kidolgozása saját műtermünkben. Ajjánlatos bármely készülék bevizsgálása előtt tanácsunkat kikérni. Kikérve „Austria” kamarkák és Austria-lomozók minden fényképezőben beszerezhetők. Arjegyzék ingyen. Kereskedők forduljanak kivittell hazánkhoz „KAMERA INDUSTRIE” Wien, VII. R. LECHNER & C. WILH. MÜLLER fényképező készülékek gyára Wien, I., Graben 30. és 31. Nagy raktár mindenféle fényképezési kellékekben. Műhely amateurok számára.

HELYTALÁLÓK BÍJTALANUL ENCIKLOPÉDIAJA Műszaki és ZSEBLEXIKON. Olvasóknak díjtalanul kúdi. Molnár R. Béla okleveles gépészmérnök, hítes szakadalmi ügyvivő, Budapest, VIII. Baross-tér 14. (a keleti pályaudvar közelében) Telefon 172-48 Szabadalmak készítője és értékesítője.

Értéktőzsde.

Budapest, április 5. Az orosz külügyminiszter kijelentése, amely szerint Skutari nem lesz Montenegróé, jó hatással volt a mai úzletre. A megnyitáánl egyik nagybizományosunk a Közúti elővételi jogot vásárolta nagy tételekben, amely tegnap óta 50 fillérral emelkedett. A bécsi piac kedvező magatartását nálunk is vásárlással honorták, mire az árfolyamok az összes értékekben 3-4 koronával javultak. A készáruipiaczon a forgalom csaknem teljesen szünetelt. A zárlat szilárd maradt. A déli tőzsdén az irányzat ellanyhult, mivel a bécsi piac nálunk realizálni kezdte a papírjait. A berlini jelentés is kedvezőtlen volt és így a

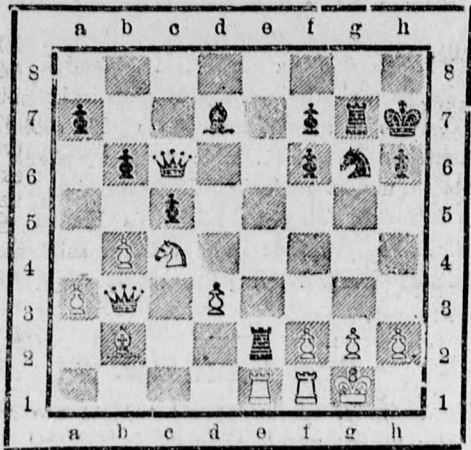
Table with columns: Budapesti értéktőzsde, Allamadosság, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorajjegyek. Rows list various financial instruments and their values in Pénz and Ár.

**SAKK.**

**Hadállás.**

Alábbi hadállás rövid idő előtt Kolozsvárt jött létre dr. Marits M. (világos) és Manojlovits Sándor (sötét) között egy játszmában.

Manojlovits S.



Dr. Marits M.

Ebben az állásban sötét volt lépésen, ki a következő esimes áldozattal döntötte el a játszma sorsát:

- 1. . . . . Vc6×g2!
- 2. Kc1×h2 Hg6—h4†
- 3. Kc2—h1 Fd7—c6†
- 4. f2—f3 Fc6×f3†
- 5. Bf1×f3 Hh4×f3
- 6. Be1×e2 Bg7—g1† matt.

**505. számú játszma.**

Játszották az utrechti sakkör (Hollandia) versenyén 1913 február.

Magyar védelem.

Világos:	Sötét:
Forrest E.	Dr. Olland A.
1. e2—e4	e7—e5
2. Hg1—f3	Hh8—c6
3. Ff1—c4	Ff8—e7

Az olasz Cosio 1766. könyvében előforduló

folytatás, melyet Pest játszói Páris ellen sikerrel alkalmaztak az 1842—43. levelezési mérkőzésben.

4. d2—d4 d7—d6  
A legjobb; sötét inkább védekezésre szorított. Az ütés 4 . . . e5×d4 nem előnyös 5. c2—c3 miatt.

Fe1—c3  
Az említett levelezési játszmában 5. d4—d5, Hc6—b8 történt, a sötét huszár azonban később d7-en keresztül jól jött játékba.

- 5. . . . . Fc8—e4
- 6. c2—c3 Hg8—f6
- 7. d4—d5 Hc6—b8
- 8. Fe1—d3 Hh8—d7
- 9. c3—c4 0—0
- 10. h2—h3 Fg4—h5
- 11. Hb1—c3 Fh5—g6
- 12. Vd1—c2 b7—b6

Számításba jön 12. . . . Hd7—c5.

13. Hf3—h4 . . . .  
Jobb volt 13. g2—g4. Hd7—c5  
Figyelemet érdemel 13. . . . Fg6×e4, 14. Hc3×e4. Hf6×e4, 15. Fd3×e4, Fe7×h4.

- 14. Fe3×e5 b6×c5
- 15. g2—g4 Hf6—d7
- 15. . . . Fg6×e4 stb. most is számításba jön.
- 16. Hh4—f5 Fe7—g5
- 17. Hc3—e2 . . . .

Számításba jön 17. Ke1—e2.

17. . . . . h7—h5  
Kissé merésznek látszik.

18. g4×h5 . . . .  
Természetesebb volna 18. Hc2—g3.

- 18. . . . . Fg6×f5
- 19. e4×f5 Hd7—f6
- 20. Hc2—g3 Ff8—e8
- 21. Vc2—e2 Ba8—b8
- 22. b2—b3 . . . .

Jobb volt 22. Hg3—e1 stb.

- 22. . . . . e7—c6
- 23. Hg3—e4 Fg5—f4
- 24. d5×6 . . . .

Ez a csere megkönnyíti a sötét játékát. Jobb volt 24. Hc4—f4†, Vd5×f6, 25. Fd3—e4 stb.

- 24. . . . . d6—d5!
- 25. c6—c7! Vd8×c7
- 26. He4×f4† g7—f6
- 27. c4×d5 e5—c4
- 28. Fd3—c4 e4—c3

Számításba jön 28. . . . Vc7—c5 29. Ba1—b1, Vc5—c3† stb.

- 29. Ve2—g4† . . . .

Jobb volt 29. Bh1—g1†, Kg8—h8. 30. f2—f3. A tett lépés után sötét marad előnyben.

- 29. . . . . Kg8—h7
- 30. Ke1—f1 e3×f2
- 31. Kf1×f2 . . . .

Útni kell, különben 31. . . . Ff4—e3 s. utána Be8—g8 stb. következnek.

- 31. . . . . Ff4—c3†
- 32. Kf2—f1 Be8—g8
- 33. Vg4—h4 Ve7—e5
- 34. Ba1—d1 Vc5×f5†

feladja.

**Sakkhírek**

A havannai verseny március első hetében ért véget a következő eredménnyel: Marschall 10½, Capablanca 10, Janowski 9, Chajes és Kupshik 6½, Jaffe 5½, Blanco 5, Corzo 3 egység. A verseny befejezése után Blanco és Kupshik között match kezdődött. Mint a „Magyar Sakkvilág” értesül, a havannai sakkör a jövő év elején nagyszabású nemzetközi mesterversenyt fog rendezni.

A Budapesti Sakk-Kör háziversenye március 27-én kezdődött; résztvesznek Breyer, Stark, Schweiger, Petényi, Biró, Bilitz Blum stb. Összesen 12 játékos. A díjak összege 400 korona.

**Kivonat a hivatalos lapból.**

— Április 5. —

**Kinevezések.** Az igazságügyminiszter dr. Kunz Ödönt, a budapesti ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt az igazságügyminiszteriumhoz miniszteri fogalmazóvá, Moni Gyula zilahi törvényszéki joggyakornokot a tordai törvényszékhez jegyzővé, Lukács Gyula magyarláposi járásbírói telekkönyvi átalakító díjnokot a moesi járásbírói székhez írónokká, a kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetem rektora Ruzsánszky Béla orvoskari irodaségétisztelt, jelenlegi állomáshelyén, a XI-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába irodatiszté, Ladits Margit fizetéstelen írógépkészítővel pedig, az egyetemi goudaoki hivatalhoz való beosztása mellett, a XI-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába valóságos írógépkészítővé nevezte ki.

**Népmagyarosítás.** A belügyminiszter Fleischmann Dező budapesti lakos, valamint kiskorú gyermekei: Ferencz és Sarolta Mészáros-ra, Hull Béla pest-szentlőrinczi lakos Halmos-ra, Tyrcsisz Teofil budapesti lakos Nagy-ra, Schönwald Ödön budapesti lakos Sándor-ra és dr. Grósz Sándor (Salamon) marosvásárhelyi lakos családji nevének Szegvári-ra kért átváltoztatását megengedte.

**A REJTÉLY KULCSA.**

— FRANCZIA REGÉNY. —  
HÍRTA: RICHEBOURG EMIL.

68

— Hosszu utazása alatt nagyon csekély kiadásokat tett méltóságod és így tőkéd tetemesen szaporodtak. A gróf ur tudja azt, hogy Orszórszágnban négy milliót örökölt és a koskowi uradalom is önnek jutott.

Szóval, mindent egybevéve, a gróf ur vagyontérké körülbelül tizennevezet millióra emelkedett.

— Oly magasra! — sóhajtá a gróf és egy pillanatra gondolatokba merült. Aztán mintegy magában mondá: — Ugyan minnek e roppant vagyon egy magános embernek? Péter — folytatá — ön csak számadásairól, vagyonom szaporodásáról beszél, hát egyéb mondandója nincs?

Az öreg szolga lecsüggeszté fejét és sóhajtett.

— Nem teljesítette azt, amit utolsó levelemben köteletségévé tettem?

— Azonnal megtettem, gróf ur!

— Értem, — mondá. — Szomorúsága mindenről felvilágosít, a szerecséltlen gyermek meghalt.

Az öreg hallgatott.

— Feleljen nekem őszintén, Péter; van bátorágom meghallgatni a valót; ő nem él többé, ugy-e?

— Oh gróf ur, azt nem tudom.

— Hogy értem ezt, Péter?

— Gróf ur azt parancsolá nekem, hogy az igazat ne titkoljam el; jól van, mindent megmondok tehát, amit tudok, mindent, amit megtudhattam.

— Beszéljen Péter, hallgatom.

— Mihelyt levelét vettem, gróf ur, vagyis másnap reggel Vignotteba siettem, a saoni kerületbe, hol ön az öreg grófné paran-

csára a kicsit egy napszámosnéra bízam. E szegény nőről, ki egy Morel nevű takács felesége, három gyermeknek még elég erőteljes anyja volt, nekem sok jót mondtak felőle. És valóban, Morel Antónia derék, becsületes asszony is volt. Mig ő élt, azaz hat évig, a gyermek anyai gyöngédséggel ápolgatott. Nincs okom kételkedni a hallottak felett, hogy Antónia csak úgy szerette a kis leányt, mint saját gyermekeit. A boldogult grófné helyesen vélt cselekedni, midőn általam huszezer frankot adatott át e szegény családnak, ami számukra egészen kényelmes, jó helyzetet biztosíthatott, s a szükségétől megmenté őt. De a pénz ki kellett volna kamatra adniok, hogy biztos jövedelmet huzhassanak, sőt még a mellett dolgozhattak volna is. Ez azonban nem így történt. Rossz lakásuk lévén, jobbal kellett felcsereélni. Morel e czélből más házat vett, ami végre nem lett volna hiba. De a megmaradt összeget egy szekrénybe zárva tartották és időnként abból szedegették ki a szükséges pénzt.

A nő egy ideig dolgoztatott, de később érezte, hogy négy gyermek neveltetése miatt otthon kell maradnia. Szerencsétlenségre Morel lusta ember volt. Ez azonban még nem lett volna a legrosszabb, ha a munkakerülésnél más hibája nincs. De ő a mellett, hogy nem tett egyebet, mint járt-kelt, kártyázott, tekézt és míg pénze volt, ivott, majd minden este részegen ment haza. Emiatt persze férj és nő gyakran veszekedtek is, annyira, hogy a szomszédoknak kellett beleszólni e kiegyenliteni ügyüket. Morel folyton abszintot, sok abszintot ivott, minek következtében indulatos, lármás és rosszakaratu emberré lett. E gonosz ital, gróf ur, a legbecsületesebb, legszelidebb és békeszeretőbb emberből is dühös állapotot csinál. Annyira jutott, hogy ha neje neki nem akart pénzt adni, megverte. Ez megtört a szegény asszony egészségét és belehalt. Mennyi pénz maradt halála után? Ki tudná ezt megmondani. De Morel folytatta előbbi

korhely életét; s miután már nem volt többé neje, kit verhessen, a gyermekek ellen fordult és a legkisebb ok nélkül végig verte azokat.

— A nyomorult! — mondá fogcsikorgatva a gróf.

— És épp e szegény árva kis leány volt gonosz indulatának főáldozata. Rongyokkal takargatta nyomorult testét és folyvást sirt.

— Szörnyü, szörnyü! — zokogott a gróf.

— Gyakran csak száraz kenyérral enyhítette már éhségét — folytatá Péter, — sőt sokszor kenyér kenyér nélkül is kiverte a házból szegénykét, ki olyankor a szomszédokhoz ment, ezek vigasztalták, ápolták és asztalukhoz ültették. Mert amint nekem mondták, minden ember szerette őt Vignotteban. Kedves, ezüld és szép volt, szép volt, mint egy angyal. A polgármester gyakran megfenyítette miatta ama rézszes korhelyt. Olyankor mindig ígerte égre-földre, hogy megjavítja magát, ami azonban nem akadályozá, hogy másnap ujra kezdje. Egyébiránt hol a polgármester, hol a többi előjárók mindig feddették, mire a takács utóbb oly vad, oly állati lett, hogy mindenki félt tőle. Kerülte, futott előle mindenki, mint a pestis elől. Így ment ez két évig. Morel már meglehetősen kimerítette tőkét, mert szüntelen haragos és duszgó volt, s a korcsában nem költött többé oly bőven. Talált módot, két nagyobb gyermekét lerázni nyakáról, szolgálatba adta őket közeli bérlőknek. A harmadik gyermek, egy kis fiu, még gyöngye lévén, otthon maradt a negyedikkel, a kis árvával, kit a kis fiu annyira szeretett, hogy atyja gonosz bánásmódja ellen kész volt őt mindig védelmezni. Így álltak a dolgok, gróf ur, midőn a kis leány, miután alkalmasint a takács durvaságait tovább ki nem állhatta, egy napon hirtelen, nyom nélkül eltűnt.

— Istenem, Istenem! — nyögött a gróf, mély bánattól megragadtatva.

(Folyt. köv.)

**Kaland az indiai dzsungelben.**

Gebauer Antal, az ismert Ázsia-kutató élte át azt az érdekes kalandot, melyet az ő színes leírásában a következőkben adunk át olvasóinknak:

Perzselő hőség feküdt a központi tartomány ama kopár, szomorú részére, amelyet végigjártam. Napokig tartott ez a fárasztó vándorlás. A reggel bevett kinin ugyan elnyomta a lázamat, de az égető, gyöttrő szomszagság nem hagyott elől.

Egy napon, déltájban, amikor tikkadtan vándorogtunk egy dombon fölfelé, először — hőszerű idő múlva — láttunk erdőket a szemhatáron feltűnni. A nap türelmetlenül sütött alá. A kuik néhány sziklatömb árnyékába telepedtek délipihenőre. De nekem nem volt nyugtom, de a dzsungelk vészoltak ellenállhatatlanul. Megsarkantoztam lovamat és vágatva értem el a dzsungel szélét. Lovamat egy bokorhoz kötöttem, magam pedig lehevredtem a fűbe! Oh, beh jól esett!

Sokáig fekhettem így. Egyszerre rémes sikoltás riasztott fel. Puskámmal a kezemben egy kis tisztához futottam. Egy fát átkarolva, a borzalomtól dermedten állt ott egy hinduleány. Nehány lépésre tőle egy meztelen fiú állt. Egy bozót mellett pedig ugrásra készülő leopard guggolt. Célba vettem a bestiát és egy lövéssel leterítettem.

Ekkor a két bennszülött felé fordultam. A leány egy szivettéppő kiáltással a kis fiúhoz rohant, felkapta és bámulatos gyorsasággal elfutott.

Időközben beesteledett. Szolgáim odajöttek s folytattunk utunkat. Csakhamar tüzek gyúltak ki a sötétségben. Faluhoz közeledtünk, melyben — amint később tapasztaltuk — élénk izgatottság uralkodott. A hinduleány elmondta élményét és tudatta egy sahib érkezését.

Rendkívül szívélyesen fogadták s amikor a bennszülöttek a kuliktól megtudták, hogy nem vagyok „angrezi“ — vagyis angol — vége-hossza sem szakadt a hálálkodásoknak. Rizsszel, banánakkal, narancssal, mézzel hetekre láttak el.

De az éj nedves hűvösségében már éreztem a láz tropikus kísértetét. Kifizettem és elküldöttem a kulikat, Gopal nevű szolgámat utasításokkal látam el s fogvaczogva roskadtam fekvőhelyemre le.

Elkezdtem félrebeszélni és örült lázalakok táncoltak körül. Ekkor egy hang csengett fülemben: — Adsch bhala Sahib atesesa dsesta hai! (A jó Sahib ma még meggyógyul.)

Ki akartam nyitni a szememet, de nem sikerült. Fel akartam ülni, de mozdulni se bírtam. Amikor magamhoz tértem, éjszaka volt. A sátornyíláson át kialvó tűz fénylett felém. Szolgámat szólítottam. Helyette egy homályba burkolt alak lépett hozzám.

— Ki vagy? — kérdeztem.  
— Singhli vagyok.  
— Kicsoda?  
— Az a hinduleány, akinek öcsesét egy hét előtt megmentetted.

— Egy hét előtt? — kiáltottam meglepetve.  
— Lehetetlen! Tegnap történt!  
— Azt nem tudhatod, sahib, mert a „Tab“ — a gonosz — hét napig fogva tartott.

Szolgám is megerősítette Singhli állítását és elmondta a történetet. A szegény „páriá-leány“ a legnagyobb önfeláldozással ápolt. Egy izben a legizibb napsütésben négy órát futott orvosért, olyan távolságban, melyet férfi csak hat óra alatt járt volna meg. Gopal egyben óvott tőle, mint boszorkánytól és tisztátalan „páriá“-tól, akinek érintése beszennyez.

De én csak hálát éreztem s részvételt hallgattam a szegény leány történetét, aki elmondta, hogyan látta meg előbb az atyját, majd az anyját teljesen elárvulva, hogyan vándorolt öcsesikéjével falról-falura, míg ide nem ért.

Szögyen nélkül valloim meg, hogy beléserettem. Amikor erőmet visszanyertem és hosszas halasztgatás után fölkerekedtem, megható volt a bucsuzás. Lovamra pattantam és könyes szemmel néztem életem megmentőjére.

— Salaam Sahib! — robbogta ő.

A következő percben lovam tőve vágatott.

Két hó múlva befejeztem munkálataimat a magas hegységben, de örökösen Singhli gondoltam. Amikor az esős időszak véget ért, elhatároztam, hogy érte megyek s öcsesikéjét együtt egy jó szivü ismerős családnál helyezem el.

Utazásom harmadik napján, délfelé, megpillantottam a dzsungel jól ismert környékét. Eljutottam ama faluhoz is, de sehol élő lény nem mutatkozott. A falu egészen üresnek látszott. Rémülten kiáltottam a leány nevét. Helyette egy kiaszpt teremtés vándorolt hozzám.

— Singhli? — kérdezte. Singhli meghalt.  
— És a gyermek... az öcsesé?  
A bennszülött a vállát vonogatta.  
— Ki tudná megmondani, mi történt egy márgára maradt gyermekkel?

Leroskadtam egy kunyhó közepére és tompa szűdületben csak rá gondoltam, csak őt láttam, csak a jósága és szépsége lebegett előttem.

**Szerkesztői üzenetek.**

— Kéziratokat nem adunk vissza.  
— Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Sz. Irme, Budapest. Az illatszert ma is nagy szerepet játszik a divathögy tolettéjében. Nincs igaza annak az ismerősnek, aki rosszulja, hogy ön illatszert használ. Más kérdés, hogy az ön parfümje megfelel-e egyéniségének és annak a társadalmi körnek, amelyben ön él. Mert hát, bár az egyéni ízlést — az illatszert választásában — se szabad korlátozni, előkelő, jó nevelésű, művelt nő nem használhat kábító, erős, ugyyszólván „tolakodóan feltűnő“ parfümöt. Éppen úgy, mint ahogy ritkán, szépségtől, illetlen öltözéket nem fog magára öltetni. Régebben a párisi nők állandóan egy és ugyanazon parfümöt használták, melyről már messziről megismerhették. Ez már idejétmulta. Most a divatos párisiennek — mint mindenben — az illatzerben is a változatoságot kedvelik. Nagyon sokszor a toilette színehez választják a parfümöt is. Így például a rózsaszínhez a rózsavíz, a lilaszínhez a heliotrop-, ibolya- vagy orgonavirágillat, a fehérhez a gyöngyvirág, stb. kötelező. Ezt az illatszert por alakjában, kis zacskóban (sachet) ruhája ránczai közé varrva, magával hordja és így mindig biztos, hogy kedvenc parfümje nem száll el. Bátran követheti ezt a példát. Mind díszkrémből, gyöngyéből, finomabb illat fogó öltözékéből szétváradni, annál nagyobb hódításokra lehet elkészülvé.

Henka, Hajhullás és korpaképződés ellen dörzsölje be fejbőrt minden este tizszázalékos kénkenőccsel (3 gr. kén és 30 gr. vazelin). Harmadnaponként szappanos spirtusszal derekasan mossa meg a fejét, utána folytatassa a kén-kurát.

T. Margit, Debreczen. A jegyzőpálmák közül a Livistona sinensis és a Livistona australis és a Thrinax-félék inkább erősen fűtött helyiségekbe valók, míg a hűvösebb szobákba a törpepálmák (Raphis flabelliformis, Phoenix canariensis, Trachycarpus excelsa, Chamaerops humilis, stb.) a legalkalmasabbak.

S. Lászlóné, Budapest. „Napról-napra nehezebb a megélhetés. Mit tegyek, hogy szerény jövedelmemmel ki- jöhessenek? Ez a felajdulása nagyon elszomorított, mert ha már kétségessé válik a „kijöhetés“, akkor már válságos a helyzet és vajmi nehéz egy teljesen távol állóra, hogy tanácsoljon vagy segítő eszközöket ajánljon. A fokozódó drágaságot mindnyájan érezzük s első gondunk — lemondani. Mindaról, ami fölösleges, ami nélkülözhető, ami fényezés. A drágát föleserejlük az olcsóbbal, a sokat a kevesebbrel, a nagyot a kisebbel. A háziasszony a jó és helyes beosztással takarékoskodik a legtöbb eredménnyel. Sok háztartásban megszokott dolog a „prédálás“. Nem szabad a szükségesnél többet fizetni; nem szabad a még használható ruháimot — csupán azért, hogy már meguntuk, eldobni. Úgyes kezek a régimódit divatossá varázsolják át. A szekrény- és éléskamrakulcsok biztos helyen álljanak, nehogy kámforrá váljanak a toilettezzükkel és az élelmiszereink. A „bevásárlási forrásainkat“ jól választjuk meg, ne engedjük a esabításoknak, de a már meglevőt gondosan óvjuk pusztulás ellen. Az a régi, nagyon régi közmondás: „Addig nyújtózkodjál, ameddig a takaród ér!“, sohasem volt olyan időszerű, mint manapság. Nagyon nehéz hozzáalkalmazkodnunk... — de ha meg kell lenni, mégis csak sikerül.

**Sorsjegyekről.**

Járulék. A jegyzési felhívás — értesítőkünk szerint — folyó hó 10-én jelenik meg. Azt hisszük, ráér. Ha nem kíván jegyezni és más értékpapírokba áhajítja pénzét fektetni, úgy forduljon a Budapesti Iparbankhoz, az előnyösen végez értékpapírok vételét és eladását.

Gépész. Jásziv sorsjegye 4 koronát nyert. A bank beváltja.

Nem nyertek: G. M., Obuda; L. M., Leányfalu; Zöldi H., Tardoskád; Vöröskereszt sorsjegy.

Sorsjegyekről és értékpapírokról a legmegbízhatóbb és díjtalan felvilágosítást a Budapesti Iparbank R.T. (Eskü-tér 8) ad.

**„EGYETÉRTÉS“**

politikai napilap.  
Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

**Idegenek Utmutatója!**

**Bankok, takarékpénztárak.**

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület.  
Budapest.

Alapított 1840-ben. Befizetelt részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékalap 59.629.862 K 89 fillér. Könyvecskékre és folyószámlára elhelyezett betétek állandéka 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban levő saját kibocsátványok 333.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen címletek teljesen adómentesek, minden ékintben kauzióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmassáknak nyilvánítottak továbbá katonai házassági óvadékok ezéljaira s a záloglevelek ezenfelül árva-pénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenként 100 K névértékű nyereségekötvényt bocsátott ki.

**Budapesti Bank Részvénytársaság,**

VI., Teréz-körút 22. szám.

Alaptőke 10 millió korona. Fiók: V. kerület, Zoltán-utca 16. szám. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékkönyvecskékre. Előleget ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások, Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

**Első Magyar Iparbank váltóüzlete,**

Budapest, V., József-tér 1. szám.

Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi, megbízásoknak úgy az érték-, mint a gabonatőzsdén a legelőnyösebb feltételek mellett eszközzése. Szélső és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó magas előlegek értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden huzásra. Osztályosorsjegyek eredeti áron. Sorsolási ellenőrzés költségmentesen. Katonai házassági óvadékok ügyében minden ulbaigazítás és eljárás ingyen.

**Magyar Leszámítoló- és Pénzváltóbank,**

V., Dorottya-utca 6. szám.

Fiókinlézetek: Budapest, IV., Múzeum-körút 1. — V., Nádor-utca 25. — V., Lipót-körút 32. — VII., Erzsébet-körút 41. — VI., Andrásy-ut 30. — Vidéki fiókok: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapest és Barcon. Alaptőke: 40.000.000 korona.

**A Wiener Bank-Verein**

magyarországi fióktelepe.

Budapest, V., Nádor-utca 4. szám (saját házában.)

Belvárosi osztály: IV., Koronaherceg-utca 10. — Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferenc-tér 6. — Központ: Wien, I., Herrngasse 8. Teljesen befizetelt részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe a folyó banküzlet összes ágával foglalkozik.

**Központi Bank Részvénytársaság,**

VI., Váci-körút 31. szám.

Az Ustředni Banka Ceskych Sporitelni, Prága, affiliált intézete. Elvállal a banküzlet körébe vágó minden megbízást. Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre 4-4½ százalék mellett, folyószámlára a legelőnyösebben. — Amerikai osztálya az összes átutalásokat, követelés-behajtasokat örökségi és más jogi ügyek rendezését, new-yorki testvérintézete a Bank Of Europe után eszközi.

**Mereur Váltóüzleti Részvénytársaság,**

V., Fürdő-utca 3. szám.

Alaptőke 6 millió korona. Ajánlkozik a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízás lebonyolítására. Sorsjegyek és értékpapírok vétele, eladása és biztosítása árfolyamvesztés ellen. Tőzsdéi megbízásokat elfogad a budapesti és valamennyi külföldi tőzsdére. Kisorsolt értékpapírok beváltása. Takarékbetétek. Különlegesség: vidéki pénzintézetek és tőzsdén nem jegyzett részvények adásvétele.

**„Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T.**

IV., Koronaherceg-utca 5. szám.

Fiókok: V., Nádor-utca 25. — VII., Baross-tér 16. szám. — Bécsi fiók: Wien, I., Stock am Eisenplatz No 3. — **Alaptőke 5 millió korona.** Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékkönyvekre és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztálysorsjáték. Safe deposit.

**Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság.**

Befizetett részvénytőke: **20 millió korona.** Központ és Magyar kir. szab. osztálysorsjáték fő-elárusító helye: VI., **Andrássy-ut 5.** — Kézi zálogüzletek: IV., **Károly-körút 30.** — IV., **Ferencziek tere 4.** Irányi-utca sarkán. — V., **Lipót-körút 27.** — VII., **Király-utca 57.** — VII., **Rottenbiller-utca 1.** — VIII., **József-körút 2.** — VIII., **Üllői-ut 6.**

**Magyar-Cseh Iparbank Részvénytársaság.**

V., Sas-utca 27. szám.

Főbb üzletágai: betétek elfogadása könyvecskére 4% netto kamatozás mellett, valamint csek- és folyószámlára; behajtás; bel- és külföldi hitellevelek kiállítása; értékpapírok, külföldi pénznemek, devizák vétele és eladása; lombardozás, tőzsdéi ügyletek lebonyolítása; sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása, stb.

**Általános Iparbank Részv.-Társaság**

VII., Erzsébet-körút 39. szám.

Alaptőke **8 millió korona.****Budapesti Iparbank Részv.-Társ.**

IV., Eskü-tér 8. szám.

Kölcsönöket folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámítol folyószámla-követeléseket és elvállal minden, a banküzetbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett. Telefon 25-65.

**A Magyar Pénzügyi Földhitel- és Ingatlanbankja Részvénytársaság**

V., Országház-tér 4. szám.

Mely az Angol-Osztrák Bank és a Magyar Pénzügyi Központi Hitelbankja alapítása, foglalkozik a földhitelügyletek minden fajával, birtokokat vesz és elad, parcellázásokat, illetőleg azok finanszírozását ellátja. Hivatalos órák: 9-től 2-ig.

**Magyar Fakereskedők Hitelintézete R.-T.**

V., Széchenyi-utca 1. szám.

Alaptőke **6.000.000 korona.** Tartaléktőke **850.000 korona.** Alapítási és részesedési: Egyesült Fatermelők Részvénytársaság, Kisjenői Fatermelők R.-T., Központi Faértékesítő R.-T., Magyar Fakereskedelmi R.-T. és a Marosi Tűzkereskedelmi R.-T., valamint a Nadwornai Faipar Részvénytársaság. Az intézet elvállal minden a fatermelés és fakereskedelem ágába tartozó pénzügyi műveletet, felbecslést, értékbecslést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett.

**Budapest-Lipótvárosi takarékpénztár r.-t.**

V., József-tér 13.

Alaptőke **8.000.000 korona.** Alapítási év **1898.** Elfogad takarékbetétet és a banküzlet körébe vágó mindennemű megbízást.

**Községi és Körjegyzők Országos Bankja Részvénytársaság,**

VIII., Kálvin-tér 11. szám.

Alaptőke **3.000.000 korona.** Részvényeseinek túlnyomó része a jegyzői karból kerül ki. Elfogad betéteket, leszámítol váltókat. Lebonyolít parcellázásokat. Törlesztéses és egyéb jelzálogkölcönöket nyújt. Községi kölcsönöket folyósít.

**Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.**

Központi osztály: Budapest, V., Dorottya-u. 4.

Fiókok: I., Fehérvári-ut 1., II., Fő-utca 2., VIII., Rákóczi-ut 11., VI., Andrássy-ut 2., V., Nádor-utca 23., VII., Erzsébet-körút 58. Alaptőke: **15.000.000 K.** Tartalékalapok: **26.000.000 K.** Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és folyó számlára. Leszámítol váltókat és hitelpapírokat. Kauzióképes 4 és fél százalékos zálogleveleket ajánlja tökebefektetésül.

**Gaedicke Bankház Részv.-Társ.**

A magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítója. Játéktervek ingyen és bérmentve.

**Nemzeti Takarékpénztár és Bank-Részvénytársaság.**

VII., Károly-körút 20. szám.

Befizetett alaptőke **10.000.000 korona.** Elfogad betéteket takarékkönyvekre és folyószámlában. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekket, külföldi pénznemeket vesz és elad.

**Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság.**

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám.

Alaptőke: **8.000.000 korona.** Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, folyó- (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámítol váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyit számlákon alapuló könnlevőségeket. Előleget nyújt értékpapírokra és az azok vétele és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szeszadóhitel-biztosítékot a kincstárral szemben és letesz mindennemű óvadékot. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

**Magyar Telepítő- és Parcellázó-Bank R.-T.**

Budapest, V., Nádor-utca 9. szám.

Alaptőke **5.000.000 korona.** Működési köre: Telepítések és parcellázások finanszírozása, saját számlára vagy bizományban. Mezőgazdasági ingatlanok vétele és értékesítése. Közreműködés a telepítési és parcellázási ügyek mind fajtajánál. — Parcellázásokat és telepítéseket saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

**Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság.**

IV., Kiglyó-tér 1. szám.

Alaptőke **16.000.000 korona.** Tartalékalap **4.000.000 korona.** Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és csekk-számlára. Leszámítol váltókat. Jelzálogkölcönöket nyújt földbirtokokra. Előleget ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legelőnyösebb feltételek mellett eszközli. Tőkebefektetésül ajánlja 4 $\frac{1}{2}$  és 4 $\frac{1}{4}$  százalékos adómentes zálogleveleket.

**Kereskedelmi vállalatok.****Aufrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa R.-T.**

IV., Károly-körút 10. szám.

Egyetemes áruház. Elárusít könyveket, képeket, fényképező cikketeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési cikketeket, előnyös részletfizetésre.

**Világjárású utazási és menetjegyiroda R.-T.**

Budapest, V., Fűrdő-utca 1. szám.

(Bejárat a Dorottya-utca felől. Telefon 152-52.) Utazási jegyek a világ minden részébe eredeti áron. Díjmentes felvilágosítások. Bérutók.

**Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság,**

VIII., Rákóczi-ut 9. szám.

„Palace pezsgőgyár“ elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyára van, ahol francia minta szerint elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likőr, rum, cognac és gyümölcs-pálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borkban Tokaj-hegyalján külön pinceszéi vannak és a legmegbízhatóbb számorodni- és asszu-borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzületeket lebonyolít és takarékbetétet elfogad. Telefon: 141-83.

**Biztosítás.**

„Duna“ Biztosító Társaság,

VI., Andrássy-ut 30. szám.

Alaptőke: **2.000.000 korona.****Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.**

Gyermek- és életbiztosító intézet.

Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. szám.

Alapított 1863. Legerőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalékok: **10.000.000 korona.** Eddig kifizetett biztosított összeg **7.000.000 korona.** Biztosítási állomány: **46.000.000 korona.**

**„Friedrich Wilhelm“ porosz élet- és kezességbi biztosító R.-T. Berlinben.**

Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV. ker., **Kossuth Lajos-utca 17.** Alapított 1866-ban. Telefon: 69-75. Eddig biztosítva: **1500 millió korona.**

**Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet m. sz.**

Andrássy-ut 8. szám.

Az életbiztosítás összes nemeit kultiválja, jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző nemeit és orvosi vizsgálat nélküli biztosításokat, kiházasítási biztosításokat leányok részére.

**Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társulat.)**

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

Alakult **1831-ben.** Részvénytőke és tartalék-alap: **416.840.622 K 40 fillér.** Az eddig teljesített kifizetések összege: **1.033.798.459 korona 38 fillér;** az érvényben lévő életbiztosítások összege: **1.189.790.207 K 74 fillér.** **Életbiztosítás** minden módozat szerint, valamint **fiúellátási és leánykiházasítási biztosítások.** — **Tűz-, szállítmány-, betűrekes lopás elleni és üvegbiztosítások.** — **Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, V., Nádor-utca 5.) által.** — Részvénytőke és tartalék-alap **7.000.000 korona.** Egyenkénti és csoportos **balesetbiztosítások** (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisztaerítéssel is) az **Első o. baleset ellen biztosító társaság** által (V., Dorottya-utca 10.). Kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítás, nemkülönben versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítása a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság (Budapest, V., Eötvös-tér 2.) által.

**Ipari vállalatok.****Hazai Likőr- Rum- és Szeszárugyár Részvénytársaság**

Budapest, VI., Forgách-utca 9b. szám.

Gázüzemű likörgyár. Nagyarányu pálinkafőzdek. Szesz-szabadraktár. Szesz-denaturálótelep.

**Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság.**

IV., Fűrdő-utca 8. szám.

Alaptőke **4.000.000 korona.** Gyárak Zsolna és Budapest. Telefon **39-57.**

**Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut Társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága,**

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Vas- és aczélművek: Resicán és Aninán. Hidépítő- és gépgyárak: Resicán. Gazdasági gépgyár: Román-Bogánon. Petroleum-finomító malomok, cementgyár, erdészet és gazdaság: Oraviczán. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz: IV., Egyetem-utca 1. szám alá intézendők.

**Magyar keleti tengerhajózási r.-t.**

V., Zoltán-utca 6. szám.

Alaptőke **4.200.000 korona.** Hajójáratokat rendez főleg a keleti tartományokba.

**Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbányai Részvénytársaság.**

Budapest, V., Nádor-utca 19. szám.

Telefon: 38-83. Sürgőnyezim: Urikány-Budapest. Bányák: **Lupény.** (Hunyadnegye). Termel: darabos szenet, koczkaszenet szoba-, gőzcseplő-, gép- és gőzeke-fűtésre, diószenet, aknaszenet, portmentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószenet körkemenyze fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi koczsműveiben gyárt: darabos pirszenet kohászati czélokra, koczka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és cukorgyártási czélokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfoku műtrágyát. **Vezérbizományos: Magyar Általános Hitelbank,** Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

# SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1913. április 6-án.

## Nemzeti Színház

Délután 3 óraker

**Cyano de Bergerac**  
Dramma 3 felv. Irták: Lassaud és Fordították: Abrányi Emil.

Este 7/8 óraker

**A fáklyák.**

Számú 3 felvonásban. Irták: Henry Bataille. Fordította: dr. S. helyen. Irták.

## Király Színház

Délután 3 óraker

**Eva.**

Operett 3 felvonásban. Irták: Willner és Bodansky. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerezte: Lehár Ferencz.

Este 8 óraker

Pálmák. Fodor Sári és Nyárai Antal vendégfeljével

**A cigányprimás.**

Operette 3 felvonásban. Irták: Wilhelm és Grünbaum. Fordította: Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte: Kálmán Imre.

## M. Kir. Operaház

Délután 1/2 óraker

**A deneyér**

Operett 3 felv. Egy francia vigjáték után. Irták: Hoffner és Zeneje Zenejét szerezte Strauss J.

Este 7/8 óraker

Langaard Borguld felleptével

**Tosca.**

Melodráma 3 felv. Zenejét szerezte Puccini G. Szövegét Sardou V. dramája nyomán írták Illica L. és Giacosa G. Ford: Várady S.

## Magyar Színház

Délután 3 óraker

**Királyok.**

Három egyfelvonásos. Irták: Brody Sándor.

Este 7/8 óraker

**Az isteni szikra.**

Komédia 4 felvonásban. Irták: László Gábor.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kintüntetve.

## Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

### FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körút 10. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlásánálküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghuzások (altatásban is). Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

**Fővárosi Orfeum**  
Waldmann Imre igazgató. 44206. Nagymező-utca 17.

**Ma két előadás!!**  
**ASTA NIELSEN**  
a világhírű mozi-star sze-  
mélyes fellépésével. **Kezdetük fél 4 és 8 óraker. Delután mérsékelt helyárak.**

**Royal Cabaret**  
Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.  
Minden éjjel 12 óraker nagy nemzetközi cabaret előadás. szerezésének és táncatrakció. Művészei: HANS OTTO, a bécsi hírlap rendezője. Legújabb színer-számok, táncok és egyveleg. Fellépnek: G COMEDY PICCANIN, NIES, DUETT BONNOTS, Abonyi Irén, FRITZI CAJERE, Amy Dessanti, Fodor Vilma, Dottie King, Milti Kellner, Frieel Lévy, LA BELLE LISBETH, Toni Lisstedt, Jenny Lili, Kolumen Beske, Tucca Baronia Nalberg, Erdélyi Farkas, Margot v. Müller, Madalaino Rogers, Virág Marcsa, Margaretha v. Walden, Milti Vorelli, Frida Röck, Marietta Szarva, Vally Rönke, The Rogers, Ely Schalk, Kékó Vince zenekara. Bal manilla, Karlingverseny. Egyváltó, legújabb dalok és kupaik. stb. stb. **Fellépésdíj 1 korona. Egy óra után nincs belépődíj.**

**PALAIS DE DANSE**  
(TÁNCPALOTA). Kezdeté este 7/11 óraker. VI, Szerecsen-u. 35. Telefon 120-77.  
**Szenzációs áprilisi műsor!!!**  
**IRIS** táncoló előképek.  
**Les 3 Paz Calzado**  
a spanyol táncok királynője.  
**DIE 6 SONNENKINDER** strandidyll. Les Annaula francia excentrikusok. Hansi Jackson szubrett. La Malotras. Myriam & Danseur stb. stb. Előadás után parisi vig hangulatú és táncmulatság reggeliz. Kihűnő vacsora. Pénztárnyitás 12/10 óraker. American bar.



**KERPEL-kézfinomító 90 fillér.** A kezét 3 nap alatt bársonysimává és hófehérré teszi. **KERPEL-arcfinomító 2 kor. 50 fillér.** Az arcon előforduló szeplőket, májfoltokat, mitesszert és egyéb tisztátalanságot rögtön elmulaszt. **KERPEL-bőrfinomító mosdószappan 3 drb 1 kor. 30 fillér,** ezidőszent a legolcsóbb és legfokéletebb kiváló illatu mosdószappan. **KERPEL-arcfinomító puder 2 kor.** Feltétlen ártalmatlan, kitünően tapad és remek illatu. Minden színben kapható. Egy arcfinomítót, egy kézfinomítót, egy pudert, egy csomag szappant franco küld: Kerpel-gyógytár Budapest, V., Lipót-körút 28.

**Sportszerű Lawn-tennis pályák**  
építését, helyben környéken és vidéken szakaszról munkásával olvával  
**KERTÉSZ TÓDOR**  
sport üzlete  
Budapest, IV., Kristóf-tér  
Költségtetés, építési utasítás díjtalan.  
Lawn-tennis és mintakompozit sporttervezéskoról árjegyzék ingyen és hirtelen.

**FERENCZY KABAREÉJA**  
44101 Gyár-utca 21. Telefon 73-27. Kezdeté este 7/10 óraker  
**Szenzációs új műsor!** Új művész attrakciók! Új színpadok! Képzelt politikai tréfák. Aktuális kupaik! Molnár Ferenc vig jelenete. Lipót Imre színpadi tréfák! **Ferenczy Károly új dalai!** Felolvasás a Petőfi-Társaságban. A bizáncnyitás. Debella. Az utolsó levél. A parlament órája. Rendezés a Nemzetiben. Aranyos stb. — Jegyek válthatók az összes városi jegyirodáknban és a kabaré pénztáránál délelőtt 10 től 1 óráig; és delután 4 óráig az előadás végéig.  
**Vasárnap delután FENÉR KABARÉ!!**

**Ön már tudja?** hogy minden ábrában kaphatja a legolcsóbb és legjobbat? **amerikai cipőket.**  
Ezért küldés az ország minden részébe. Még nem felelt kiscipőrelek. 20 K-án felül bérmentve. — Kérjen ingyen árjegyzéket. Széles és pontkiszolgálás. Kivonat az árjegyzékből:  
**Elegáns férfi-cipők**  
box- és chevro-bőrbeli, utolsó divatu, csúcsos, fűzős 10, gombos 1K és feljebb...  
Amerikai és angol cipők, elvezethetetlen 14, 16, 18, 20 és felj.  
**Gyönyörű női-cipők**  
box- és chevro-bőrbeli, csúcsos 9, fűzős 9.50, gombos 1K és felj.  
Bájos amerikai és angol cipők, fűzős és gombos 13, 15, 16, 20 és feljebb. 1.3022  
Hygienikus gyermek-cipők minden ábrában.  
Bőrték után készítésre fogadjunk nagyobb méretben.  
**„Új módszer!”** Orthoped-cipők fűzős ábra. Műanyag utca közterület.  
**Pongrácz S. Sándor** Budapest, VII., Szendrő-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

# SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1913. április 6-án.

## Népopera

Este 7/8 órákor  
**Aranyeső.**  
Operett 3 felvonásban. Írta: Seldi Izor. Zenéjét szerzőtte: Zerkovitz Béla.

## ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31  
Telefon 110-22.

Ma vasárnap, április hó 6-án két előadás: délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal, és este 8 órákor rendezés helyárakkal a **paazar áprilisi műsor.** Jarrow, a citromos ember. The Piccolo Co. 18 tagú liliputi cirkszusz és varieté-társulat Lucie König, a népszerű művésznő. 6 Comedy Piccaninies, ragtime-csoport. Blanche de Panama élőreliefjei. Dottie King. The Records. Paris Trio. Diák lakói operett. „Piti Mózsi” moziszkicc-párodia. K. Solti Hermin Szász Ilona, Virágh Jenő, Máté Sándor új nőekkel és a többi szenzációs új attrakciók. Előadás után **Royal-Cabaret.** Jegyek elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és a városi jegyárúsi helyeken. Minden csütörtökön, ünnep- és vasárnap délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás teljes esti műsorral.

## Vigszínház

Bella.  
Színmű 3 felvonásban. Írta: Szomory Dezső.

Este 7/8 órákor

## A mumus.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Gavault Paul. Ford. Heltai J.

## Uránia Színház

Délután 4 órákor

## Az anyaföld.

Este 7/8 órákor

## Napoleon.

## Budapesti Színház

Délután 3/4 órákor

## Szökök a nagysága.

Este 7/8 órákor

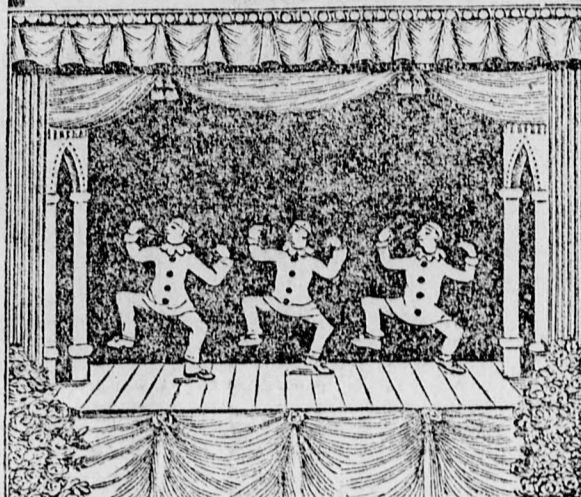
## Szökök a nagysága.

Enekes bohózat 3 felvonásban Írta: Brody Miksa. Zenéjét szerzőtte: Már os Ferencz.

## PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

ANDRÁSSY-ÚT 39.

## Fantoches - Bábszínház



Az áruház 1-ső emeleti „Lotz” termében: Előadások délelőtt és délután minden 3/4 órában.

Szünet közben magyar

**hasbeszélő** előadások

mechanikai bábokkal.

## A Footballjáték összes kellékei.

„KERTÉSZ DIADAL” magyar fociball prima

vörös gummi betéttel

1	2	3	4	5	szám
3.80	5.-	5.80	7.-	7.80	kor.

Rambler, Kertész special, Champion, Aqua-

kromo, stb. stb. versenylabdák, fociball

csipő, ing, nadrág, lábszárvédő nagy

választékban. — Sportárjegyzék ingyen

KERTÉSZ TÓDOR, Budapest, IV., Kristóli-tér. 44184



## AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára:

Negyedévre 2.50, félévre 5.-, egész évre 10.- kor.

Singer és Wolfner, Andrassy-ut 16. szám.

## MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

### Márciusi ujdonságok:

698. szám. *Krudy Gyula*

## PIROS ÉS A TÖBBIEK

Elbeszélések.

Ára 30 fill.

699. szám. *Conan Doyle*

## A BRIGADÉROS HÁZASSÁGA

és egyéb történetek.

Fordította *Benedek Marcell.*

Ára 30 fill.

700. szám. *Arany János*

## IRÓI ARCKÉPEK. IV.

Gvadányi József, Szabó Dávid, Ráday Gedeon.

Ára 30 fill.

701. szám. *Michel Provins*

## HOGYAN FOGNAK MEG BENNÜNKET

Fordította *Benedek Marcell.*

Ára 30 fill.

Kapható

## LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. szám

és minden könyvkereskedésben.

A Magyar Könyvtár teljes jegyzéke ingyen kapható.

## ROYAL-ORFEUM

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körút 31. sz. Telefon 110-22

Ma vasárnap, április 6-án két előadás: délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal, este 8 órákor rendezés helyárakkal a

## paazar áprilisi műsor.

JARROW a citromos ember.

## THE PICCOLO CO.

18 tagú liliputi cirkszusz és varieté társulat. 4426

## LUCIE KÖNIG

a népszerű művésznő. 6 Comedy Piccaninies, ragtime csoport. Blanche de Panama élőreliefjei. Dottie King. The Records. Paris Trio. Diák lakói operett. „Piti Mózsi” moziszkicc-párodia. K. Solti Hermin, Szász Ilona, Virágh Jenő, Máté Sándor új nőekkel és a többi szenzációs attrakció. Előadás után **ROYAL-CABARET.** Jegyek az összes előadásokra elővételi díj nélkül, válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és az összes városi jegyárúsi helyeken. — Minden csütörtök, ünnep és vasárnap d. u. 3 1/2 órákor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

## FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. Telefonszám: 14-22.

Ma:

## A hadtestparancsnok ur

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Tábori Emil. Rendező: Rótt Sándor és

## „Die Geschichte vom Wolf“

Jegyek elővetelben: a nappali pénztárnál d. e. 9-11-g és d. u. 3-6-g Hirsch Andrassy-ut 19. Sopronyi Rákóczi-ut 1. „Az Est” kiadóknál és Broder tőzsde, Teréz-körút 54. — 12 óra után az első emeleti „Casino de Parisban” a világ legjobb ének és táncszámaival fellépte.

## Beketow-cirkusz

Városliget. Telefon: 107-46.

## Ma, vasárnap 2 előadás 2

D. n. 4 órákor: teljes előadás. 10 éven aluli gyermekeknek félárak.

A világ legnagyobb LOVASMŰVÉSZEI

## STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. szám. :: Telefon: József 21-16.

11 órákor Kezdetre fél 9 órákor. 44239

Ujdonság!

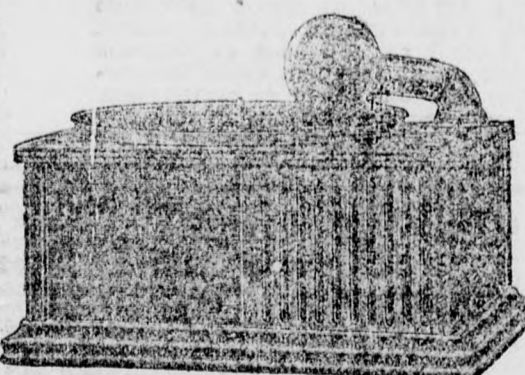
## Az utolsó lepedő!

9 órákor. 9 órákor

## Fegyvergyakorlat.

Bohózatok. Írták: GLINGER és STAUSSIG. Steinhardt új kupaikkal és kitűnő külföldi számok! Előadás végeztével (éjfélkor) kedélyes kabaret-előadás. Előrendelő ének- és táncszámok. fellépte. Reggeli-cigányzene. **Belépődíj nincs.** Jegyek: Délelőtt 10-től 11-g és délután 3-tól 6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-féle nagy tőzsdében. Andrassy-ut 19. és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók

## ! Megoldva a kérdés!



Bármely beszélő gépen Pathéon lemez játszható, mely tudvalevőleg a legjobb lemez, nem kopik, — nem kell új. —

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal Pathéon-lemez játszható. **Ujdonság:** Beszélőgép 2 hang doboz. — 1. lemezzel 70 korona kizárólag

## REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszór telepén

Budapest, Király-utca 58. szám.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

Nagy tölcseres grammophon : 10 lemezzel 40 korona. :

# EGLÉO



# FOGPER

Mindenütt kapható.  
Ara 70 fillér.

# Sérültek!

## A világhírű Multiform-sérvkötő

szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük.  
— Kicsérélhető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők egyoldalu 6-8-10-12-15 K  
kétoldalu 12-16-20-24-30 K

Műláb a lehető legjobb kivitelben műkéz a leg-izsesebb kiállításban műfüző

Támgép, haskötő, gummiharisnyák stb. saját gyárunkban jóállással, mérték szerint készítetnek.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

## Magyar Orvosi Műszertár

Bpest, VII., Rákóczi-ut 32., a Bókus-kórházzal szemben.

A vörös keresztre ügyeljünk.

**„OLLA”**  
bebizonyított  
legjobb higienikus  
**GUMMI-**  
különlegesség  
Teljes jótállás.  
Mindenütt kapható.  
Árjegyzék ingyen.  
„OLLA” gummi gyártó  
Wien II/ 817  
Prater-  
strasse 57

**„OLLA”**  
GUMMIT több mint 2000  
orvos mint a legmegbiz-  
hafóbbat ajánlja.  
A kórházokban ki-  
függeszített OLLA pec-  
sétlambliáskák az elá-  
rusító helyeket jelzik.  
Ara 4.6 és 8 K  
tucatszámért

Ára tucatonként: 4, 6, 8 koronára. Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában, jobb drogériákban és az elsőrangú szaküzletekben. Követelje azonban, hogy a szállítója önének csakis „OLLA”-t adjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzékét ingyen küldi az

### „OLLA” gummi gyár

Wien, II., 817. Praterstrasse 57. 451/S

Kedvelt minőség 1203. sz. tucatja 6 K, 1204. sz. 8 K tucatja. Raktár Budapesten: Thallmayer és Beltz Zrínyi-utca 8. Török József Király-utca 12. Magyar orvosi műszertár Rákóczi-ut 82. Utas Ferenc Andrassy-ut 35. Molnár Vilmos Károly-körut 28. Lukács S. Váci-körut 82/a. Szécsi Lajos Andrassy-ut. Heskl János Nagymező-utca 40. Kalka Emil Tavasz-ut 8. Kiss B. Lövöldé-tér 7. Kádár Gyula Király-utca 68. Nagy Sándor Király-utca 93. Szentirmay Gy. Erzsébet-körut 27. Markovits Gara István ut 41. Szikla D. Rákóczi-ut Wagner & Seitz Népszínház-utca 29. Fischer Jenő Lipót-körut 27. Watterich A. Dohány-u. Berger Lajos Üllő-ut 3. Orkány B. Thököly-ut 28. Czukor L. Nagymező-utca 40. Schlager Andor J. Fehérvári-ut 10. Roth Zoltán Török-körut 29. Petrovics M. IV. Bécsi-utca 2. Gerő és Társa Király-utca 24. Barabás és Stefanovics Alagut-utca 5. Molnár V. Károly-körut 28.

## NESTLE

### GYERMEK LISZT.

Cececsemők, üdülők, és gyomorbetegségek részére.  
A legjobb alpesi tejből készül.  
Füzetet a „Gyermekápolásról” ingyen küld:  
NESTLE, WIEN, I., BIBERSTRASSE 11. SZ.

## Titkos betegségek

hugycsőfolyás, húgyveszékületek, altesti sebek, bújakor (syphilis), az szifertőzés következtében fellépő éjjeli magömlések és idegbántalmak, elgyengült férfierő (impotentia), makacs bőrbetegségek, bármely női nemi bajok, méhbajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására legjobban ajánljuk bevált lelkismeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógymód-jánál fogva

### Dr. GARAI,

hirnőves szakorvos rendelő intézetét,  
Budapest, Andrassy-ut 28. szám.  
Rendelés hétköznap: 10-12 óráig és este 7-8. Vasár- és ünnepnap délután 2-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélleg is.  
Kivánatra gyógyszeréről is gondoskodik.  
„Ehrlich 606.” javított Joha oltások.



# American Shoe Company Limited

## Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi amerikai cipő-különlegességek kizárólagos elárúsítása.

### Tavaszi ujdonságok!

**BUDAPEST**  
IV., Kigyó-tér 1. (Királyi bérpalota)  
V., Dorottya-utca 6.  
VII., Erzsébet-körut 42.

**DEBRECEN**  
Piac-utca 44.

**ZAGREB**  
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

# EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,

## DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

## POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körut 5. szám, I. emelet.



VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.  
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

# KÖHÖGÉS

receptéség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle pametefü cukorkánál!  
Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY-név. 1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.  
Mindenütt kapható.

# PROSPECTUS.

## 1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2%-os állami járadék-kölcsön.

Kibocsátva 150.000.000 korona = 127.500.000 n. b. márka = 157.500.000 frank  
= 6.250.000 font sterling névértékben.

A magyar királyi kormány az 1912. évi LXVI. t. c. 11. §-ában felhatalmazást nyert arra, hogy az 1911. évi XXV. t. c. 15. §-a és az 1912. évi V. t. c. 11. §-a alapján hitelművelet útján még beszerezhető összegek beszerzése céljából a pénzügyi viszonyainak megfelelő kamatra és koronaértékre, vagy akár részben, akár egészben más, külföldi értékre szóló adómentes járadékkötvényeket bocsásson ki.

Az 1911. évi XIV. t. c. 15. §-a szerint az ezen törvény 3. §-ában közösi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 28.756.000 K-ból és az 1904. évi XIV. t. c., 1908. évi XXXI. és az 1909. évi XV. t. c. cikkei, valamint az 1911. évi XIV. t. c. alapján eszközöndő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 128.136.900 K-ból, összesen tehát 156.892.900 K-ból még 132.194.137 K 93 f., továbbá az 1912. évi V. t. c. 11. §-a szerint az ezen törvény 3. §-ában közösi rendkívüli kiadások fedezésére előirányzott 33.124.000 K és az 1904. évi XIV. t. c., valamint az 1912. évi V. t. c. alapján eszközöndő beruházások költségeinek fedezésére előirányzott 123.531.400 K, összesen tehát 156.655.400 K, vagyis fenti 132.194.137 K, 93 f-rel együtt összesen 288.849.537 K 93 f szerezhető be hitelművelet útján.

E törvényes felhatalmazás alapján a magyar királyi pénzügyminister 4 1/2%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsönt bocsát ki 150.000.000 korona = 127.500.000 n. b. márka = 157.500.000 frank = 6.250.000 font sterling névértékben. E kölcsönkötvények bemutatásra szólnak és

egyenként  
66,250 darab A betűs (1-66,250 számig) K 480 = M 408 = frs 504 = £ 20  
28,250 " B " (1-28,250 " " 2,400 = " 2,040 = " 2,520 = " 100  
7,500 " C " (1-7,500 " " 4,800 = " 4,080 = " 5,040 = " 200  
1,500 " D " (1-1,500 " " 9,600 = " 8,160 = " 10,080 = " 400

cimletekben, magyar, német, francia és angol nyelven állították ki a m. kir. pénzügyministernek, a m. kir. központi állampénztár igazgatójának, a m. kir. hitelszámvevőség főnökének facsimile-aláírásával és egy ellenőrző tisztviselőnek eredeti kézalírásával vannak ellátva.

Ezen kötvények után 1913. évi április 1-től kezdődően évi négy és fél százalékos kamatot fizetnek minden év április 1-én és október 1-én lejáró felévi utólagos részletekben.

A kötvények kamatszelvevényekkel — melyeknek utolsója 1933. évi április hó 1-én esedékes — és szelvényutalvánnyal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvények annak idején a beváltóhelyeknél költségek vagy magyar illetékek felszámítása nélkül átvehetők.

A m. kir. pénzügyminister az általános törvényes határozatok alapján föl van jogosítva arra, hogy legalább három hóval előzőleg közösi teendő felmondás után ezt a kölcsönt egészben vagy részben névértékkel visszafizethesse, 1923. évi április hó 1-ét megelőző időpontra azonban jelen kölcsön visszafizetésére nem fog felmondani.

A m. kir. pénzügyminister e kölcsön részleges felmondása esetén a felmondott, de beváltás céljából még be nem szolgáltatott kötvények jegyzékét évente egyszer közzé fogja tenni.

A kamatok, valamint visszafizetés esetén a járadékkötvények tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetnek ki.

A kamatszelvevények esedékességük idejétől számítandó hat év elteltével, a kötvények pedig a visszafizetésre kitűzött határidőtől számítandó husz év elteltével évnélkül.

## Aláírási felhívás.

Hivatkozással a magyar kir. pénzügyminister úr Ó Excellentijája fenti prospectusára

**150.000.000 korona**

= 127.500.000 n. b. márka = 157.500.000 frank = 6.250.000 font sterling névértékű

1913. évi magyar királyi adómentes 4 1/2%-os állami járadék-kölcsön

ezennel nyilvános aláírásra bocsátatik. Az aláírás 1913. évi április hó 10-én, csütörtökön az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban, az illető helyek által közösi teendő feltételek mellett történik és pedig:

**Budapest:** a Magyar királyi központi állampénztárnál, a Magyar Általános Hitelbanknál, a M. kir. postatakarékpénztárnál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Banknál;

a magyar szent korona országainak területén:  
a 4 1/2%-os magyar koronajáradék szelvényeinek beváltásával megbízott valamennyi állami pénztárnál;

továbbá a Magyar Általános Hitelbank, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, a Wiener Bank-Verein és az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetek összes fiókjainál;

**Wienben:** az S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. k. privilegirté allgemeine oesterreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél, a Wiener Bank-Verein című intézetnél, a Kais. Kön. privilegirté Oesterreichische Länderbank című intézetnél, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft című intézetnél, az Union-Bank című intézetnél, az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetnél;

továbbá a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, a Wiener Bank-Verein, a Kais. Kön. privilegirté Oesterreichische Länderbank, az Union Bank és az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetek összes ausztriai fiókjainál;

azonkívül **Berlinben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál; **M. m. Frankfurtban:** Magyar Általános Hitelbank, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, S. M. v. Rothschild, K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe.

**Magyar Általános Hitelbank,** Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, S. M. v. Rothschild, K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe.  
**Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,** Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, S. M. v. Rothschild, K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe.

A szelvény-, illetve kötvénybirtokos a kamatokat, illetőleg az esetleg felmondott kötvények ellenértékét a lejárt kamatszelvevényeknek, illetve a felmondott kötvényeknek beszolgáltatása ellenében, — a kötvényekben megállapított értékarányuk megfelelő összegben — választása szerint, költségmentesen felveheti:

a magyar korona országokban fennálló beváltó helyeknél, valamint a beváltó helyeknél **Wienben: koronában, Berlinben, M. m. Frankfurtban, Hamburgban, Münchenben és Leipzigben: német birodalmi márkában, Brüsszelben és Zürichben: frankban, Londonban: font sterlingben,**

és pedig: a magyar királyi központi állampénztárnál és a magyar királyi állampénztárnál **Budapestben,** a királyi állampénztárnál **Zágrábban,** valamint az összes magyar királyi adóhivataloknál,

azonkívül további intézkedésig: **Budapestben:** a Magyar Általános Hitelbanknál, a M. kir. postatakarékpénztárnál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Banknál,

**Wienben:** a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. k. privilegirté allgemeine oesterreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél, S. M. v. Rothschild bankháznál, a Wiener-Bank-Verein című intézetnél, a Kais. Kön. privilegirté Oesterreichische Länderbank című intézetnél, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft című intézetnél, az Union-Bank című intézetnél, az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetnél,

**Berlinben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál,

**M. m. Frankfurtban:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, **Hamburgban:** a Norddeutsche Bank in Hamburg című intézetnél, L. Behrens & Söhne bankháznál, M. M. Warburg & Co. bankháznál,

**Münchenben:** a Bayerische Hypotheken- und Wechselbank című intézetnél, **Leipzigben:** az Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt című intézetnél, valamint Brüsszelben, Zürichben és Londonban a magyar királyi pénzügyministerium által erre a célra kijelölendő helyeken.

Az ezen magyar királyi adómentes 4 1/2%-os állami járadék-kölcsönre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny” és a „Wiener Zeitung”-on kívül legalább hét külföldi, köztük két berlini, ezek közül az egyik a „Deutscher Reichsanzeiger”, egy frankfurti, egy hamburgi, egy müncheni, egy leipzigie és egy amsterdami hírlapban is közzé fog tétetni.

Budapest, 1913. április havában. A magy. kir. pénzügyminister: **Teleszky János s. k.**

A Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél; **Hamburgban:** a Norddeutsche Bank in Hamburg című intézetnél, L. Behrens & Söhne bankháznál, M. M. Warburg & Co. bankháznál; **Münchenben:** a Bayerische Hypotheken und Wechselbank című intézetnél, a Bayerische Vereinsbank című intézetnél, Merck, Finck & Co. bankháznál; **Leipzigben:** az Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt című intézetnél és ennek Becker & Co. osztályánál; **Breslauban:** E. Heimann bankháznál, G. v. Pachaly's Enkel bankháznál, Eichborn & Co. bankháznál; **Kölnben:** Sal. Oppenheim jr. & Cie bankháznál; **Amsterdamban:** az Amsterdamsche Bank című intézetnél, L. Auerbach bankháznál és a Lippmann, Rosenthal & Cie bankháznál.

A magyarországi és az ausztriai aláírási helyeken eszközöndő aláírásokra néve a következő feltételek állapítottak meg:

**I. Az aláírási ár 90-60%-ot tesz,** hozzáadva az 1913. évi április hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 1/2%-os folyó szelvénykamatokat.

2. Az aláírás bejelentési ivekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.

3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5%-a biztosítékképpen letendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan, a napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatónak tart.

4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb megállapították s arról az aláírók értesítettek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenne, a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik. **Az 1913. október hó 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.**

5. Az aláírók a részükre átengedett szabad és zárolt járadékkötvények ellenértékét f. évi április hó 18-tól kezdve bármikor teljesen befizethetik, tartoznak azonban:

**10.000 koronán aluli átengedett összegeknél:** a teljes ellenértékét f. évi április hó 18-án,

**10.000 koronán felüli átengedett összegeknél:** az ellenérték 40%-át f. évi április hó 18-án

" " 30%-át legkésőbb f. évi április hó 28-ig és " " 30%-át f. évi május hó 14-ig

befizetni. A teljes átvétel, illetve befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

6. A végleges kötvények elkészítéséig a m. kir. pénzügyministerium részéről egységesen kiállított ideiglenes elismervények adatnak ki az aláíróknak, mely elismervényeknek végleges kötvényekre való kicserélése 1913. szeptember hó 1-től kezdődően költségmentesen ugyanazon helyen fog megtörténni, a hol az ideiglenes elismervények kiadattak.

7. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott címletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.

8. Az átvétel ugyanazon helyen eszközöndő, ahol az aláírás történt. Budapest és Wien, 1913. április havában.

**K. k. privilegirté allgemeine Oesterreichische Boden-Credit-Anstalt.** **Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft.**

**Wiener Bank-Verein.** **Union-Bank.**

**Kais. Kön. privilegirté Oesterreichische Länderbank.** **Anglo-Oesterreichische Bank.**

Még csak néhány napig.  
**Huzás már 1913. évi május hó 15-én.**  
 Ezen XXX-ik magyar királyi  
**jótekonyczéli államsorsjáték**  
 főnyereménye 200.000 korona készpénzben.  
 Az összes nyeremények összege 475.000 K készpénzben  
 Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottóüvedéki igazgatóságánál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohányzószobában és változóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.  
 A magy. kir. Lottóüvedéki igazgatóság.

**Szenzációs modern háztartási gépek.**  
 Porszívó-gépek kézi és villamos hajtásra.  
 Parkettakefélő-gépek kézi és villamos hajtásra.

Elsőrangú teljesítmény. Kapható :: kényelmes lefizetésre is. ::

**ELEK ÉS TÁRSA R.-T.**  
 Budapest, V., Báivány-utca 18.

Budapesten bemutás ingyen, minden kötelezettség nélkül. Vidékre háztartási gépek árjegyzőke ingyen és bérmentve. Vételkötelezettség nélkül nyolc napi próbára is szállítunk.



A magyar memoir-irodalom ércességéé!

**ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM**

Első kötet  
 Ára 6 korona

Kapható:  
 LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-l-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

**ÚJ KÖNYV!**

**GYULAI PÁL KRITIKAI DOLGOZATOK**  
 1854-1861.  
 Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben. Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk leghatalmasabb kritikussává és felmetes polemikusává küzdött fel magát.

Megrendelhető:  
 LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságánál Budapest, Andrássy-út 21. számánál minden könyvkereskedésben.

**EREDETI BENZ MOTOROK**

Minden gazdasági és ipari célra.  
 A világ legnagyobb motorgyára 7000 munkás 400 hivatalnok.

**BENZ** Magyar Automobil és Motorgyár Rt.  
 Budapest, Központ: V. Dorottya-u. 9.  
 Gyár: VII. kerület, Ilka-utca 31. sz.  
 Telefonszámok: 163-79 és 29-24.



**Veszek régi levélbélyegeket**

az 50-es, 60-as és 70-es évekből, magas áron, különösen régi kereskedőháztól az elraktott régi levelezést. Mindent azonnali készpénz ellenében. Kívánatra előbb ajánlatokkal is szolgálhatok.

**ANTON PETSNIIG**  
 GRAZ, ANNERSTRASSE 7.

**„PALLAS”**  
 nyugdíj-, élet- és katonai biztosító részv.-társaság  
**Erzsébet-körut 24**

köt feletti előnyös feltételek mellett nyugdíj-, élet-, hozomány, nép, katonai szolgálati és

**orvosi vizsgálat nélküli életbiztosításokat.**

Képviselek kedvező feltételek mellett alkalmaztatnak.

**KÉRJEN PROSPEKTUST**

**Gyenge férfiak, öregek és fiatalok!**

**Ne csüggedjetekek!!!**

Feltaláltam az ön „H” kem. Axonni! megszünteti a férfiak gyengeségét, impotenciáját — Kom. helyes, bevendő értékelni gyógyászati. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismeretlőt. — Cim: „Neva mechanika” 123. Fiókóért 40. Budapest—Főposta.



**Az egész világot uráló eredeti The Champion**

kerékpárokat dupla harangcsapágyval és szabadonfutóval, 5 és 6 évi jótállással, mindeu árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 10 és 15 koronás részletekre adjuk és kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konzolokat és csészéket őrjáti forgalmunk következtében minden ilyen leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk vidékre is bárhol.

**LÁNG JAKAB és FIA**  
 kerékpár- és alkatrész nagykereskedők  
 Budapest, VIII., József-körut 41. szám.

Fióküzletek: Baross-tér 3. és Budán: Margit-körut 6. Minthogy a Helios Premier kerékpárokkal, — az utolsó 2 évben rendkívül sok kellemettségünk volt, kénytelenek voltunk a kerékpárok forgalomban tartását megszüntetni. Bizsárjegyzőnk 1500 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.



**PAULSEN FRIGYES: A FILOZÓFIA JÖVŐ FELADATAI**

Fordította és magyarázta: SZÁNTÓ HUGÓ

1. kötet  
 Ára 1 kor.

Megjelent az Athenaeum irod. és nyelvtud. részv.-társ. kiadásában.  
 Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

**Heti műsor:**

Április hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népopera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Budapesti Színház	Uránia
7 Hétfő	Szentiványi éjszaka	—	—	Mignon Jádowker f. l. óptével	A mumus	Az isteni szikra	A cigányprimás	Széklik a nagysága	AZ olimpiáz
8 Kedd	Bizanc	Székletés a szerlyből	—	Aranyeső	Lakajok	A farkas	A cigányprimás	Széklik a nagysága	Tud. mozgófó. y. kep előadás
9 Szerda	A faun	Walkür	—	Aranyeső	A mumus	Az isteni szikra	A cigányprimás	Ártatlan Zsuzs	A mozi
10 Csütörtök	A fátylak	Eladott menyasszony	—	Hangve seny	Az elnök	Amici zterelnök	A cigányprimás	Ártatlan Zsuzs	A mozi
11 Péntek	A faun	H. Finann mesé	—	zevi lai Borbély Ruffo és Peres lebeplével	A mumus	A farkas	A cigányprimás	Széklik a nagysága	A mozi
12 Szombat	Romeo és Julia	Lohengrin	—	Aranyeső	A telefon	Az isteni szikra	A cigányprimás	Az asszonyfaló	Váljunk el
13 Vasárnap	Dolovai naboh leán a	Tévedt nő	—	A anyeső	Lakajok	A farkas	Janos vitöz	Széklik a nagysága	—
	Az ember tragédiája	Mélys Királyneja Prometheus	—	—	A telefon	Az isteni szikra	A cigányprimás	Az asszonyfaló	—

Triesti általános biztosító-társulat. (Assicurazioni Generali.)

KIADÁS.

Nyereség- és veszteség-számla az A) mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1912.)

BEVÉTEL

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for both sides of the account. Includes categories like I. Kifizetések, II. Üzleti kiadások, III. Leírások, IV. Tartalék függő károkra, V. A biztosítási alapok állása, VI. Évi üzleti nyereség.

Nyereség- és veszteség-számla a B) mérleghez. — Elembiztosítási ág (1912.)

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for both sides. Includes categories like I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése, II. Fizetések visszaváráról, III. Osztalék-fizetések, IV. Üzleti kiadások, V. Leírások, VI. Független károk tartaléka, VII. A biztosítási alapok állása, VIII. Évi üzleti nyereség.

Vagyon A Triesti ált. bizt.-társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1912. dec. 31-én. Teher

Table with 4 columns: A tétel neve, A, B, összesen. Lists assets and liabilities with values in korona and fill.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Bossio Marco, elnök, Idősb. dr. Bozza Camillo, Brunner Rószó, Costi János, Da Zara József, dr. Levi Jakab, Luzzati Globéri, gróf Papadopoli Miklós, Roma-Teljes mérleggel a társulat mindenkinél, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. — Az intézet elnöke: terribil nemes Riechti Odón. Kezelés a Magyar leg- és viszontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános biztosító elleni biztosító társaság, továbbá kezesség és óvadék biztosításokat, elmulasztott, lopás, hűtlen kezelés és sikeres elleni biztosításokat és versenylovak, tevéreket és egyéb értékesebb tenyésztőket biztosítást a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint árú- és utipodgyártásbiztosításokat az Európai árú- és utipodgyártásbiztosító részvénytársaság számára. Magyarországi igazgatóság: Poor Jakab m. kir. udv. tanácsos, igazgató, Steinhart Emil igazgató, Földes Antal aligazgató, Gyulai Alfréd aligazgató, Schmidt Albin aligazgató. Az intézet hivatalos helyiségei Budapesten, V., Dorottya-utca 10. és 12. sz. a., az intézet saját házában.

# Osztrák Lloyd, Trieszt.

## „THÁLIA“

**Kéjutazások a tengeren 1913-ban.**



**Marokkóba és a kanári szigetekre,** április 11-től május 12-ig. Trieszt raltár, Tanger, Las Palmas, Santa-Cruz, Madeira, Cadix, (Sevilla, Granada), Gibraltár, Alméria, Palma, Barcellona, Genua. Menetdíj ellátással együtt 720 koronától feljebb.

**Spanyolországba és Északra,** május 16-tól június 5-ig. Genua, Barcellona, Lissabon, Arosa Bay (Santiago), Cowes (Wright szigetre), Amsterdám. Menetdíj ellátással 420 koronától feljebb.

**Első északi járat (Északi városi utak)** június 9-től július 4-ig. Amsterdám, Brunstüssel, Kiel, Stockholm, Helsingfors, Kronstadt, Kopenhága, Göteborg, Udavalla, Christiana, Helgoland (csak szép időben), Amsterdám. Menetdíj ellátással 700 koronától feljebb.

**Második északi járat (a Wikinger-földre)** július 7-től július 31-ig. Amsterdám, Loen Oel, Hellesylt, Aalesund, Naes, Molde, Raftsund, Tromsø, Északi fok, Hammerfest (posta-átvétel), Lingenfjord, Narvik (kirándulás Európa legészakibb vasútjához a svéd határon), Svartisen, Trondhjem, Merok, Balholmen, Gudwangen, Bergen, Odda, Helgoland (csak szép időben), Amsterdám. Menetdíj ellátással együtt 550 koronától feljebb.

**Harmadik északi járat (a Spitzbergákra és az örök jég vidékére).** augusztus 4-től augusztus 31-ig. Amsterdám, Naes, Raftsund, Északfok, Spitzbergák (tartózkodás a szigetek vizében, menet az örök jégig), Hammerfest, Lungenfjord, Tromsø, Narvik, Trondhjem, Merok, Balholmen, Hellesylt, Oie, Loen, Gudwangen, Bergen, Amsterdám. Menetdíj ellátással együtt 660 koronától feljebb.

**Fürdőjárat** szeptember 4-től, szeptember 29-ig. Amsterdám, Ostende, Cowes (Wright szigetre), Bayonne (Blarritz, Lourdes), Arosa Bay (Santiago), Lissabon, Cadix (Sevilla), Tanger, Gibraltár, Algier. Tunis, Malta, Cattaro, Gravosa (Raguza), Triest. Menetdíj ellátással együtt 520 koronától feljebb.

**Őszi járat Görögországba, Törökországba és Krimbe** október 3-tól november 2-ig. Trieszt, Korfu, Pireus, (Athén és Eleusis), Konstantinápoly (Szalamlik), Yalta (Kurzuf, Livadia), Batum (Tiflisz), Mudania (Brussa), Smirna (Efosus), Nauplia (Argosz), Catacolo (Olimpia) Raguza, Bust (Grotte), Brioni, Triest. Menetdíj ellátással együtt 700 koronától feljebb.

Vidéki kirándulások Thos. Cook & Sohn utazási iroda útján Wien,

## Adria-járatok.

**Dalmáciába. Gyors hajó. Az új két csavaru gőzösökkel: „Baron Gautsch“ és „Prinz Hohenlohe“.** Olajfűtés. Semmi füst és korom. Indulás Triesztből minden kedden, csütörtökön és szombaton reggel 8 órakor. Brioni, Pola, Lusszinpiceoló (Cigale), Zára, Spalató, Gravosa (Raguza), Castelnuovo, Kattaró. Menetdíj 27 1/2 óra Kattaróig, 1913. évi folyamán ezen a vonalon még szolgálathoz lép egy harmadik gyorsgőzös „Baron Bruck“.

**Dalmáciába Spizzáig.** Indulás Triesztből minden hétfőn reggel 8 órakor. Befutás Isztria és Dalmácia 30 legérdekesebb kikötőjébe. Menetdíj 5 nap.

**Dalmácián át Korfu-ba.** Indulás Triesztből minden szardán délután 3 órakor. Befutás Dalmácia és Albánia fő kikötőibe. Menetdíj 5 nap.

**Körutazási fizetek:** I. osztály. Dalmácián végig Cattaróig 30 napi érvényes. Ára 101 korona. (Ellátás és hálózkodás az „Imperial“ szállodában Raguzaiban. E jegyfizet érvényes az „Osztrák Lloyd“, „Magyar-horvát“ és a „Raguza“ hajózási vállalatok hajóin.)

**Triesztből-Velencébe és vissza,** az utazási időny alatt naponta mindkét irányban.



## Expresszjárat Egyiptomba

a „WIEN“ és „HELOUAN“ 1000 tonnás új luxus-gőzösökkel. Indulás Triesztből minden pénteken d. u. 1 órakor.

**A TENGERIUT TARTAMA:** Triesztből Alexandriába 73 óra. Velencéből Alexandriába 78 óra. Brindisiből Alexandriába 49 óra. Dróttalan távirda a fedélzeten.



### Sziriába és Palesztinába, Alexandrián át

Postahajó. Indulás Triesztből minden vasárnap d. u. 1 órakor. Gravosa (felletelezen), Brindisi, Patras, Alexandria, Port Said, Yaffa, Kaffa, Beirut, Tripolis (Syria), Alexandrette, Morsyo. Az utazás tartama Trieszt-Alexandria 5 nap.

**Konstantinápolyba:** gyorsgőzös, hetenként Brindisi, Korfu, Patras, Pireus (Athén), Dardanellák.

**Konstantinápolyba:** postajárat hetenként az albán és görög kikötők és Szaloniki érintésével.

**Konstantinápolyból:** hetenként menetek a Fekete-tenger déli ki-kötőjéhez, a bolgár és román kikötőkbe és Odesszába.

### Trieszt-Korfu-Athen-Rairo-Trieszt.

I. oszt. külön. menetjegyek szállodai tartózkodással.

**Trieszt-Korfu-Trieszt** 250 frank, Corfuban szabad menet a Hotel d'Angleterre-ig vagy St. George-ig és vissza és hat napi ellátás a szállodák egyikében.

**Trieszt-Athen-Trieszt** 360 frank. Szabad menet a Hotel d'Angleterre-ig vagy Grand Bretagne-ig és vissza. Három napi ellátás a szállodák egyikében.

**Trieszt-Kairo-Trieszt** 750 frank, esetleg 776 frank, betudva 10 napi ellátás Kairóban a Helben Nationalban vagy a Hotel Continentalban.

**Trieszt-Kairo-Athen-Trieszt** 780 frank, esetleg 800 frank; betudva 8 napi ellátást egyik kairói és 3 napi ellátást egyik athéni szállodában.

**Bombay-ba** gyorsgőzös. Évenként 29 menet. Triesztből minden hónap 1. és 16-ikán.

**Shanghai-ba** gyorsgőzös minden hónap 30-ikán.

**Kalkutta-ba** postagőzös, havonként kétszer.

**Japán-ba** (Yokahama, Kobo, Moji) postagőzös minden hónap 10-ikén.

FELVILÁGOSÍTÁSSAL ÉS PROSPEKTUSSAL SZOLGAL:

**BUDAPESTEN A KÖZPONTI MENETJEGYIRODA, V., VIGADÓ-TÉR I.**

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Egyedül álló keresztyén árvalány, karcsu, magas termetű, szöke, százezer korona vagyonnal...

Házasságok

diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája...

Gyorsírás és gyorsírás. A Gyorsíró és Gyorsírónő Társaság szaktanfolyamát lényegesen mognagyobbított...

Szólóoltványok

szólóoltványok és kitűnő érmelléki hegyi borokról tessék azonnal egy levelezéssel megjelölni...

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, ingyen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÖLLŐ-UT 123. Telefon: 62-80. Alapított 1886-ban.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísérő háziaszer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtap-pora...

Régi jó üzlet vegyeskereskedés Budapest környékén teljesen berendezve olcsón berbe...

10,000 magas tövis rózsafa 2 éves erős koronával, minden színben és fajban kapható...

Feltalálóknek díjtalanul küld szabadalmi tanácsadót találmányokat minden államban értékesít...

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola...

12 kor. helyett csak 5 kor. Székelyhid, Biharmegye. Nagysálló, Barsmegye.

20.000 drb gyönyörű rózsfa, a legjobban bevált és leghálásabb minőségben...

FR. SPORA rózsakivitel Klattan (Böhmen)

Tokaji számorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszudor 5 félliteres...

Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt...

Singer Jakab ószerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz.

Szabadalmakat külföldi értékesítésre elfogad Réval és Társa szabadalmi és értékesítési osztálya...

Szingzag természeti leírások! Makay Béla Hegyen-Völgyön

LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer P. és Fiai) r.-t.-nél Budapest, Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

MINDEN fiatalembernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a Társalgás Művészete című könyv...

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÖSE Verses regény. Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT. Kapható: Lampel R. könyvkereskedésben...

MACZUSKI A. Dió-kivonat az ősz hajnak festésére. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer. Király-ut. 12.

ADORJÁN ANDOR könyve: SORSOK ÉS PÁLYÁK Irodalmi arcképek. Ára 3 kor.

LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer P. és Fiai) r.-t.-nél Budapest, Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

ASSZONYOK! Csak az én kipróbált szerem felülmúlhatatlan haviból zavarok esetében...

Hungária beszélő-gépek. töltszórómékküliek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány...

Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérje árjegyzékét.

Az elektromosság élet!

Nincsen Ön kimerülő? Élvezi-e azt az életörömet, melyet csak a jó egészség bir nyújtani? Értzi-e még magát oly erősnek, mint amilyen néhány évvel ezelőtt volt?

Az elektromosság meg fogja szüntetni a fáradtság érzetét. El fogja tűzni a rheuma, csusz, köszvény és neuralgia fájdalmait...

Az idegek éltető ereje az elektromosság. Az idegeknek táplálására van szükségük, ép úgy mint a testnek és ha egyszer az idegrendszer kezd elgyöngyülni...

Fajbarontások és ezek tojásai



Chochin-China, Brahma, Langshan, fehér és sárga Orpington, Plymouth-Rocks, vörös Rhode-Island, Honlan, törpe; ára törzsenként 1 kakas és 2 tyúk 50 korona...

Találmányokat tömegi kikötések megvételre külföldnek állandóan keres Réval és Társa szabadalmi és értékesítési osztálya, Budapest, József-körút 21.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR legújabb kötete: GABRIELE D'ANNUNZIO: A TŰZ. 190. oldal. Eddig megjelentek: ROBOR TAMAS: Komédiák...